

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003

1. Etap wstępny pracy nad Planem

1.1. Informacje ogólne

Nazwa obszaru	Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie		
Kod obszaru	PLH240003		
Opis granic obszaru	Pobierz punkty w formacie CSV		
SDF	ID	Data dodania	
	SDF Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003	2014-02-21 09:27:26	
Położenie	Radzionków(gmina miejska), Powiat: Tarnogórski(woj. śląskie) Tarnowskie Góry(gmina miejska), Powiat: Tarnogórski(woj. śląskie) Zbrosławice(gmina wiejska), Powiat: Tarnogórski(woj. śląskie) Bytom(miasto na prawach powiatu), Powiat: Bytom(woj. śląskie)		
Powierzchnia obszaru (w ha)	3490.8		
Status prawny	Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty		
Termin przystąpienia do sporządzenia Planu	2012-01-31		
Termin zatwierdzenia Planu			
Koordynator Planu	Katarzyna Kociuba		
Planista regionalny	Anna Supera		
Sprawujący nadzór	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach		

1.2 Ustalenie terenu objętego Planem

L.p.	Nazwa krajowej formy ochrony przyrody lub nadleśnictwa, pokrywającej/go się z obszarem, która/e może powodować wyłączenie części terenu ze sporządzania Planu	Dokument planistyczny	Uzasadnienie wyłączenia części terenu ze sporządzania PZO	Powierzchnia krajowej formy ochrony przyrody lub nadleśnictwa pokrywająca się z obszarem [ha]
1				

Teren objęty PZO: **Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie** o powierzchni **3490.8 (ha)**

1.3. Mapa obszaru Natura 2000

Legenda:

■ - Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie (Obszar PZO)

Mapa poglądowa obszaru Natura 2000 z wyszczególnieniem powierzchni wyłączonych i niewyłączonych ze sporządzania planu zadań ochronnych.

1.4. Opis założeń do sporządzania Planu

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory. Ostoja Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie została zatwierdzona przez Komisję Europejską, jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (Decyzja Komisji 2008/25/WE z 13 listopada 2007 r.).

Obszar obejmuje wyrobiska podziemne po eksploatacji kruszców metali ciężkich. Wyrobiska te powstawały od XII do XX wieku i obejmują ponad 300 km chodników oraz liczne komory i wybierki. Podziemia obejmują sztolnie odwadniające, liczne szyby i odstonięcia w kamieniołomach. Obszar ten prawdopodobnie stanowi drugie co do wielkości zimowisko nietoperzy w Polsce. Stwierdzono tu 8 gatunków nietoperzy, z czego 1 nocek duży (*Myotis myotis*) umieszczony jest w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Liczebność zimujących w podziemiach nietoperzy wynosi przynajmniej kilkanaście tysięcy osobników. Obiekt zasiedlany jest przez nietoperze także w okresie letnim.

Obszar Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie został wyznaczony dla ochrony gatunków ssaków:

- Nocek duży *Myotis myotis* (kod: 1324)

a także siedlisk przyrodniczych:

- Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) (kod: 9130).

Lista przedmiotów ochrony ww. obszaru Natura 2000 może jednak ulec weryfikacji w toku prac nad planem zadań ochronnych.

Przedmiotowy obszar Natura 2000 w części pokrywa się z rezerwatem przyrody „Segiet”, który ma obowiązujący plan ochrony. Plan ten nie spełnia jednak wymogów przepisów art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.) tj. nie uwzględnia zakresu adekwatnego do planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000. Ponadto obszar Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie pokrywa się w części z terenem zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Brynek, dla którego projekt plan urządzenia lasu nie został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zgodnie z przepisami zawartymi w dziale IV ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Mając na uwadze powyższe, w odniesieniu do obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie nie może mieć zatem zastosowania przepis art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody tj. możliwość odstąpienia od sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 lub jego części.

Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody dla obszarów Natura 2000 obowiązkowo sporządza się plan zadań ochronnych ustanawiany w drodze zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska na okres 10 lat.

Zarządzenie w sprawie planu zadań ochronnych winno być wydane w ciągu 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską, jako mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Plan zadań ochronnych jest narzędziem zarządzania zasobami przyrody, dla których wyznaczono obszar Natura 2000. Podstawowym celem opracowania planu zadań ochronnych jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej ochrony, czyli zapewnienie, że siedliska przyrodnicze i gatunki, dla ochrony których wyznaczono obszar, nie zostaną utracone. Plan ma określić aktualny stan przedmiotów ochrony, zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia ich właściwego stanu przez co należy rozumieć zapewnienie ciągłości istnienia gatunków i siedlisk przyrodniczych na danym terenie oraz niezbędne działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie, a także terenu i terminu ich wdrażania.

W świetle przepisów ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawiając plan zadań ochronnych, zobowiązany jest kierować się, przede wszystkim koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

W związku z tym, przyjmuje się następujące założenia do sporządzenia planu zadań ochronnych dla Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.

1. Założenia podstawowe:

- a. 1)wyznaczenie zadań ochronnych na okres 10 lat (zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 13 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody dla obszarów Natura 2000);
- b. 2)zapewnienie, że siedliska przyrodnicze i gatunki, dla ochrony których wyznaczono obszar, nie zostaną utracone;
- c. 3)zapewnienie ciągłości istnienia gatunków i siedlisk przyrodniczych na danym terenie oraz niezbędne działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych ich wykonanie, a także terenu i terminu ich wdrażania;
- d. 4)ustalenie działań ochronnych o charakterze „celowościowym”, tj. skoncentrowanych na osiągnięciu określonych efektów.
- e. 1)ustalenie kierunku ochrony na podstawie weryfikacji aktualnego stanu chronionych gatunków i siedlisk przyrodniczych oraz tendencji zachodzących zmian (utrzymanie, zmniejszanie lub wzrost poziomu liczebności chronionego gatunku). Dążenie do zapewnienia stanu środowiska, umożliwiającego utrzymanie gatunków i siedlisk przyrodniczych oraz utrzymanie stałego poziomu liczebności i zapobieganie jego spadkowi;
- f. 2)ustalenie metod przeciwdziałania i ograniczenia następujących zidentyfikowanych zagrożeń dla utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt:
- g. a)w odniesieniu do nocka dużego *Myotis myotis*:

2. Założenia szczegółowe:

- niepokojenie zwierząt w okresie zimowym,
- zasypywanie otworów wentylacyjnych (wlotowych do podziemi),
- zawały i osuwiska mogące powodować zniszczenie systemu istniejących korytarzy podziemnych lub ich fragmentację poprzez częściowe odcięcie,
- zasypywanie otworów wlotowych,

- przekształcanie obszarów sąsiedztwa otworów wlotowych stwarzających dogodne warunki do rozwoju fauny bezkręgowców, stanowiących podstawową bazę żerową bytujących w tym rejonie nietoperzy,
- niekontrolowana penetracja podziemi,

a. b)w odniesieniu do żyznych buczyn (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*):

- brak odnowienia naturalnego buka,
- niewłaściwy skład gatunkowy w wyniku intensywnego wzrostu podrostu jaworowego,
- ograniczenie różnorodności flory i fauny związane ze zmniejszeniem ilości martwego drewna,
- nadmierny ruch turystyczny,
- zaśmiecanie terenu;

1. 3)określenie ewentualnych innych zagrożeń dla stanu populacji gatunków chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i sposobów przeciwdziałania ich skutkom;
2. 4)ustalenie działań w zakresie monitoringu;
3. 5)określenie wskazań do dokumentów planistycznych;
4. 6)określenie przesłanek sporządzania planu ochrony;
5. 7)stworzenie ewentualnego projektu weryfikacji Standardowego Formularza Danych obszaru i jego granic.

Uwzględniając przedmioty ochrony oraz dane zawarte w dokumentacji stanu przyrody, znajdującej się w dyspozycji Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, stwierdzono, że dla wypracowania prawidłowej strategii ochrony gatunków w procesie formułowania zapisów planu winni wziąć udział eksperci z zakresu zoologii (chiropterologia) oraz botaniki (fitosocjologia).

Zadaniem ekspertów będzie określenie aktualnego stanu ochrony przedmiotów ochrony, a także określenie warunków zachowania lub poprawy tego stanu, w tym:

- ustalenie związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy stanem ochrony nocka dużego i ewentualnie innych gatunków zwierząt (w tym nietoperzy), a zmiennością warunków siedliskowych,
- zidentyfikowanie innych zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych wpływających na stan populacji gatunku,
- określenie strategii ochrony, w tym rodzaju i zakresu koniecznych działań ochrony czynnej,
- określenie zakresu monitoringu gatunków i siedlisk stanowiących przedmioty ochrony,
- wskazanie sposobów zagospodarowania terenu niekorzystnie wpływających na stan ochrony elementów środowiska przyrodniczego, jako podstawa do przeprowadzenia analizy obowiązujących gminnych dokumentów planistycznych,
- czynny udział w spotkaniach komunikacyjnych z interesariuszami obszaru.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach zapewni możliwość aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych w trakcie całego procesu wypracowywania ustaleń planu zadań ochronnych – do prac nad planem zostaną zaproszeni przedstawiciele gminy, rolników, leśników itd., a także naukowcy i przedstawiciele ekologicznych organizacji pozarządowych.

Zapisy planu zadań ochronnych będą wypracowane w wyniku kompromisu wszystkich zainteresowanych stron. Zasady ochrony obszaru będące wynikiem współpracy pozwolą zminimalizować potencjalne konflikty pomiędzy ochroną przyrody, a potrzebami rozwoju gospodarczego.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach będzie zamieszczał informacje o stopniu zaawansowania prac nad projektem planu zadań ochronnych oraz na bieżąco je uaktualniał na stronie internetowej www.katowice.rdos.gov.pl. oraz szczegółowo określi sposób komunikowania się z zainteresowanymi osobami i podmiotami.

1.5. Ustalenie przedmiotów ochrony objętych Planem

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	% pokrycia	Pop. osiadła	Pop. rozrodcza	Pop. przemieszczająca się	Pop. zimująca	Ocena pop. / Stopień reprezen.	Ocena st. zach.	Ocena izol. / Pow. względna	Ocena ogólna	Opinia dot. wpisu
S1	9130	Żyzne buczyny	Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion	1,00	-	-	-	-	B	B	C	C	Dane pochodzące z SDF (data opracowania: marzec 2001r., data aktualizacji: październik 2013r.)
Z1	1324	Nocek duży	Myotis myotis	-	-	-	-	3000	B	B	C	B	Dane pochodzące z SDF (data opracowania: marzec 2001r., data aktualizacji: październik 2013r.)
pS1	9150	Ciepielubne buczyny storczykowe	Cephalanthero-Fagenion	1,39	-	-	-	-	B	B	B	B	Siedlisko zweryfikowano w sezonie wegetacyjnym 2012r. w wyniku badań terenowych w oparciu o 14 płątów pod kątem rozmieszczenia, zagrożeń, oceny stanu w tym określenia działań ochronnych, ustalenia metodyki prowadzenia monitoringu.
pS2	6130	Murawy galmanowe Violetalia calaminariae		0,1	-	-	-	-	B	B	B	B	Siedlisko zweryfikowano w sezonie wegetacyjnym 2012r. w wyniku badań terenowych w oparciu o 1 płąt pod kątem rozmieszczenia, zagrożeń, oceny stanu w tym określenia działań ochronnych, ustalenia metodyki prowadzenia monitoringu.

pZ1	1323	Nocek Bechsteina	Myotis bechsteini	-	-	-	-	11-50	C	B	C	C	Badania gatunku w 2012 i 2013r. potwierdziły jego występowanie na tym obszarze.
pR1	1902	Obuwik pospolity	Cypripedium calceolus	-	-	-	-	-	C	C	B	C	Podczas badań terenowych w 2012r. podjęto kilkukrotną próbę odnalezienia i oceny stanu populacji obuwika, zarówno na obszarze Dąbrowy Miejskiej, jak i w rezerwacie „Segiet”. Próby odnalezienia były znacznie utrudnione w związku z brakiem dokładnych informacji na temat lokalizacji stanowisk. Niestety, w efekcie nie udało się odnaleźć żadnego pędu tego gatunku. Obecnie populacja obuwika na terenie obszaru „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie” jest skrajnie nieliczna. Podjęto także próbę oceny aktualnego stanu i zagrożeń dla populacji obuwika, jednak w związku z nieodnalezieniem tego gatunku, ocenę stanu populacji i jej zagrożeń oparto przede wszystkim na najdokładniejszych dostępnych danych literaturowych-Mierczyk-Sawicka 2008.

1.6. Opis procesu komunikacji z różnymi grupami interesu.

1. Tok prac nad planem przyjęty na początku procesu:

Dla zapewnienia udziału społeczeństwa oraz różnych grup interesu przyjmuje się zasadę otwartości i jawności na każdym etapie opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz stymulowania aktywnej partycypacji w procesie projektowym, w celu:

- poszerzenia wiedzy o potencjalnych zagrożeniach gatunków i siedlisk,
- uzyskania informacji o poza-przyrodniczych uwarunkowaniach funkcjonowania obszaru,
- zapewnienia skuteczności ochrony poprzez wypracowanie sposobów ochrony / zadań ochronnych akceptowanych przez grupy interesu.

Przyjmuje się formę pisemnej komunikacji, jako podstawową zasadę wszelkich działań w tym zakresie. W formie pisemnej przekazywane będą wszelkie informacje, podsumowania, zapytania itp.

Komunikacja pisemna będzie uzupełniana przez prezentacje i dyskusje podczas organizowanych spotkań z zainteresowanymi.

Liczba spotkań oraz zaangażowanie grup interesu w proces opracowania projektu uzależniona się od gotowości i możliwości bezpośrednio zainteresowanych do uczestniczenia w tym procesie.

Zasadniczo przewiduje się 3 spotkania:

- informacyjne - na etapie przystąpienia do opracowania projektu,

- dyskusyjne – na etapie wypracowania wstępnego zestawu działań ochronnych,
- podsumowujące – na etapie ustalenia zakresu działań ochronnych z uwzględnieniem rozwiązań kompromisowych.

Każdy z zainteresowanych lub grup interesu zostanie poproszony o wyznaczenie przedstawicieli (maksymalnie 3 osoby), które będą reprezentowały grupę w procesie konsultacji projektu.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach przewiduje się możliwość zorganizowania spotkania z grupą interesu reprezentowaną przez dowolną liczbę przedstawicieli.

Kluczowe grupy interesu, tj. o dominującym wpływie na obszar NATURA 2000, wynikającym ze skali lub charakteru prowadzonej działalności, będą na bieżąco zapraszani do udziału w procesie opracowania projektu, w ramach spotkań roboczych.

Ponadto kanałem udostępniania informacji o projekcie wszystkim zainteresowanym osobom i podmiotom będzie portal internetowy, zwany „Platformą informacyjną”. Do czasu uruchomienia Platformy informacyjnej, informacje o planie będą zamieszczane na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach www.katowice.rdos.gov.pl.

Z każdego spotkania sporządzony będzie pisemny protokół oraz lista obecności, która będzie zamieszczona na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach.

Całość korespondencji wraz z protokołami ze spotkań i listami obecności będzie gromadzona w celu udokumentowania przebiegu procesu komunikacji.

Twórcami Standardowego Formularza Danych opracowanego w marcu 2001r. (aktualizacja w lutym 2008r.) na podstawie którego określono przedmioty ochrony w tab. 1.4 i 1.5 dla tego obszaru byli: Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków; Centrum Dziedzictwa Przyrodniczego Górnego Śląska w Katowicach; M. Góral -Zespół PK woj. śląskiego; UNEP-GRID W-wa. Ww. SDF został zaktualizowany w październiku 2013r. przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska.

Do procesu prac nad sporządzaniem planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 należy zaprosić przedstawicieli:

- Urzędu Miejskiego w Bytomiu,
- Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach,
- Urzędu Miasta w Bytomiu,
- Urzędu Gminy Zbrostawice,
- Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach,
- Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach,
- Nadleśnictwa Brynek,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego,
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach,
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu,
- Śląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach,
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach,

oraz

- Autorzy Standardowego Formularza Danych obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie,

Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Krakowie, Wojewódzki Sztab Wojskowy w Katowicach, Polski Związek Łowiecki, Agencję Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa, Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Śląską Izbę Rolniczą należy poinformować oficjalnie o przystąpieniu do sporządzania planu, trwaniu prac nad planem, wdrażaniu planu oraz występować o udostępnianie informacji lub o dostarczenie danych.

Do organizacji pozarządowych skierowane zostanie wystąpienie z zapytaniem czy są zainteresowane uczestnictwem w procesie prac nad sporządzaniem planu zadań ochronnych, o to jaką wiedzę specjalistyczną dysponują oraz o wszelkie kwestie, które w ich ocenie winny być rozważone w trakcie procedury sporządzania planów zadań ochronnych.

Starostwo należy poinformować oficjalnie o przystąpieniu do planu, trwaniu prac nad planem oraz wdrażaniu planu. To również grupa do której należy występować o udostępnianie informacji lub o dostarczenie danych (wypis i wyrys z ewidencji gruntów).

Gminy/miasta jest to grupa, z którą należy się oficjalnie konsultować i wnioskować o komentowanie wersji planu i innych dokumentów poprzez wysyłanie wersji kolejnych etapów planu i zapewnienie możliwości ustosunkowania się do nich. Natomiast na odpowiednim etapie sporządzania planu zadań ochronnych (wskazania do mpzp) wskazane byłoby wyłonienie przez gminy/miasta przedstawicieli do stałych kontaktów w ramach pracy nad planem, którzy będą tworzyć tzw. Zespół Lokalnej Współpracy. To również grupa proszona o udostępnianie informacji lub o dostarczenie danych (mpzp, strategia rozwoju gminy, projekty inwestycji).

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach i we Wrocławiu należy włączyć w proces sporządzania planu jako zarządców zlewni Odry, natomiast Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach jako wykonujących prawa własności na zlecenie Marszałka Województwa. To grupa, której przedstawiciele angażuje się w analizę postępów w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem planu oraz w podejmowanie decyzji. To również grupa, do której należy występować o udostępnianie informacji lub o dostarczenie danych (plany gospodarowania wodami). Podmioty zakwalifikowane do tej kategorii tworzą część tzw. Zespołu Lokalnej Współpracy.

W proces sporządzania planu należy także włączyć Regionalną Dyрекcyję Lasów Państwowych w Katowicach oraz Nadleśnictwo Brynek jako jednostkę zarządzającą terenami leśnymi. Zasadne jest włączenie przedstawicieli tych jednostek w skład Zespołu Lokalnej Współpracy. Są oni partnerami w całym procesie planowania i zarządzania i muszą być zaangażowani we wszystkie prace planistyczne. To również grupa do której należy zwrócić się o udostępnianie informacji lub o dostarczenie danych (plany urzędzenia lasu).

Twórców SDF oraz ekologiczne stowarzyszenia, towarzystwa i organizacje pozarządowe, a także osoby z kręgu jednostek naukowych, które związane były z pracami dotyczącymi obszaru Natura 2000 należy poinformować oficjalnie o przystąpieniu do planu, o trwaniu prac nad planem, o wdrażaniu planu oraz prosić o udostępnianie informacji lub o dostarczenie danych.

2. Faktyczny tok prac nad planem:

W prasie lokalnej (Gazeta Wyborcza dodatek katowicki 03.02.12r.) ukazała się informacja o przystąpieniu do sporządzania prac nad projektem planu, a ponadto wywieszono informację o przystąpieniu do sporządzania pzo w zainteresowanych gminach/miastach (Tarnowskie Góry, Bytom, Radzionków, Zbrosławice), gdzie została ona udostępniona opinii publicznej.

W ramach prac zostało zorganizowane:

- pierwsze jednodniowe spotkanie inauguracyjne – 22 lutego 2012r. Informacja o spotkaniu została przekazana zainteresowanym za pośrednictwem poczty zwykłej lub elektronicznej. Celem spotkania było przedstawienie założeń planu zadań ochronnych.
- drugie jednodniowe spotkanie – 23 maja 2013r. Informacja o spotkaniu została przekazana zainteresowanym za pośrednictwem poczty zwykłej lub elektronicznej. Zaprezentowanie wyników prac ekspertów.
- trzecie jednodniowe spotkanie – 18 listopada 2013r. Informacja o spotkaniu została przekazana zainteresowanym za pośrednictwem poczty zwykłej lub elektronicznej. Podczas spotkania zaprezentowano wstępny projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003.

W toku prac nad planem stosowano formę pisemnej komunikacji za pośrednictwem poczty zwykłej i elektronicznej. W tej formie przekazywane były wszelkie informacje, podsumowania i zapytania. Grupy interesu zostały poinformowane o przystąpieniu do sporządzenia planu zadań ochronnych. Zainteresowani byli również proszeni o przekazanie istniejących opracowań, dokumentów planistycznych itp. niezbędnych podczas formułowania zapisów planu. W ramach prac ostatecznie zostały zorganizowane trzy jednodniowe spotkania. Informacja o spotkaniu została przekazana zainteresowanym za pośrednictwem poczty zwykłej lub elektronicznej. Listę osób/podmiotów uczestniczących w spotkaniach przedstawia tab.1.8. Spotkania odbyły się w Urzędzie Miasta w Tarnowskich Górach o godzinie 10.00. Komunikacja pisemna była uzupełniana przez prezentacje i dyskusje podczas organizowanych spotkań. Z każdego spotkania sporządzany był pisemny protokół oraz listy obecności, dokumentacja fotograficzna. Ponadto po każdym spotkaniu sporządzano także listy osób nieobecnych mimo prawidłowego zaproszenia. Po pierwszym spotkaniu zainteresowani poproszeni zostali o przekazanie informacji o osobach upoważnionych do bezpośredniego kontaktu z Regionalną Dyрекcyją Ochrony Środowiska w Katowicach oraz kwestiach i aspektach, które należy wziąć pod uwagę w trakcie procedury sporządzania planu zadań ochronnych. Natomiast po trzecim poproszeni zostali o wniesienie uwag do zaprezentowanej na nim

wstępnej wersji roboczej planu zadań ochronnych. Ponadto kanałem udostępniania informacji o projekcie była strona internetowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach.

Aktualny SDF dostępny na stronach internetowych GDOŚ został zaktualizowany w październiku 2013r. Jako przedmioty ochrony wymienia on: nocka dużego (*Myotis myotis*) (kod: 1324) oraz siedlisko przyrodnicze: Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) (kod: 9130).

1.7. Kluczowe instytucje/osoby dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności

L.p.	Instytucja/osoby	Zakres odpowiedzialności	Adres siedziby instytucji/osoby	Kontakt
1	Urząd Marszałkowski Marszałek Województwa Śląskiego: Adam Matusiewicz	kontrola, nadzór, wykonywanie praw własności	ul. Ligonia 46 40-037 Katowice	Tel.: (32) 783 56 01, (32) 783 56 07 Fax: (32) 783 56 06 srodowisko@slaskie.pl
2	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach Starosta: Lucyna Ekkert	udostępnienie informacji, nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa	ul. Karłuszowiec 5 42-600 Tarnowskie Góry	Tel.: (32) 381 37 11 Fax: (32) 381 37 27 kancelaria@tarnogorski.pl starosta@tarnogorski.pl
3	Urząd Miasta w Bytomiu Prezydent Miasta: Damian Bartyła	udostępnienie informacji, planowanie (uwzględnianie wskazań do mpzp)	ul. Parkowa 2 41-902 Bytom	Tel.: (32) 281 20 51 Fax: (32) 281 58 75 informacja tel.: (32) 283 61 78 um@um.bytom.pl
4	Urząd Miejski w Tarnow-skich Górach Burmistrz Miasta: Arka-diusz Czech	udostępnienie informacji, planowanie (uwzględnianie wskazań do mpzp)	ul. Rynek 4 42-600 Tarnowskie Góry	Tel.: (32) 393 36 00, (32) 393 36 01 Fax: (32) 393 36 02, (32) 393 36 09 um@tarnowskiegory.pl
5	Urząd Miasta Radzion-ków Burmistrz Miasta: Gabriel Tobor	udostępnienie informacji, planowanie (uwzględnianie wskazań do mpzp)	ul. Męczenników Oświęcimia 42 41-922 Radzionków	Tel.: (32) 289 07 27 Fax: (32) 289 07 20 um@radzionkow.pl
6	Urząd Gminy Zbroslawice Wójt Gminy: Wiesław Olszewski	udostępnienie informacji, planowanie (uwzględnianie wskazań do mpzp)	ul. Oświęcimska 2 42-674 Zbroslawice	Tel.: (32) 233 70 12 Fax: (32) 233 71 00 urzad@zbroslawice.pl
7	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach Z-ca dyr. Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach: Tomasz Cywiński Z-ca Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach ds. Utrzymania Wód: Stanisław Gruszczynski	nadzór, zarządzanie zlewnią, główne zbiorniki wód podziemnych, planowanie, monitorowanie, doradzanie, udostępnienie informacji,	ul. Sienkiewicza 2 44-100 Gliwice	Tel.: (32)777 49 50 Fax: (32)777 49 99 dykcja@gliwice.rzgw.gov.pl
8	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu Dyrektor: Witold Sumisławski	nadzór, zarządzanie zlewnią, główne zbiorniki wód podziemnych, planowanie, monitorowanie, doradzanie, udostępnienie informacji,	ul. Norwida 34 50-950 Wrocław	Tel.: (71) 337 88 88 Fax: (71) 328 50 48 sekretariat@wroclaw.rzgw.gov.pl
9	Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach Dyrektor: Joanna Ślusarczyk	zarządzanie korytem rzeki, wykonywanie praw własności, udostępnienie informacji	ul. Sokolska 65 40-087 Katowice	Tel.: (32) 25 83 076 Fax: (32) 25 82 743 25 82 061 sekretariat@szmiuw.pl
10	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach Śląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska: Anna Wrześniak	kontrola, monitorowanie, udostępnienie informacji	ul. Wita Stwosza 2 40-036 Katowice	Tel.: (32) 207 78 97, (32) 251 80 40, Fax: (32) 251 55 54 sekretariat@katowice.pios.gov.pl

11	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach Dyrektor: Kazimierz Szabla	kontrola, nadzór, zarządzanie lasami, planowanie, monitorowanie, doradzanie, udostępnienie informacji	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	Tel.: (32) 609 45 01 609 45 02 Fax: (32) 251 57 39 609 45 03 sekretariat@katowice.lasy.gov.pl
12	Nadleśnictwo Brynek Nadleśniczy: Andrzej Stoces	zarządzanie, planowanie, monitorowanie, doradzanie, udostępnienie informacji	ul. Grabowa 3 42 - 690 Tworóg	Tel./Fax: (32) 285 74 91 (63; 95) brynek@katowice.lasy.gov.pl
13	Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Krakowie SzeF Zarządu: płk Adam Garczyński	doradzanie, udostępnienie informacji	ul. Mogilska 85 30-901 Kraków	Tel.: (12) 455 12 86
14	Wojewódzki Sztab Wojskowy w Katowicach SzeF WSzW: płk mgr inż. Krzysztof Radwan	doradzanie, udostępnienie informacji	ul. Francuska 30 40-028 Katowice	Tel.: (32) 46 11 235, 461 19 55 Fax: (32) 461 19 13, 461 19 14 wszwkatowice@wp.mil.pl
15	Polski Związek Łowiecki Zarząd Okręgowy w Katowicach	udostępnienie informacji	ul. Zwycięstwa 2 41-103 Siemianowice Śląskie	Tel.: (32) 220 38 35 Tel./Fax: (32) 220 42 75 zo.katowice@pzlow.pl
16	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Śląski Oddział Regionalny Dyrektor: Stanisław Gmitruk	udostępnienie informacji	ul. Sobieskiego 7 42-200 Częstochowa	Tel.: (34) 378 28 00 slaski@armir.gov.pl
17	Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie Dyrektor: Ewa Nowak	udostępnienie informacji	ul. Ks. Kard. Stefana Wyszyńskiego 70/126 42-200 Częstochowa	Tel.: (34) 377 01 01 Fax: (34) 362 04 89 sodr@odr.net.pl
18	Śląska Izba Rolnicza Prezes: Roman Włodarz	udostępnienie informacji	ul. Jesionowa 15 40-159 Katowice	Tel./Fax: (32) 258 04 45 biuro@sir-katowice.pl
19	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach	doradzanie	ul. Francuska 12 40-015 Katowice	Tel.: (32) 253-77-98 Fax: (32) 256-48-58 sekretariat@wkz.katowice.pl swkz@wkz.katowice.pl
20	WWF Polska Dyrektor Naczelny Zarządu WWF Polska: Magdalena Dul-Komosińska	doradzanie, udostępnienie informacji	ul. Wiśniowa 38 02-520 Warszawa	Tel.: (22) 849 84 69 / 848 73 64 848 75 92 / 848 75 93 Fax: (22) 646 36 72
21	Towarzystwo na rzecz Ziemi Prezes: Piotr Rymarowicz	doradzanie, udostępnienie informacji	ul. Leszczyńskiej 7 32-600 Oświęcim	Tel./Fax: (33) 842 21 20, 844 19 34 prym@tnz.most.org.pl
22	Klub Gaja Prezes: Jacek Bożek	udostępnienie informacji, planowanie, promowanie	ul. Parkowa 10 43-365 Wilkowice	Tel./Fax: (33) 812 36 94 klubgaja@klubgaja.pl
23	Klub Przyrodników Prezes: Robert Stańko	udostępnienie informacji, planowanie, promowanie	ul. 1 Maja 22 66-200 Świebodzin	Tel.: (68) 382 82 36 kp@kp.org.pl
24	Polski Klub Ekologiczny Zarząd Główny Wiceprezes: Maria Staniszevska	udostępnienie informacji, planowanie, promowanie	ul. Romanowicza 2/410 30-702 Kraków	Tel/Fax: (12) 423 20 47 biuro@zgpke.most.org.pl
25	Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „pro Natura” Prezes: Krzysztof Konieczny	udostępnienie informacji, planowanie, promowanie	ul. Podwale 75 50-449 Wrocław	Tel/Fax: (71) 343 09 58 pronatura@pronatura.org.pl
26	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot Prezes: Radosław Ślusarczyk	udostępnienie informacji, planowanie, promowanie	ul. Jasna 17 43-360 Bystra	Tel./Fax: (33) 817 14 68 33 818 31 53 biuro@pracownia.org.pl
27	Polski Klub Ekologiczny Koło Tarnowskie Góry	udostępnienie informacji	ul. Hallera 8 42-600 Tarnowskie Góry	Tel.: (32) 285 40 05
28	Zarząd Okręgowy Ligi Ochrony Przyrody Katowice	udostępnienie informacji	ul. Bratków 4 40-045 Katowice	Tel.: (32) 286 64 98 katowice@zo.lop.org.pl lop.katowice@wp.pl
29	Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Tarnogórskiej Prezes: Marek Kandzia	udostępnienie informacji, planowanie, promowanie	Biuro obsługi ruchu turystycznego SMZT: ul. Gliwicka 2 42-600 Tarnowskie Góry	Tel./Fax: (32) 285 49 96 smzt@kopalniasrebra.pl

30	Tarnogórski Klub Tatarnictwa Jaskiniowego Prezes: Karol Gładysz	udostępnienie informacji	ul. Górnicza 7 42-600 Tarnowskie Góry	tktj@interia.pl
31	Suchogórskie Towarzystwo Społeczne w Bytomiu Prezes: Walter Spalek	udostępnienie informacji	9 Maja 21a 41-935 Sucha Góra Bytom	sgsts@wp.pl
32	Uniwersytet Opolski Wydział Przyrodniczo-Techniczny Dziekan: Andrzej Gawdzik Samodzielna Katedra Biosystematyki Kierownik Katedry Jerzy Lis	doradzanie, udostępnienie informacji	ul. Oleska 48 45-052 Opole	Tel.: (77) 452 73 01-2 Fax: (77) 452 73 03 wpt@uni.opole.pl
33	Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt Polskiej Akademii Nauk Dyrektor: Zbigniew Bocheński	doradzanie, udostępnienie informacji	ul. Sławkowska 17 31-016 Kraków	Tel.: (12) 422 19 01 Fax: (12) 422 42 94 office@isez.pan.krakow.pl
34	Instytut Ochrony Przyrody PAN Dyrektor Instytutu: Henryk Okarma	doradzanie, udostępnienie informacji	al. A. Mickiewicza 33 31-120 Kraków	Tel. sekretariat: (12) 632 22 21; 370 35 14 Tel. centrala: (12) 370 35 00 Fax: (12) 632 24 32 sekretariat@iop.krakow.pl
35	Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska w Katowicach Dyrektor: Jerzy Parusel	doradzanie, udostępnienie informacji	ul. Św. Huberta 35 40-543 Katowice	Tel./Fax. (32) 209 50 08, 609 29 93 wew. 13 cdpgs@cdpgs.katowice.pl

1.8. Zespół Lokalnej Współpracy

L.p.	Imię i nazwisko	Funkcja	Nazwa instytucji/grupy interesu, którą reprezentuje	Kontakt
1	Jolanta Prażuch	Z-ca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach	jolanta.prazuch.katowice@rdos.gov.pl (32) 42 06 801
2	Mirosława Mierczyk-Sawicka	Naczelnik Wydziału Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach	mirosława-mierczyk-sawicka.katowice@rdos.gov.pl (32) 42 06 830
3	Anna Supera	Planista Regionalny	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach	anna.supera.katowice.@rdos.gov.pl (32) 42 06 843
4	Katarzyna Kociuba	Koordynator Planu	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach	katarzyna.kociuba.katowice@rdos.gov.pl (32) 42 06 832
5	Jan Cichocki	Ekspert zoolog-chiropterolog	Ekspert zoolog-chiropterolog	jancich@interia.pl
6	Aerdo Group dr Agnieszka Salasa-Orpych	Ekspert botanik	Ekspert botanik	ul. Dehnelów 2 41-250 Czeladź tel. kom.: 515 290 245 e-mail: aerdo@aerdo.pl
7	Marek Stryjniak	Przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego	Wydział Ochrony Środowiska Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	mstryjniak@slaskie.pl (32) 783 56 12
8	Krzysztof Horzela	Przedstawiciel Starostwa Powiatowego	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach	ekologia@tarnogorski.pl (32) 38 13 746
9	Aneta Gregulska	Przedstawiciel Urzędu Gminy Zbroslawice	Urząd Gminy Zbroslawice	agregulska@zbroslawice.pl (32) 233 77 20
10	Adam Mrugacz	Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach	Urząd Miejski w Tarnowskich Górach	a.mrugacz@um.tgory.pl (32) 39 33 690
11	Michał Gwózdź	Pracownik Referatu Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Radzionków	Urząd Miasta Radzionków	m.gwozdz@radzionkow.pl (32) 388 87 76

12	Marek Gorzkowski	Kierownik Referatu Ochrony Przyrody i Opłat Środowiskowych, Wydział Ekologii	Urząd Miejski w Bytomiu	ze@um.bytom.pl (32) 28 36 339
13	Katarzyna Filla	Starszy specjalista Referatu Ochrony Przyrody i Opłat Środowiskowych, Wydział Ekologii	Urząd Miejski w Bytomiu	ze@um.bytom.pl (32) 28 36 339
14	Barbara Dobrowolska	Główny specjalista Referatu Zagospodarowania Przestrzennego, Wydział Architektury	Urząd Miejski w Bytomiu	bdobrowolska@um.bytom.pl (32) 78 68 402
15	Danuta Bałdowska - Paruzel	Starszy specjalista Referatu Infrastruktury Informacji Przestrzennej, Wydział Geodezji	Urząd Miejski w Bytomiu	dbaldowska@um.bytom.pl (32) 28 36 337
16	Jolanta Sekuła	Inspektor Wydziału Obrotu Nieruchomościami	Urząd Miejski w Bytomiu	jsekula@um.bytom.pl (32) 28 36 333
17	Anna Kuśka-Ciba	Przedstawiciel RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach Wydział Ochrony Lasu	anna.kuska@katowice.lasy.gov.pl (32) 60 94 529
18	Edyta Mazur	Przedstawiciel Rejonowego Zarządu Infrastruktury	Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Krakowie	ochr.srodow@rzikrakow.internetdsl.pl (12) 45 51 218
19	Justyna Markiewicz - Kuchta	Przedstawiciel Rejonowego Zarządu Infrastruktury	Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Krakowie	ochr.srodow@rzikrakow.internetdsl.pl (12) 45 51 405
20	Joanna Trejtowicz	Przedstawiciel ARMiR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Śląski Oddział Regionalny	joanna.trejtowicz@arimr.gov.pl (034) 378 28 85
21	Magdalena Wolska	Przedstawiciel ARMiR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Śląski Oddział Regionalny	magdalena.wolska@arimr.gov.pl 509-384-459
22	Agnieszka Martyniak	Przedstawiciel ARMiR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Śląski Oddział Regionalny	agnieszka.martyniak@arimr.gov.pl 510-497-124
23	Barbara Wróbel	Przedstawiciel PZDR w Tarnowskich Górach z siedzibą w Nakle Śląskim	Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie PZDR w Tarnowskich Górach z siedzibą w Nakle Śląskim	barbara.wrobel@odr.net.pl (32) 28 51 847
24	Jolanta Chochół	Przedstawiciel RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach	jchochol@gliwice.rzgw.gov.pl (32) 777 49 85
25	Anna Machera	Starszy specjalista ds. Hydrotechnicznych RZGW Zarząd Zlewni Środkowej Odry	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	anna.machera@wroclaw.rzgw.gov.pl (77) 45 44 021 w. 301, 302
26	Żaneta Różycka	Przedstawiciel SZMiUW BT Gliwice	Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach	Tel. 728 430 954, e-mail: gliwice@szmiuw.pl
27	Konrad Sachanowicz	Stacja Badawcza Fauny Karpat MiIZ PAN ul. Ogrodowa 10, 38-700 Ustrzyki Dolne	Muzeum i Instytut Zoologii PAN (ul. Wilcza 64, 00-679 Warszawa)	chassan@miiz.waw.pl
28	Katarzyna Skowrońska-Ochmann	Przedstawiciel Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska	Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska	k.skowronska@cdpgs.katowice.pl (32) 209 50 08
29	Grzegorz Kłys	Katedra Biosystematyki UO	Uniwersytet Opolski Wydział Przyrodniczo-Techniczny Katedra Biosystematyki	gklys@uni.opole.pl biologia@uni.opole.pl (77) 41 06 010, 604-12-892
30	Janusz Chmura	Przedstawiciel AGH	Akademia Górniczo-Hutnicza Wydział Górnictwa i Geoinżynierii Katedra Geomechaniki, Budownictwa i Geotechniki	chmura@agh.edu.pl (12) 61 72 082 600-033-470

31	Adam Szewczyk	st. inspektor	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach	wuoz.katowice@poczta.internetdsl.pl (32) 25 37 798
32	Arkadiusz Stępień	Przedstawiciel TKTJ	Tarnogórski Klub Taternictwa Jaskiniowego	sq9nky@gmail.com 600-259-044
33	Zbigniew Polański	Miechowickie Towarzystwo Przyrodnicze w Bytomiu	Miechowickie Towarzystwo Przyrodnicze w Bytomiu	782-044-209
34	Zbigniew Szeszko	Miechowickie Towarzystwo Przyrodnicze w Bytomiu	Miechowickie Towarzystwo Przyrodnicze w Bytomiu	530-907-700
35	Jakub Placuch	BDM Invest Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Inwestycyjna Spółka komandytowo-akcyjna	BDM Invest Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Inwestycyjna Spółka komandytowo-akcyjna	jakub.placuch@bdm.com.pl (33) 81 28 440
36	Jacek Zontek	BDM Invest Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Inwestycyjna Spółka komandytowo-akcyjna	BDM Invest Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Inwestycyjna Spółka komandytowo-akcyjna	jacek.zontek@bdm.com.pl (33) 81 28 440
37	Magdalena Maślak	Przedstawiciel Ligi Ochrony Przyrody	Liga Ochrony Przyrody	magdalena.maslak@gmail.com
38	Aleksandra Grabowska	Przedstawiciel Polskich Linii Kolejowych S.A.	Polskie Linie Kolejowe S.A.	al.grabowska@plk-sa.pl (22) 473 25 23
39	Katarzyna Niklewicz	Przedstawiciel Polskich Linii Kolejowych S.A.	Polskie Linie Kolejowe S.A.	k.niklewicz@plk-sa.pl (22) 473 32 92
40	Marek Broda	Członek Regionalnej Rady Ochrony Przyrody	Zespół Parków Krajobrazowych Woj. Śląskiego	biurozpk@zpk.com.pl (32) 26 70 422
41	Andrzej Czyłok	Członek Regionalnej Rady Ochrony Przyrody	UŚ - Wydział Nauk o Ziemi, Zakład Biogeografii i Ochrony Przyrody	ul. Będzińska 60 41-200 Sosnowiec andrzej.czylok@us.edu.pl
42	Iwona Korlacka	Członek Regionalnej Rady Ochrony Przyrody	Śląski Urząd Wojewódzki	ul. Jagiellońska 25 40-032 Katowice
43	Jerzy Parusel	Członek Regionalnej Rady Ochrony Przyrody	Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska	ul. Św. Huberta 35 40-543 Katowice cdpgs@cdpgs.katowice.pl tel./fax: (032) 209-50-08 609-29-93
44	Jan Waga	Członek Regionalnej Rady Ochrony Przyrody	UŚ - Wydział Nauk o Ziemi	wagajan@wp.pl
45	Grzegorz Janas	Członek Regionalnej Rady Ochrony Przyrody	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice g.janas@katowice.lasy.gov.pl
46	Waldemar Szendera	Przedstawiciel IOŚ-PIB	Instytut Ochrony Środowiska -Państwowy Instytut Badawczy Warszawa	kwszendera@poczta.onet.pl
47	Magdalena Głogowska	Przedstawiciel IOŚ-PIB	Instytut Ochrony Środowiska -Państwowy Instytut Badawczy Warszawa	magda.glogowska@ios.edu.pl
48	Andrzej Stoces	Nadleśniczy Nadleśnictwa Brynek	Nadleśnictwo Brynek	Tel./Fax: (32) 285 74 91 (63; 95) brynek@katowice.lasy.gov.pl
49	Polski Związek Łowiecki	Zarząd Okręgowy w Katowicach	PZŁ Zarząd Okręgowy w Katowicach	Tel.: (32) 220 38 35 Tel./Fax: (32) 220 42 75 zo.katowice@pzlow.pl
50	Polski Klub Ekologiczny Koło Tarnowskie Góry	Polski Klub Ekologiczny Koło Tarnowskie Góry	Polski Klub Ekologiczny Koło Tarnowskie Góry	Tel.: (32) 285 40 05
51	Marek Kandzia	Prezes Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej	Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Tarnogórskiej	Tel./Fax: (32) 285 49 96 smzt@kopalniasrebra.pl
52	Ryszard Wasilewski	Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Tarnogórskiej	Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Tarnogórskiej	Tel./Fax: (32) 285 49 96 smzt@kopalniasrebra.pl

53	Walter Spalek	Prezes Stowarzyszenia „Towarzystwo Suchogórskie”	Stowarzyszenie „Towarzystwo Suchogórskie” (dawna nazwa: Suchogórskie Towarzystwo Społeczne w Bytomiu)	walter789@wp.pl
54	Agro-Sad Sp. z o.o. z siedz. w Radzionkowie	Agro-Sad Sp. z o.o. z siedz. w Radzionkowie	Agro-Sad Sp. z o.o. z siedz. w Radzionkowie	(32) 286 62 58

Etap II Opracowanie projektu Planu

Moduł A

2.1. Informacja o obszarze i przedmiotach ochrony

Lp.	Typ informacji	Dane referencyjne	Zakres informacji	Wartość informacji	Zródło dostępu do danych
1	Materiały publikowane	Herbich J. (red.). 2004. Lasy i bory. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny: 5, s. 344. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.	Szczegółowy opis siedlisk przyrodniczych, ich rozmieszczenia geograficznego, stanu zachowania, czynników zagrażających oraz metod ochrony.	Poradniki podają proponowane sposoby ochrony, co ułatwia konstruowanie planów ochrony poszczególnych obszarów naturalnych, a także realizację planów i programów ochrony. Opracowanie szczegółowo określa specyfikę funkcjonowania siedlisk leśnych	RDOS w Katowicach
2	Materiały publikowane	Herbich J. (red.). 2004. Wody słodkie i torfowiska. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny: 2, s. 220. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.	Szczegółowy opis siedlisk przyrodniczych, ich rozmieszczenia geograficznego, stanu zachowania, czynników zagrażających oraz metod ochrony.	Poradniki podają proponowane sposoby ochrony, co ułatwia konstruowanie planów ochrony poszczególnych obszarów naturalnych, a także realizację planów i programów ochrony. Opracowanie szczegółowo określa specyfikę funkcjonowania siedlisk wodnych	RDOS w Katowicach
3	Materiały publikowane	Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) 2004. Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. 6, s. 500. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.	Szczegółowy opis gatunków zwierząt, ich rozmieszczenia geograficznego, stanu zachowania, czynników zagrażających oraz metod ochrony.	Poradniki podają proponowane sposoby ochrony, co ułatwia konstruowanie planów ochrony poszczególnych obszarów naturalnych, a także realizację planów i programów ochrony. Opracowanie szczegółowo określa specyfikę funkcjonowania gatunków zwierząt w tym nietoperzy.	RDOS w Katowicach
4	Materiały publikowane	Sudnik-Wójcikowskiej B., Werblan-Jakubiec H. (red) 2004. Gatunki roślin. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. To, 9. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, s. 228.	Szczegółowy opis gatunków roślin, ich rozmieszczenia geograficznego, stanu zachowania, czynników zagrażających oraz metod ochrony.	Poradniki podają proponowane sposoby ochrony, co ułatwia konstruowanie planów ochrony poszczególnych obszarów naturalnych, a także realizację planów i programów ochrony. Opracowanie szczegółowo określa specyfikę funkcjonowania gatunków roślin.	RDOS w Katowicach

5	Materiały publikowane	Mról W. (red.) 2010. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa	Szczegółowy opis siedlisk przyrodniczych, ich rozmieszczenia geograficznego, warunków ekologicznych, typowych dla nich gatunków roślin ich ochrony oraz metodyki monitoringu zwl. waloryzacji parametrów stanu oraz wskaźników specyficznej struktury i funkcji	Wskazane w opracowaniu metodyki monitoringu ułatwiają konstruowanie planów ochrony poszczególnych obszarów naturalnych, a także realizację planów i programów ochrony w odniesieniu do siedlisk leśnych i wodnych stanowiących przedmioty ochrony w obszarze. Wskazane w opracowaniu kryteria oceny stanu ochrony i wskaźniki monitoringu pozwalają na przyjęcie wspólnej metodyki oceny umożliwiającej porównanie wyników pzo z wynikami monitoringuów przeprowadzanych dla przedmiotów ochrony przez GIOŚ.	http://www.gios.gov.pl/siedliska/pdf/przewodnik_metodyczny_siedliska_3.pdf
6	Materiały publikowane	Mról W. (red.) 2012. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część II. GIOŚ, Warszawa	Szczegółowy opis siedlisk przyrodniczych, ich rozmieszczenia geograficznego, warunków ekologicznych, typowych dla nich gatunków roślin ich ochrony oraz metodyki monitoringu zwl. waloryzacji parametrów stanu oraz wskaźników specyficznej struktury i funkcji	Wskazane w opracowaniu metodyki monitoringu ułatwiają konstruowanie planów ochrony poszczególnych obszarów naturalnych, a także realizację planów i programów ochrony w odniesieniu do siedlisk leśnych i wodnych stanowiących przedmioty ochrony w obszarze. Wskazane w opracowaniu kryteria oceny stanu ochrony i wskaźniki monitoringu pozwalają na przyjęcie wspólnej metodyki oceny umożliwiającej porównanie wyników pzo z wynikami monitoringuów przeprowadzanych dla przedmiotów ochrony przez GIOŚ.	http://www.gios.gov.pl/siedliska/pdf/przewodnik_metodyczny_siedliska_2.pdf
7	Materiały publikowane	Makomaska-Juchiewicz M. (red.) 2010. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część I. GIOŚ, Warszawa.	Szczegółowe informacje o gatunku (status prawny, zagrożenia, opis, biologia, wymagania siedliskowe, rozmieszczenia w Polsce) oraz metodyce monitoringu zwl. waloryzacji parametrów stanu populacji oraz siedliska, a także informacje o ochronie	Wskazane w opracowaniu metodyki monitoringu ułatwiają konstruowanie planów ochrony poszczególnych obszarów naturalnych, a także realizację planów i programów ochrony w odniesieniu do nocka dużego. Wskazane w opracowaniu kryteria oceny stanu ochrony i wskaźniki monitoringu pozwalają na przyjęcie wspólnej metodyki oceny umożliwiającej porównanie wyników pzo z wynikami monitoringuów przeprowadzanych dla przedmiotów ochrony przez GIOŚ.	http://www.gios.gov.pl/siedliska/pdf/przewodnik_metodyczny_zwierzeta_1.pdf
8	Materiały publikowane	Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. (red.). 2012. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa.	Szczegółowe informacje o gatunku (status prawny, zagrożenia, opis, biologia, wymagania siedliskowe, rozmieszczenia w Polsce) oraz metodyce monitoringu zwl. waloryzacji parametrów stanu populacji oraz siedliska, a także informacje o ochronie	Wskazane w opracowaniu metodyki monitoringu ułatwiają konstruowanie planów ochrony poszczególnych obszarów naturalnych, a także realizację planów i programów ochrony w odniesieniu do nocka Bechsteina. Wskazane w opracowaniu kryteria oceny stanu ochrony i wskaźniki monitoringu pozwalają na przyjęcie wspólnej metodyki oceny umożliwiającej porównanie wyników pzo z wynikami monitoringuów przeprowadzanych dla przedmiotów ochrony przez GIOŚ.	http://www.gios.gov.pl/siedliska/pdf/przewodnik_metodyczny_zwierzeta_3.pdf

9	Materiały niepublikowane	Wojewódzki Zespół Specjalistyczny Województwa Śląskiego dr Mirosława Mierczyk-Sawicka. Raport z weryfikacji kompletności Sieci Natura 2000 w województwie śląskim w zakresie następujących gatunków: Obuwik pospolity (kod: 1902), Katowice, październik 2008r.	Zawiera: - opis występowania gatunku w granicach województwa śląskiego w kontekście danych literaturowych oraz innych danych publikowanych i niepublikowanych, w tym inwentaryzacji przyrodniczych, - wskazanie obszarów prowadzenia badań terenowych w zakresie występowania analizowanego gatunku występujących na podstawie wiedzy eksperckiej oraz analizy danych literaturowych i niepublikowanych, - ogólna charakterystykę obszaru z uwzględnieniem wartości przyrodniczych, - określenie stanu zachowania gatunku w obszarze, - charakterystykę zagrożeń środowiska przyrodniczego obszaru, - znaczenie obszaru dla europejskiego, krajowego i regionalnego systemu ochrony przyrody, - zalecany zakres monitoringu gatunku w obszarze, - wskazanie działań edukacyjno-promocyjnych, informacyjnych i komunikacyjnych mających na celu propagowanie wiedzy o wartości przyrodniczej obszaru i potrzebie jego ochrony.	Dane istotne przy opisie w dokumentacji planu zadań ochronnych ogólnej charakterystyki terenu. Stanowią podstawowy materiał wyjściowy do opracowania dokumentacji planu zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru. Opracowanie zawiera ocenę stanu zachowania obuwika pospolitego, orientacyjną lokalizację miejsca występowania ale dla celów pzo wymaga aktualizacji oraz uzupełnienia w zakresie zasięgu występowania, a także oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych z uwzględnieniem koniecznych do wykonania działań ochronnych oraz określenie metodyki monitoringu.	RDOŚ w Katowicach
10	Materiały niepublikowane	Wojewódzki Zespół Specjalistyczny Województwa Śląskiego dr Monika Jedrzejczyk - Korycińska. Raport z weryfikacji kompletności sieci Natura 2000 w województwie śląskim w zakresie następujących gatunków ((/lub) siedlisk Murawy galmanowe (kod: 6150), Katowice, październik 2008r.	Zawiera: - opis występowania siedliska w granicach województwa śląskiego w kontekście danych literaturowych oraz innych danych publikowanych i niepublikowanych, w tym inwentaryzacji przyrodniczych, - wskazanie obszarów prowadzenia badań terenowych w zakresie występowania analizowanego gatunku występujących na podstawie wiedzy eksperckiej oraz analizy danych literaturowych i niepublikowanych, - ogólna charakterystykę obszaru z uwzględnieniem wartości przyrodniczych, - określenie stanu zachowania siedliska w obszarze, - charakterystykę zagrożeń środowiska przyrodniczego obszaru, - znaczenie obszaru dla europejskiego, krajowego i regionalnego systemu ochrony przyrody, - zalecany zakres monitoringu siedliska w obszarze, - wskazanie działań edukacyjno-promocyjnych, informacyjnych i komunikacyjnych mających na celu propagowanie wiedzy o wartości przyrodniczej obszaru i potrzebie jego ochrony.	Dane istotne przy opisie w dokumentacji planu zadań ochronnych ogólnej charakterystyki terenu. Stanowią podstawowy materiał wyjściowy do opracowania dokumentacji planu zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru. Opracowanie zawiera ocenę stanu zachowania muraw galmanowych w obszarze ale dla celów pzo wymaga aktualizacji oraz uzupełnienia w zakresie zasięgu występowania a także oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych z uwzględnieniem koniecznych do wykonania działań ochronnych oraz określenie metodyki monitoringu.	RDOŚ w Katowicach
11	Materiały niepublikowane	G. Kłys, A. Wójcik, A. Polonius, Z. Caputa, B. Adamska, J. Kocot, A. Stepien. „Ochrona i możliwość zagospodarowania unikatowego w skali europejskiej ekosystemu przyrodniczego - Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie. Badanie liczebności i składu gatunkowego zimujących nietoperzy. Rozpoznanie miejsc wlotu. Analiza mikroklimatyczna. Metody zabezpieczeń i ochrony”, Opole, luty 2007	Zawiera: - charakterystykę obszaru, - lokalizację miejsc wlotu, - wyniki badań, - ocenę stanu populacji gatunków nietoperzy i ich siedlisk w obszarze, - identyfikację istniejących i potencjalnych obszarów kluczowych dla utrzymania właściwego stanu ochrony gatunków, - identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych.	Dane istotne przy opisie w dokumentacji planu zadań ochronnych ogólnej charakterystyki obszaru. Stanowią podstawowy materiał wyjściowy do opracowania dokumentacji planu zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru. Opracowanie zawiera ocenę stanu populacji gatunków nietoperzy i ich siedlisk w obszarze, ale dla celów pzo wymaga aktualizacji oraz uzupełnienia w zakresie miejsc występowania, liczebności, a także oceny stanu ochrony nietoperzy z uwzględnieniem koniecznych do wykonania działań ochronnych oraz określenie metodyki monitoringu.	RDOŚ w Katowicach

12	Materiały niepublikowane	„Korytarze ekologiczne w województwie śląskim - koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego. Etap 1”. J. B. Patusel, K. Skowrońska, A. Wower, Katowice, listopad 2007	Zawiera: dotychczasowy opis stanu prac nad korytarzami ekologicznymi w województwie śląskim, koncepcję korytarzy ekologicznych do planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego tj. podstawy teoretyczne, metodykę pracy, informacje odnośnie do korytarzy i możliwości ich migracji w województwie śląskim, korytarzy ekologicznych zidentyfikowanych i wyznaczonych w województwie śląskim, korytarzy ekologicznych - koncepcji do planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego - synteze, propozycję dalszych prac nad problematyką korytarzy ekologicznych w województwie śląskim.	Dane istotne przy opisie ogólnej charakterystyki obszaru w zakresie korytarzy ekologicznych.	RDOŚ w Katowicach
13	Plany/programy/strategie/projekty	Plan Urzędnictwa Lasu dla Nadleśnictwa Brynek na lata 2012-2021, zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z dnia 07.09.2012r. Prognozę sporządziło Biuro Urzędnictwa Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie, Kraków 2012.	Podstawowy zestaw danych o charakterze leśnym dotyczących warunków siedliskowych, stanu drzewostanu oraz wynikającej z nich lokalizacji i rodzaju wskazań gospodarczych, a także ochrony ekosystemów. Przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko.	Uzgodniono z RDOŚ zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Planu Urzędnictwa Lasu dla Nadleśnictwa Brynek na lata 2012-2021. Analizę wpływu realizacji ustaleń PUL na środowisko, w tym na obszar Natura 2000 przeprowadzono we własnym zakresie (RDOŚ), wykorzystując w tym celu materiały będące w posiadaniu RDOŚ Katowice. Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera ocenę wpływu zapisów dokumentu na przedmioty ochrony wskazując na brak zależności pomiędzy zachowaniem we właściwym stanie ochrony siedlisk (murawy galmanowe) i gatunków [nauka dużego (Myotis myotis)], dla których wyznaczono obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003, a realizacją planowanej gospodarki leśnej, wynikającej z PUL Nadleśnictwa Brynek. RDOŚ uzgodnił zaplanowane w projekcie PUL dla Nadleśnictwa Brynek na lata 2012-2021 zadania gospodarcze w otulinie rezerwatu przyrody „Segiet”.	RDOŚ w Katowicach
14	Plany/programy/strategie/projekty	Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Segiet” Dz. Urz. Woj. Śl. z 5 grudnia 2006r. Nr 142, poz. 3981. (Rozporządzenie Nr 63/06 Wojewody Śląskiego z dnia 30 listopada 2006r.).	Zawiera: - identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków - określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji, - wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych oraz określenie sposobów ich udostępniania, - ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych.	Podstawowy dokument, w którym planowana jest ochrona przyrody rezerwatu przyrody.	RDOŚ w Katowicach

15	Plany/programy/strategie/projekty	Uproszczony plan urządzenia lasu dla lasów należących do osób fizycznych w obrębach Miasteczko Śląskie i Strzybnica na okres ob. 1.01.2012r, do 31.12.2021r.	Podstawowy zestaw danych o charakterze leśnym dotyczący siedliska, drzewostanu oraz lokalizacji i rodzaju wskazań gospodarczych.	Dane są istotne dla określenia stopnia ewentualnej kolizji planu z zasadami ochrony.	RDOŚ w Katowicach
16	Plany/programy/strategie/projekty	Uproszczony plan urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność osób fizycznych i wspólnot gruntowych oraz Inwentaryzacja stanu lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa zlokalizowanych na terenie Miasta Tarnowskie Góry POWIAT TARNOGÓRSKI WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE na okres od 1 stycznia 2009 do 31 grudnia 2018 roku. BIURO URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ W WARSZAWIE Oddział w Krakowie.	Zawiera: Opisy taksacyjne lasu dla obrębów Strzybnica, Bobrowniki Śląskie, Pniowiec, Rybna oraz rejestr działek leśnych dla obrębów Strzybnica, Bobrowniki Śląskie, Pniowiec, Rybna, Sowiec. Podstawowy zestaw danych o charakterze leśnym dotyczący siedliska, drzewostanu oraz lokalizacji i rodzaju wskazań gospodarczych.	Dane są istotne dla określenia stopnia ewentualnej kolizji planu z zasadami ochrony.	RDOŚ w Katowicach
17	Plany/programy/strategie/projekty	Uproszczony plan urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność osób fizycznych i wspólnot gruntowych oraz Inwentaryzacja stanu lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa zlokalizowanych na terenie Gminy Zbroslawice POWIAT TARNOGÓRSKI WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE na okres od 1 stycznia 2009 do 31 grudnia 2018 roku. BIURO URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ W WARSZAWIE Oddział w Krakowie.	Zawiera: Opisy taksacyjne lasu dla obrębów Bonowice, Kamieniec, Kopienica, Ptakowice, Wieszowa, Wilkowice, Zbroslawice oraz rejestr działek leśnych dla obrębów Bonowice, Jasiona, Jaskówce, Kamieniec, Karchowice, Kopienica, Łubie, Miedary, Przechlebnie, Ptakowice, Wieszowa, Wilkowice, Zawada, Zbroslawice, Ziemnice. Podstawowy zestaw danych o charakterze leśnym dotyczący siedliska, drzewostanu oraz lokalizacji i rodzaju wskazań gospodarczych.	Dane są istotne dla określenia stopnia ewentualnej kolizji planu z zasadami ochrony.	RDOŚ w Katowicach
18	Plany/programy/strategie/projekty	Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla miasta Bytomia na lata 2008-2011 z PERSPEKTYWĄ LAT 2012-2015, GIG Zakład Ochrony Wód, Katowice styczeń 2010 r. Prognoza oddziaływania na środowisko „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla miasta Bytomia na lata 2008-2011 z PERSPEKTYWĄ LAT 2012-2015”, GIG Zakład Ochrony Wód, Katowice styczeń 2010 r.	Obejmuje m.in.: - działania strategiczne do roku 2015 z perspektywą roku 2025. - program operacyjny na lata 2008-2011 z perspektywą roku 20 - zarządzanie programem ochrony środowiska - aspekty finansowe wdrażania programu.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	RDOŚ w Katowicach
19	Plany/programy/strategie/projekty	Plan rozwoju Bytomia na lata 2012-2015 Urząd Miejski w Bytomiu, Bytom 2011, załącznik do uchwały nr XIX/252/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 października 2011 r. Uchwała Nr XXIII/319/12 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 stycznia 2012r. w sprawie zmiany uchwały nr XIX/252/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 października 2011 r. w sprawie przyjęcia „Planu Rozwoju Bytomia na lata 2012-2015”)	Określa: I. Nawiązanie do miejskiej i europejskiej polityki zintegrowanego zrównoważonego rozwoju II. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza Bytomia III. Priorytety Planu Rozwoju Bytomia IV. Harmonogram Planu Rozwoju Bytomia V. Plan finansowy na lata 2012-2015 (w tys. zł) VI. Realizację Planu Rozwoju Bytomia.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	RDOŚ w Katowicach
20	Plany/programy/strategie/projekty	Program rewitalizacji Bytomia na lata 2007 - 2020, Bytom, grudzień 2009. Załącznik do uchwały nr LV/798/09 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 16 grudnia 2009 roku.	Zawiera: - opis sytuacji w mieście, - nawiązanie do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju miasta Bytomia, - założenia programu rewitalizacji Bytomia, - typy projektów rewitalizacji miasta Bytomia, - system wdrażania, komunikacji społecznej i aktualizacji programu rewitalizacji Bytomia, - monitoring i ocena programu rewitalizacji Bytomia.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony w obszarze.	RDOŚ w Katowicach

21	Plany/programy/strategie/projekty	Strategia rozwoju Bytomia na lata 2009-2020 Bytom, maj 2009. Załącznik do uchwały nr XLVI/640/09 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2009 roku.	Określa m.in.: 1. Wzję priorytetowe dziedziny rozwoju miasta: - priorytet I: udogodnienia miejskie, - priorytet II: infrastruktura ochrony środowiska, - priorytet III: kultura wysoka i czas wolny, - priorytet IV: przedsiębiorczość i innowacyjność, - priorytet V: nauka i szkolnictwo wyższe.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	RDOŚ w Katowicach
22	Plany/programy/strategie/projekty	Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Radzionków na lata 2004-2015 przyjęty Uchwałą nr XXVII/180/2005 Rady Miasta Radzionków z dnia 20 stycznia 2005 roku w sprawie przyjęcia „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Radzionków na lata 2004 - 2015”.	Obejmuje m.in.: - charakterystykę gminy Radzionków, - stan aktualny, prognozy, określenie celów w gospodarce odpadami oraz planowane zadania, - analizę oddziaływań planu na środowisko, - uwarunkowania finansowe realizacji planu gospodarki odpadami na terenie gminy Radzionków, - monitoring i ocenę realizacji założonych celów, - edukację ekologiczną społeczności lokalnej.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	RDOŚ w Katowicach
23	Plany/programy/strategie/projekty	Aktualizacja planu Gospodarki Odpadami dla Miasta Radzionków na lata 2006 - 2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015” przyjęty Uchwałą nr XLV/394/2009 Rady Miasta Radzionków z dnia 29 października 2009r.	Zawiera: - ocenę realizacji istniejącego planu gospodarki odpadami, - charakterystykę ogólną Miasta Radzionków, - aktualny stan gospodarki odpadami, - prognozę zmian w zakresie gospodarki odpadami, - cele w zakresie gospodarki odpadami i terminy ich osiągnięcia, - działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, - projektowany system gospodarki odpadami, - harmonogram i sposób finansowania realizacji zadań, - wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko, - systemy monitoringu i oceny wdrażania planu.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony w obszarze.	RDOŚ w Katowicach
24	Plany/programy/strategie/projekty	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Radzionków na lata 2004-2015 przyjęty Uchwałą nr XXVII/181/2005 Rady Miasta Radzionków z dnia 20 stycznia 2005 r.	Zawiera m.in.: - kierunki ochrony środowiska w gminie Radzionków, - aspekty finansowe realizacji zadań inwestycyjnych gminy Radzionków w zakresie ochrony środowiska, - wdrażanie i realizacja powiatowego programu ochrony środowiska, - zarządzanie cyklem projektu, - sposoby i kryteria określania priorytetów inwestycyjnych umożliwiających przygotowanie wieloletnich planów inwestycyjnych, - system oceny realizacji programu wraz z proponowanymi wskaźnikami.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	RDOŚ w Katowicach

25	Plany/programy/strategie/projekty	Program Ochrony Środowiska dla Miasta Radzionków na lata 2008 - 2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015 przyjęty Uchwałą nr XLV/393/2009 Rady Miasta Radzionków z dnia 29 października 2009r.	Określa: - metodykę opracowania programu i główne uwarunkowania programu, - charakterystykę Miasta Radzionków, - założenia wyjściowe programu, - realizację polityki ekologicznej Miasta Radzionków, - założenia ochrony środowiska na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015, - Środowisko Dla Zdrowia-dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, - wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem oraz podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa, - ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody, - zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii, - harmonogram realizacji kierunków działań na lata 2008-2011, - sposób kontroli oraz dokumentowania realizacji programu, - zarządzanie programem ochrony środowiska, - aspekty finansowe realizacji programu.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony w obszarze.	RDOŚ w Katowicach
26	Plany/programy/strategie/projekty	Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Radzionków na lata 2010-2013 przyjęty Uchwałą nr LIII/437/2010 Rady Miasta Radzionków z dnia 29 kwietnia 2010 r.	Określa m.in.: - cele Programu Aktywności Lokalnej, - grupy docelowe - odbiorcy programu, - sposób i metody realizacji programu, - zakładane rezultaty, - realizatorzy Programu Aktywności Lokalnej, - harmonogram działań, - źródła finansowania programu, - zasady monitorowania i ewaluacji programu, - uzasadnienie realizacji.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie .	RDOŚ w Katowicach
27	Plany/programy/strategie/projekty	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Radzionkowie na lata 2011-2020 przyjęty Uchwałą Nr LVII/487/2010 Rady Miasta Radzionków z dnia 29 października 2010 r.	Obejmuje m.in.: - zgodność strategii z innymi dokumentami strategicznymi, - etapy budowania strategii, - charakterystykę Miasta Radzionków, - diagnozę i analizę problemów społecznych w Radzionkowie, - analizę SWOT, - misję, cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań, - wdrożenie i monitorowanie strategii.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	RDOŚ w Katowicach
28	Plany/programy/strategie/projekty	Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2012-2015 przyjęty Uchwałą nr XX/176/2012 Rady Miasta Radzionków z dnia 26 kwietnia 2012 r.	Określa m.in.: - przedmiot planowania, - stan obecny i potrzeby inwestycyjne, - przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody oraz odprowadzanie ścieków, - sposoby finansowania planowanych przedsięwzięć, - przewidywane efekty.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	RDOŚ w Katowicach
29	Plany/programy/strategie/projekty	Wieloletni Program Edukacji Ekologicznej Gminy Tarnowskie Góry na lata 2013 - 2016, Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 554/2013 Burmistrza Miasta Tarnowskie Góry z dnia 08.02.2013.	Określa: zadania, jednostki odpowiedzialne za wykonanie/partnerzy, planowany termin realizacji, planowane środki z budżetu Gminy i inne źródła finansowania.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	http://bip.tarnowskiegory.pl/?catid=22&parcat=3&t=menu

30	Plany/programy/strategie/projekty	Program ochrony środowiska gminy Tarnowskie Góry na lata 2012 - 2015 z perspektywą na lata 2016 - 2019, Weronia Sp. z o.o. 43-100 Tychy ul. Targiele 105, sierpień 2012, Załącznik do Uchwały Nr XXX/351/2012 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 26 września 2012 r.	Obejmuje: - ogólną charakterystykę gminy Tarnowskie Góry, - opis stanu aktualnego, - identyfikację potrzeb związanych z ochroną środowiska gminy Tarnowskie Góry, - priorytety ekologiczne oraz cele i kierunki działań w ochronie środowiska gminy Tarnowskie Góry, - harmonogram realizacji Programu ochrony środowiska gminy Tarnowskie Góry, - uwarunkowania finansowe gminy Tarnowskie Góry, - wdrażanie i realizacja Programu ochrony środowiska gminy Tarnowskie Góry.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony w obszarze.	http://bip.tarnowskiegory.pl/?catid=22&parcat=3&t=menu http://www.tarnowskiegory.pl/environments,environment,14,Dokumenty
31	Plany/programy/strategie/projekty	„Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Tarnowskie Góry na lata 2009-2015” Tarnowskie Góry, 2012, został przyjęty Uchwałą nr XXV/309/2012 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach 20 czerwca 2012 r. w sprawie przyjęcia zaktualizowanego „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Tarnowskie Góry na lata 2009-2015”	Zawiera m.in.: - charakterystykę obecnej sytuacji w Gminie Tarnowskie Góry, - nawiązanie do dokumentów strategicznych w zakresie rewitalizacji Gminy Tarnowskie Góry, - założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Tarnowskie Góry, - planowane działania w poszczególnych obszarach rewitalizacji Gminy Tarnowskie Góry, - plan finansowy Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Tarnowskie Góry, - system wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Tarnowskie Góry, - monitoring, ocena i komunikacja społeczna Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Tarnowskie Góry.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony w obszarze.	http://www.tarnowskiegory.pl/developments,development,17,Lokalny_Program_Rewitalizacji
32	Plany/programy/strategie/projekty	„Strategia rozwoju miasta Tarnowskie Góry do roku 2015” Tarnowskie Góry Wrzesień 2005, Centrum Badawcze Przedsiębiorczości i Rozwoju Regionalnego Górnośląska Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości im. K. Goduli w Chorzowie.	Obejmuje: - założenia do strategii, - diagnozę uwarunkowań rozwojowych miasta Tarnowskie Góry, - wizję rozwoju miasta TG, - priorytety strategiczne, - cele strategiczne, - analizę SWOT, - wytyczne do programów strategicznych, - zarządzanie strategią, - harmonogram realizacji strategii.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	http://www.tarnowskiegory.pl/developments,development,15,Strategia_rozwoju_miasta_Tarnowskie_Gory_do_2015_roku
33	Plany/programy/strategie/projekty	„Plan gospodarki odpadami dla Miasta Tarnowskie Góry na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016” Tarnowskie Góry 2009, Załącznik do uchwały Nr XLVII/512/2009 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 30 września 2009r. Tarnowskie Góry.	Określa m.in.: - ocena realizacji istniejącego planu gospodarki odpadami, - charakterystyka ogólna gminy Tarnowskie Góry, - aktualny stan gospodarki odpadami, - prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami, - cele w zakresie gospodarki odpadami i terminy ich osiągnięcia, - działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, - projektowany system gospodarki odpadami, - harmonogram i sposób finansowania realizacji zadań, - wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko, - systemy monitoringu i oceny wdrażania planu.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony w obszarze.	http://bip.tarnowskiegory.pl/?catid=22&parcat=3&t=menu

34	Plany/programy/strategie/projekty	Aktualizacja waloryzacji przyrodniczej miasta Tarnowskie Góry. AERDO GROUP Grudzień 2012.	Prezentuje obecny stan walorów przyrodniczych miasta oraz szczegółowo charakteryzuje powierzchnie przyrodniczo cenne znajdujące się na terenie miasta, z ich podziałem na kategorie. Aktualizacja gromadzi stwierdzone na terenie miasta listy gatunków roślin i zwierząt, w tym gatunków objętych ochroną prawną. Opracowanie opisuje istniejące na terenie miasta formy ochrony przyrody: - rezerwat „Segiet”, - zespoły przyrodniczo-krajobrazowe: „Park w Replach i dolina rzeki Dramy” i „Dolny Piekarskie”, - pomniki przyrody, - obszar NATURA 2000 „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie”. Dodatkowo opracowanie przedstawia nowe powierzchnie przyrodniczo cenne, drzewa o walorach pomnikowych, które zasługują na objęcie ochroną oraz propozycje sieci ekologicznej miasta.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	http://www.tarnowskiegory.pl/environments.environment.14.Dokumenty
35	Plany/programy/strategie/projekty	Program Rozwoju Lokalnego dla Gminy Zbrosławice, Roman Kowalik Zespół Ekspertów Lokalnych przy współpracy z władzami Gminy, lipiec 2004 r. Załącznik numer 1 do Uchwały nr XVII/293/04 Rady Gminy Zbrosławice z dnia 28 lipca 2004r.	Obejmuje: - obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego, - aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza gminy Zbrosławice, - zadania polegające na poprawie sytuacji w dziedzinie „rozwoj sportu, turystyki i rekreacji”, - zadania polegające na poprawie sytuacji w dziedzinie „rozwoj gospodarki wodnej i kanalizacji”, - zadania polegające na poprawie sytuacji w dziedzinie „rozwoj budownictwa”, - realizacja zadań i projektów, - powiązanie projektów z innymi działaniami realizowanymi na terenie gminy/po-wiatu/województwa, - plan finansowy na lata 2004 - 2006, - system wdrażania, - sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	http://bip.zbroslawice.pl/index.php?grupa=40746
36	Plany/programy/strategie/projekty	AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ZBROSŁAWICE NA LATA 2009 – 2012 Z PERSPEKTYWĄ 2013-2016” Zbrosławice, 2009 r. ALBEKO z siedzibą w Opolu.	Zawiera: - metodykę opracowania programu i główne uwarunkowania programu, - charakterystykę gminy Zbrosławice, - założenia wyjściowe programu realizacja polityki ekologicznej gminy Zbrosławice, - założenia ochrony środowiska gminy Zbrosławice na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016, - kierunki działań systemowych, - ochrona zasobów naturalnych, - poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, - harmonogram realizacji przedsięwzięć na lata 2009 – 2012, - sposób kontroli oraz dokumentowania realizacji programu zarządzanie programem ochrony środowiska, - aspekty finansowe realizacji programu.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony w obszarze.	http://www.google.pl/ur?sa=t&rct=j&q=&src=s&source=web&cd=1&ved=0CCoQFJAA&url=http%3A%2F%2Fbip.zbroslawice.pl%2Fget_file.php%3Fid%3D4194%26save%3D1&ei=M-TKUeSZGVv_PjFagSA&usq=AFQJCNESPhjN6j7vQavoov-Pjx1D3pgow&bvm=bv.48340889.d.ZWU

37	Plany/programy/strategie/projekty	Uchwała Nr LXVIII/597/2006 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 25 października 2006 r. w sprawie utworzenia Parku Kulturowego pn. „Hałda Popłuczkowa” zlokalizowanego w Tarnowskich Górach w rejonie ulic Małej i Długiej.	Określa: - cele utworzenia Parku Kulturowego „Hałda Popłuczkowa” w Tarnowskich Górach - granice parku kulturowego, - sposób ochrony parku kulturowego, - zakazy i ograniczenia na terenie parku kulturowego.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji celów i sposobów ochrony Parku Kulturowego „Hałda Popłuczkowa” z celami ochrony siedliska 6130 Murawy galmanowe znajdujących się w granicach parku, kwalifikującego się do uznania za przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000. Park kulturowy obejmuje obszar położony na terenie części dawnej płuczki galmanu na obszarze 6,77 ha, w rejonie ulic Małej i Długiej na terenie gminy Tarnowskie góry, w powiecie tarnogórskim, w woj. śląskim. 1. W skład Parku Kulturowego „Hałda Popłuczkowa” w Tarnowskich Górach wchodzi obszary oznaczone w ewidencji gruntów: a) obręb Bobrowniki karta mapy 2 dod. 2 jako działki nr 188/47, 186/47 i 2199/49 oraz fragment działki 1886/40 (w części obejmującej użytek gruntowy Lz), b) obręb Bobrowniki karta mapy 4 dod. 4 jako działka nr 85/29 i fragment działki 94/56. Na działkach o nr 85/29, 188/47, 186/47 i 2199/49 stwierdzono występowanie siedliska 6130 Murawy galmanowe (<i>Violetalia calaminariae</i>).	RDOŚ w Katowicach
38	Plany/programy/strategie/projekty	Plan ochrony Parku Kulturowego pn. „Hałda Popłuczkowa” zlokalizowanego w Tarnowskich Górach w rejonie ulic Małej i Długiej przyjęty Uchwałą Nr XIX/196/2007 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 19 grudnia 2007r.	Plan Ochrony składa się z trzech zasadniczych części: diagnozy, ustaleń i oceny skutków finansowych. Dokument dla którego nie wymagane jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.	Dane są istotne dla dokonania analizy spójności z zasadami ochrony oraz określenia ewentualnego stopnia kolizji celów i sposobów ochrony Parku Kulturowego „Hałda Popłuczkowa” z celami ochrony siedliska 6130 Murawy galmanowe znajdujących się w granicach parku, kwalifikującego się do uznania za przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000.	RDOŚ w Katowicach

39	Ekspertyzy przyrodnicze	Kulpiński K., Tyc A., Salisa-Orych A. Aerdo Group, 2012. Ekspertyza na potrzeby sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru SOO „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie” Część 1. Botanika. Czeladź.	Zawiera: - weryfikację przedmiotów ochrony wymienionych w SDF obszaru SOO „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie” w zakresie botaniki, - określenie miejsc występowania siedlisk przyrodniczych i gatunków oraz aktualnego stanu siedlisk i gatunków, - uzasadnienie rozszerzenia listy przedmiotów ochrony obszaru PLH240003 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie, - ocenę stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków, - określenie aktualnego stanu siedlisk przyrodniczych (A, B, C, D) - zgodnie z Instrukcją wypełniania SDF, - charakterystykę zagrożeń dla zachowania we właściwym stanie siedlisk i gatunków w SOO Natura 2000 „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie”, - wytyczne do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Brynek w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej na obszarze Natura 2000 „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie” - określenie działań ochronnych warunkujących utrzymanie / przywrócenie właściwego stanu ochrony siedlisk z uwzględnieniem formy działania, lokalizacji oraz częstotliwości, - ustalenie zakresu i zalecanej metodyki prowadzenia monitoringu w stosunku do wszystkich siedlisk, - zalecenia w odniesieniu do gospodarki przestrzennej.	Weryfikacja przedmiotów ochrony i ich stanu zgodnie z zakresem ekspertyzy pozwoliła na: - weryfikację przedmiotów ochrony, ich stanu zachowania oraz zajmowanej powierzchni, - ocenę stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, - wykazanie siedlisk i gatunków dotyczących niezidentyfikowanych w granicach ostoi Natura 2000 tj.: 9110 Buczyny kwaśne Luzulo-Fagetum, 9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe (Cephalanthero-Fagenion), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galicarpinetum, Tili-Carpinetum), 3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaeion, Potamoion, 1902 Obuwik pospolity (Cyperpedium calceolus), 6130 Murawy galmanowe Violetalia calamariae, - zidentyfikowanie niezbędnych działań ochronnych w stosunku do przedmiotów ochrony, - wskazanie zalecanej metodyki prowadzenia monitoringu przyrodniczego wszystkich siedlisk.	RDOŚ w Katowicach
40	Ekspertyzy przyrodnicze	J. Cichocki, D. Lupicki, A. Ważna, 2012. Ekspertyza na potrzeby sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000: Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie. Zielona Góra.	Zawiera: - weryfikację przedmiotów ochrony wymienionych w SDF obszaru SOO „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie” w oparciu o dostępne dane literaturowe, - weryfikację aktualnego stanu populacji oraz stanu zachowania nocka dużego, - dokonanie oceny stanu ochrony (wg skali: FV, U1, U2) nocka dużego, - identyfikację kluczowych miejsc stwierdzonego i potencjalnego zerowania nietoperzy oraz wskazanie ich na mapie, - wskazanie ewentualnych powiązań ochronnych względem innych gatunków i siedlisk przyrodniczych, - charakterystykę zagrożeń dla zachowania we właściwym stanie ochrony populacji nietoperzy w SOO NATURA 2000 „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie”, - opracowanie postulatów oraz zaleceń w odniesieniu do gospodarki przestrzennej prowadzonej na tym terenie. Identyfikacja i propozycje rozwiązania potencjalnych konfliktów, - diagnozę warunków zachowania lub przywrócenia właściwego stanu ochrony nocka dużego i nocka Bechsteina w obszarze, - identyfikacja ewentualnych, koniecznych działań ochronnych, w tym dotyczących utrzymania siedlisk niezbędnych do rozrodu, zimowania i żerowania nietoperzy, z uwzględnieniem rodzaju działań ochronnych, obszaru realizacji oraz częstotliwości i terminu realizacji, - ustalenie zakresu i zalecanej metodyki prowadzenia monitoringu w stosunku do nocka dużego.	Weryfikacja przedmiotów ochrony i ich stanu zgodnie z zakresem ekspertyzy pozwoliła na: - weryfikację przedmiotów ochrony, ich stanu zachowania oraz zajmowanej powierzchni, - ocenę stanu ochrony gatunków nietoperzy, - wykazanie gatunków dotyczących niezidentyfikowanych w granicach ostoi Natura 2000 tj.: NOCEK DUŻY Myotis myotis, NOCEK BECHSTEINA Myotis bechsteini, NOCEK NATTERERA Myotis nattereri, NOCEK WAŚATEK Myotis mystacinus, NOCEK BRANDTA Myotis brandtii, NOCEK RUDY Myotis daubentonii, MRÓCZEK POŻNY Epptesicus serotinus, KARLIK MALUTKI Pipistrellus pipistrellus, KARLIK WIEKSY Pipistrellus nathusii, BOKOWIEC WIELKI Nyctalus noctula, GACEK BRUNATNY Plecotus auritus, GACEK SZARY Plecotus austriacus, - zidentyfikowanie niezbędnych działań ochronnych w stosunku do przedmiotów ochrony, - wskazanie zalecanej metodyki prowadzenia monitoringu przyrodniczego wszystkich siedlisk.	RDOŚ w Katowicach

Należy wymienić wszystkie źródła informacji wykorzystywane w procesie opracowania PZO. Podać należy pełną literaturę opublikowaną, dane nieopublikowane oraz informacje ustne.

2.2. Ogólna charakterystyka obszaru

Usytuowanie obszaru - położenie, powierzchnia, granice

Wyrobitska podziemne po eksploatacji kruszców metali ciężkich. Jeden z największych systemów podziemnych na świecie. Wyrobiska powstawały od XII do XX wieku. Obecnie liczą ponad 300 km chodników oraz liczne komory i wybierki. Podziemia obejmują 5 sztolni odwadniających, liczne szyby i odsłonięcia w kamieniołomach.

Powierzchnia obszaru wynosi 3490,8 ha.

Według fizyczno-geograficznego podziału Polski (Kondracki 2002) opisywany obszar znajduje się w dwóch prowincjach. Znaczna część obszaru Natura 2000 usytuowana na terenie powiatu tarnogórskiego znajduje się w prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Niziny Środkowopolskie, makroregionie Nizina Śląska, w obrębie mezoregionu Kotlina Raciborska. Pozostała część obszaru usytuowana w granicach Bytomia i części powiatu tarnogórskiego znajduje się w prowincji Wyżyny Polskie, podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska, makroregionie Wyżyna Śląska, w obrębie mezoregionów: Garb Tarnogórski oraz Wyżyna Katowicka (niewielki fragment obszaru Natura 2000 przy południowej granicy). W budowie Garbu Tarnogórskiego bierze udział dolomit kruszonośny z gniazdami rud ołowiu, cynku, srebra i kadmu. Garb Tarnogórski wznosi się do 340-380 m n.p.m. (Kondracki 2000).

Zgodnie z podziałem na regiony geobotaniczne Polski Matuszkiewicza (2008) obszar Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie leży w Prowincji Środkowoeuropejskiej, Podprowincji Środkowoeuropejskiej Właściwej, w Dziale Wyżyn Południowopolskich (C). Stanowi on środkową część Krainy Górnośląskiej (C.3), należący do Okręgu Górnośląskiego Właściwego (C.3.1), Podokręgów: Zabrzeńsko-Tarnogórskiego (C.3.1.a), Będzińskiego (C.3.1.e) oraz Bytomsko-Mysłowickiego (C.3.1.n).

Obszar znajduje się na terenie powiatu tarnogórskiego w obrębie gmin: Zbrostawice, Radzionków oraz miast: Tarnowskie Góry i Bytom.

Sztolnia Fryderyka została ukończona w roku 1834 i przejęła pracę przy odwadnianiu wyrobisk tarnogórskich kopalń rud metali. Poprzednio wydrążone sztolnie zakończyły tym samym pracę - zwłaszcza główna sztolnia „Boże Wspomóż” biegnąca z rejonu ul. Opolskiej 51 (PWik) wzdłuż ul. Zagórskiej do Strzybnicy, mająca ujście do roznosu i następnie do rzeki Stoły przy ul. Artura Zawiszy i Komuny Paryskiej. Głównym mankamentem tej sztolni była konieczność przepompowywania dużych ilości wody o ok. 6 m w górę na szybie Friedericke (dziś przy ul. Opolskiej 69 - zachowany w przybudówce). Woda ta napływała doń od strony południowej chodnikiem wodnym Redena (Redenstrecke), mającym przedłużenie w postaci chodnika ucieczkowego (Zufluchtstrecke). Do tych chodników kierowana była cała woda z dawnej kopalni Fryderyk w rejonie dawnej wsi Bobrowniki oraz z rejonu położonego na południe od niej (tzw. rewir suchogórski) i na zachód (obecnie część tych wyrobisk jest udostępniona jako Zabytkowa Kopalnia Srebra).

Wybudowanie w latach 1821-1834 nowej sztolni Fryderyka, położonej kilka metrów niżej i odprowadzającej wodę do innego cieką - Dramy zmieniło sytuację. Można było grawitacyjnie odprowadzić wodę z całości wyrobisk, bez konieczności jej przepompowywania w żadnym miejscu. W tym celu część starych chodników wodnych pozostawiono bez zmian, spadek innych odwrócono przez pogłębienie. Nowy system ze starym połączono kilkoma przekopami. Sztolnia Fryderyka, dla lepszej funkcjonalności, posiadała dwie odnogi od głównego ciągu. Odnoga południowa odwadniała wyrobiska w rejonie Blachówki, Lazarówki i położone w lesie pod Nowymi Reptami i łączyła się z ciągiem głównym na szybie „Glik” (spolszczony Gluckhilt) przy skrzyżowaniu ul. Kamiennej i Gliwickiej. Odnoga północna miała przebieg południkowy i biegła spod Parku Miejskiego, pod marketem Castorama i wzdłuż ul. Staszica do szybu „Staszic” (d. „Adolph”). Ciąg główny sztolni w górę od szybu Staszic skręca nieco ku południowi i przechodzi pod ul. Małą i pod hałdą popłuczkową przy ul. Długiej. Dalszy bieg sztolni za linią kolejki wąskotorowej jest prawdopodobnie zniszczony z powodu eksploatacji dolomitu w d. Kopalni Dolomitu „Bobrowniki” i „Blachówka”. Ciąg główny w dół od szybu „Staszic” przechodzi przez szyb „Glik” i dalej ku zachodowi. Okno sztolni w postaci ozdobnej klasycystycznej bramy znajduje się już na terenie gminy Zbrosławice. To właśnie 600-metrowy odcinek tego ciągu sztolniowego zwiedza się pod nazwą Sztolni Czarnego Pstrąga.

Wydobycie w kopalni „Fryderyk” zamarło w początkach XX w (ok. 1904-1911). Po I wojnie próbowano jeszcze uruchomić kopalnię, lecz bez rezultatu. W roku 1937 podjęto próby udostępnienia muzealnego części wyrobisk, lecz prace przerwała wojna. Ostatecznie udało się to w roku 1976, po 23 latach przygotowań. Pozostała część wyrobisk została pozostawiona swojemu losowi. Dostępna część jest co jakiś czas patrolowana przez członków Sekcji Penetracji i Ochrony Podziemi przy Stowarzyszeniu Miłośników Ziemi Tarnogórskiej - sprawdzany jest przede wszystkim stan systemu odwadniającego.

Znaczenie drożności sztolni i sprawnego przepływu wody jest kluczowe dla stanu zachowania górotworu pod południową częścią miasta Tarnowskie Góry, a jej dobry stan techniczny warunkiem sine qua non istnienia Kopalni Zabytkowej a także zabytku wpisanego do rejestru pod nr kat. A/608/66 jako zabytkowa kopalnia kruszcu. Skutki zatopienia wyrobisk obrazuje podwójna katastrofa z lipca 2002 r. przy ul. Wojska Polskiego, gdzie w jednym czasie wystąpiły zapadliska w rejonie dawnych szybów i szybków między pokładowych po zalaniu ich przez wodę z powodu zaprzestania wypompowywania z nich wody po zmianie właściciela PWiK. Nawiasem mówiąc, cały rewir wyrobisk pod północną częścią Śródmieścia pozostaje zalany od tego czasu na wysokość ok. 6 m. Prawie wszystkie zapadliska powstające w mieście mają bezpośredni związek z przepływem wody w systemie odwadniającym dawnej kopalni. W obecnym, „półsuchym” stanie wyrobisk powstaje ich rocznie ok. 1 - 2; pozwala to np. uściślać położenie dawnych szybów i poprawiać mapy górnicze.

Zawalenie się sztolni na odcinku przy strefie zawału z 2008 r., które może nastąpić wkrótce (wybrzuszenie kamiennej obudowy), może spowodować powstanie takiego spiętrzenia wody, że usunięcie zatoru może być niemożliwe bez dalszych zniszczeń ostatniego odcinka sztolni wraz z zabytkową obudową jej okna. Powstanie syfon o kilkumetrowej wysokości słupa wody, którego przetkanie może przybrać znamiona katastrofy. Sytuację utrudnia dodatkowo fakt usytuowania w sąsiedztwie kilku studni o niewiadomym czasie budowy i pochodzeniu oraz obecność w tym rejonie dawnego okna pierwotnej sztolni „Krakowskiej”. Jej budowę zarzucono już w XVII w., lecz wykonany dolny odcinek, nawet jako zawalony i zamulony, może stanowić strefę, w której górotwór jest rozszczelniony i podatniejszy na przesiąkanie (dane przekazane w 2011r. przez T. Trzcionkowskiego - UM Tarnowskie Góry).

Ministerstwo Kultury pozytywnie oceniło kandydaturę tarnogórskich podziemi do wpisu na Światową Listę Dziedzictwa UNESCO o tym, czy tarnogórskie podziemia, a wraz z nimi Zabytkowa Kopalnia Srebra oraz Sztolnia Czarnego Pstrąga, zostaną wpisane na prestiżową listę UNESCO dowiemy się w 2014 roku (<http://www.tvp.pl/katowice/aktualnosci/kultura/tarnogorskie-podziemia-coraz-blizej-wpisu-na-liste-unesco/9942430>).

Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie leżą w obrębie Monokliny Śląsko-Krakowskiej. W okolicy Tarnowskich Gór przebiega granica dwóch struktur paleozoicznych: zapadliska górnośląskiego w części południowej, wypełnionego osadami górnokarbońskimi oraz sfałdowanych utworów karbonu, dewonu, syluru i starszych w części północno-wschodniej. Devon reprezentowany jest przez dolomity i wapienie. Utwory karbonu to szare łupki ilasto - piaszczyste z wkładkami piaskowców i zlepieńców (karbon dolny) oraz łupki ilaste, iłowce, mułowce, piaskowce szare, wkładki węgla (karbon górny). Osady permu złożone są z pstrego lub czerwonego piaskowca i zlepieńców (z otoczkami porfiru, wapienia, łupków, kwarcu, piaskowca) o spoiwie ilasto węglanowym lub ilasto tufowym). Osady, głównie karbońskie lub permskie, przykryte są utworami triasowymi. Stanowią one najważniejszą i dominującą warstwę w obszarze występowania Podziemi Tarnogórsko-Bytomskich. Wykształciły się tu wszystkie piętra triasu: dolny, środkowy i górny. Utwory tego okresu można obserwować w kamieniołomie (pozostałość po kopalni odkrywkowej) w Suchej Górze oraz na obszarze Stanowiska Dokumentacyjnego „Blachówka”, gdzie widoczne są dolomity diploporowe i kruszczośne. Najstarsze utwory triasu (dolny i środkowy pstry piaskowiec) tworzą ilasto - piaszczyste osady pochodzenia lądowego (warstwy świerklanieckie). Są to pstre iły, iłowce, piaski i piaskowce kwarcowe oraz wkładki zlepieńców. Wypełniają jedynie największe zagłębienia terenu. Występują na zróżnicowanej głębokości - od kilkudziesięciu metrów do 100 - 260. Ich miąższość waha się w granicach 20- 30 m. Na osadach tych spoczywają utwory górnego pstrego piaskowca (retu), pochodzenia morskiego. Są to dolomity, dolomity margliste, lokalnie wkładki wapieni jamistych. Poniżej zalegają: iły i margle szare, wkładki piaskowców, dolomitów, wapieni, w części północnej wkładki gipsów). Miąższość tych utworów wynosi około 40- 80m i zwiększa się ku północy (Kłys 2007).

Klimat

Podstawowymi parametrami mikroklimatycznymi charakteryzującymi podziemia są: temperatura, wilgotność, prędkość i kierunek przepływu powietrza, ciśnienie, oraz gazowy skład powietrza i promieniowanie ciepła. Na kształtowanie ostateczne wymienionych czynników ma wpływ cały szereg przyczyn. Jednak decydujące znaczenie dla utrzymania odpowiednich parametrów w miejscu hibernacji nietoperzy mają pierwsze trzy czynniki. Są to: temperatura, wilgotność i prędkość przepływu powietrza. Wilgotność względna powietrza w wybranych fragmentach podziemi jest na ogół bardzo wysoka, zbliżona do stanu nasycenia. Ogólnie kształtuje się we wnętrzu w granicach od 90 - 100% (Kłys 2007).

W częściach dynamicznych obserwowano poziomy gradient termiczny - czyli temperatura zmienia się wraz z odległością od otworu. W badanych fragmentach temperatura była zmienna w zależności od warunków zewnętrznych w poszczególnych stanowiskach. Kształtowała się ona od wartości dodatnich i ujemnych na zewnątrz do około 9 °C wewnątrz podziemi. W sztolni Czarnego Pstrąga wahania temperatury były minimalne. Przy temperaturze dodatniej w okresie letnim, wewnątrz badanego odcinka podziemi ma temperaturę wyrównaną, oscylującą w granicach 7-9 °C. Powiązane jest to z cyrkulacją letnią ruchów powietrza. Powietrze płynące od wnętrza na zewnątrz posiada temperaturę głębokich części podziemi. Zanotowano maksymalne wartości temperatury przed otworem wejściowym. Mimo wysokich temperatur panujących na zewnątrz, temperatura wnętrza chodnika oscyluje w okolicach średniej rocznej temperatury danego terenu. Tylko odcinek przylegający bezpośrednio do otworu wlotowego Blachówka zachód posiada temperaturę nieco wyższą. Temperatura osiąga maksymalne wartości na punktach

przed otworem, po czym opada osiągając minimum w komorze wstępnej, po czym następnie stopniowe wznoszenie się profilu, aż do temperatury głębokich części podziemi.

W okresie jesiennym kontrast między temperaturą otwartej atmosfery, a wewnątrz staje się mniejszy. Ciśnienie na powierzchni i w systemie podziemnym w tych okresach wyrównuje się i cyrkulacja okresowo zanika, obserwuje się przepychanie warstw powietrza w obu kierunkach lub wymiana ciepła może zachodzić kierunkowo tzn. strumień powietrza płynie całym światłem otworu w jednym kierunku, lub cyrkulacyjnie tzn. w przekroju korytarza przemieszczają się dwa przeciwnie skierowane strumienie powietrza. W listopadzie następuje niemal całkowite zrównanie temperatury. Jest to okres przejściowy. W okresie chłodnym temperatury na zewnątrz są dużo niższe w stosunku do wnętrza. Niewielkie spadki temperatury poniżej 0°C na zewnątrz nie powodują gwałtownych zmian w termice wnętrza. Charakteryzuje się napływem zimnego i cięższego powietrza do wnętrza jaskini. Początkowo ciepłe powietrze spychane jest w głąb jaskini, a następnie wytłaczane przez wyżej położone otwory i szczeliny. Przy odpowiedniej morfologii ciepłe powietrze utrzymuje się pod stropem lub w kominach, stopniowo ochładzając się. Zaznacza się wyraźny wzrost temperatury od niskich przy otworze do coraz wyższych w głębszych częściach podziemi. Obserwujemy stopniowe chłodzące działanie temperatury zewnętrznej na wnętrze badanego odcinka. W okresie gwałtownego spadku temperatury na zewnątrz obserwuje się wnikanie zimnego powietrza do wnętrza i wychładzanie części przyotworowej, a ujemne wartości temperatury sięgają stosunkowo daleko w głąb badanego odcinka. Przy odpowiedniej dostawie wody w wychłodzonej części podziemi obserwuje się tworzenie lodowej szaty naciekowej.

Zróznicowanie gradientu poziomego w poszczególnych miesiącach zależy od pory roku. Poziomy gradient jest większy w okresie chłodniejszym. Związane jest to z cyrkulacją powietrza z reguły w okresie ciepłym z wnętrza na zewnątrz i odwrotnie w okresach chłodnych. W okresach ruchu powietrza od wnętrza ku otworowi ogrzane od skał powietrze posiada temperaturę głębszych części podziemi. W okresie chłodniejszym, gdy z reguły następuje napływ zimnego powietrza do wnętrza powietrze przesuwając się w głąb stopniowo ogrzewa się do temperatur głębszych części podziemi. Największy wpływ temperatury zewnętrznej zaznaczył się w komorze wstępnej. W zależności od zimowych warunków zewnętrznych, temperatura przechodzi stopniowo od wartości najniższych do coraz wyższych w głębi podziemi. Im bardziej w głąb tym bardziej następowało stłumienie dobowych, a nawet sezonowych wahań temperatury.

Ogólnie można stwierdzić, że występuje tu schemat: okres chłodny - ruch skierowany do wewnątrz (otwory - Blachówka i Sucha Góra), okres ciepły - ruch skierowany na zewnątrz. W sztolni Czarnego Pstrąga ruch ten jest przeciwny niż w dwóch wymienionych. Cyrkulacja zimowa charakteryzuje się napływem zimnego i gęstszego powietrza do wnętrza podziemi, natomiast cyrkulacja letnia wypływaniem ciepłego powietrza z podziemi na zewnątrz. W podziemiach zauważono zjawisko tzw. jaskiniowego oddychania. Są to rytmiczne wahania prędkości i kierunku przepływu powietrza trwające od kilku sekund do kilkadziesiąt minut. Przyczynami tego zjawiska mogą być zmiany ciśnienia. Zjawisko to najczęściej obserwowano w okresie przejściowym pomiędzy sezonem letnim i zimowym. W okresie zimowym zdarzają się zmiany kierunku przepływu powietrza. Zauważono także, że wymiana powietrza nie we wszystkich punktach odbywa się całym przekrojem korytarza w tę samą stronę. Wpływ na kształtowanie się cyrkulacji w podziemiach mają również czynniki endogeniczne i egzogeniczne. Ze względu na rozległość, występują we wnętrzu podziemi różnice temperatury, wilgotności i zawartości CO₂ pomiędzy poszczególnymi częściami. Powoduje to różnice ciśnienia i tym samym wymusza ruch powietrza. Z obserwacji wynika, że ruch powietrza ma znaczący wpływ na rozmieszczenie nietoperzy w badanych chodnikach podczas hibernacji (Kłys 2007).

Hydrologia

Wody powierzchniowe znajdujące się na obszarze występowania Podziemi Tarnogórskich należą do dorzeczy cieków : Drama, Stoła i Szarlejki. Drama i Stoła leżą w dorzeczu Odry, zaś Szarlejka w dorzeczu Wisły. Źródła opisywanych rzek znajdują się na wysokości 290-320 m n.p.m. Drama bierze swój początek w okolicy Starych Tarnowic, zasilana jest między innymi wodami ze sztolni „Fryderyk”, Stoła ma swoje źródło w północnej części miasta Tarnowskie Góry, okresowo również zasilana jest wodami ze starych wyrobisk kopalnianych. Obie rzeki wykazują znaczne wahania stanu wód. Szarlejka wypływa z okolic bytomskiej dzielnicy-Blachówka, dawniej zasilana była wodami pokopalnianymi odprowadzanymi sztolnią: „Od Szarlejki”.

Do pozostałych wód powierzchniowych należą: stawy i glinianki, zlokalizowane głównie na obrzeżach badanego obszaru. Współczesne środowisko geograficzne w obszarze występowania Podziemi Tarnogórskich jest znacznie przekształcone w wyniku intensywnej i długotrwałej antropopresji (w tym działalności górniczej). W związku z tym nastąpiły liczne zmiany fizyczne i chemiczne wód podziemnych i powierzchniowych. Na zmiany głębokości zalegania, odpływów oraz stopień zanieczyszczenia wpływ miały: zmiany w morfologii terenu, wylesianie, zanieczyszczenie powietrza i opadów atmosferycznych. Na zmiany stosunków wodnych wpływ miało górnictwo (Kłys2007).

Struktura krajobrazu

Krajobraz Wyżyny Śląskiej nosi znamiona silnej antropopresji, wynikającej z intensywnej działalności przemysłowej. Do najliczniej występujących form antropogenicznych należą hałdy górnicze, osadniki, kamieniołomy, zapadliska, leje, duża liczba sztucznych zbiorników wodnych. Dominującą formę stanowią obniżenia po kopalniach rud cynku i ołowiu występujące w Bobrownikach i Reptach oraz kamieniołomy dolomitu i wapienia znajdujące się między Bobrownikami, Suchą Górą i Blachówką. Duże obszary wyniesień tworzą hałdy po górnictwie rudnym w Segiecie i Górnikach, koło Tarnowskich Gór. Najwyższe wzniesienie ma Księża Góra (356 m n.p.m.). Szczyt wzgórza nad kamieniołomem w rezerwacie bukowym w Blachówce wynosi 346m n.p.m., a różnica poziomów do dna kamieniołomu dolomitu w Tarnowskich Górach Bobrownikach wynosi 45 m (Kłys 2007).

W Podziemiach Tarnogórskich występują niemal wszystkie formy naciekowe. Są to zwykle niewielkie struktury, ze względu na krótki okres powstawania. Czasem jednak, ze względu na korzystne warunki fizyczne i chemiczne panujące w Podziemiach Tarnogórskich, pokrywają duże powierzchnie stropu, spągu i ociosów korytarzy. Wśród nacieków wyróżnić można: formy twarde, miękkie, cementacyjne oraz szczególnie typ - formy lodowe. Z form twardych spotyka się: nacieki grawitacyjne, agrawitacyjne, pływające i formy pyłowe. Z form grawitacyjnych najczęstsze są węglanowe i żelaziste stalaktyty rurkowe (makarony), o długości od kilku do kilkunastu centymetrów. Aczkolwiek w końcowym odcinku sztolni „Stelmacha” stwierdzono stalaktyty mierzące nawet kilka metrów długości. Pod

stalaktytami obserwować można stalagmity, czasem osadzone na materiale organicznym (np. szczątkach desek). Najrzadszymi formami z tej grupy są stalagnaty, czyli formy połączone. Często występującymi strukturami są polewy, pokrywające znaczne powierzchnie ścian i spągu. Draperie z reguły tworzą się u wylotu szczelin, którymi sączy się woda. W miejscach wolnego przepływu wód powstają: misy, niecki i kaskady martwicowe. Na dnie mis często występują wyrostki wapienne lub luźne odłamki wapienia a także pery jaskiniowe. Ciekawą formę spotykana w Podziemiach Tarnogórskich stanowi zawieszina węgla wapnia - tzw. Śmietana. Miejscami, np. w rejonie Srebrnej Góry, tworzy warstwy grubości 50cm. Jedne z najciekawszych form występujących w Podziemiach Tarnogórskich stanowią twory lodowe. Struktury te powstają w strefie objętej izotermą 0°C. Swą formą często przypominają typowe nacieki kalcytowe, aczkolwiek są nietrwałe (występują w sezonie zimowym) (Kłys, 2007).

Obszar Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2008/25/WE z 13 listopada 2007r. i uznany jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Ostoja obejmuje system podziemnych wyrobisk, chodników i sztolni, stanowi zimowisko nietoperzy. Wnętrze podziemi, charakteryzuje się zróżnicowaniem mikroklimatycznym, ważnym dla hibernacji poszczególnych gatunków tych ssaków.

Na tym terenie po weryfikacji eksperckiej w 2012r. stwierdzono występowanie siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory: 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*), 9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe (*Cephalanthero-Fagenion*), 6130 Murawy galmanowe (*Violetalia calaminariae*), na niewielkich powierzchniach stwierdzono siedliska: 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* oraz gatunków nietoperzy - 1324 Nocek duży (*Myotis myotis*), 1323 Nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*) i rośliny: 1902 Obuwik pospolity (*Cypripedium calceolus*) wymienionych w Załączniku II tejże Dyrektywy (Cichocki, Łupicki, Ważna 2012 oraz Kulpiński, Tyc, Salasa-Orpynch 2012).

Poza tym stwierdzono tu 10 gatunków nietoperzy nie wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Dotychczas w Podziemiach Tarnogórsko-Bytomskich stwierdzono hibernacje 9 gatunków nietoperzy [Nocek duży (*Myotis myotis*), Nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*), Nocek Natterera (*Myotis nattereri*), Nocek wąsatek (*Myotis mystacinus*), Nocek Brandta (*Myotis brandtii*), Nocek rudy (*Myotis daubentonii*), Mroczek późny (*Eptesicus serotinus*), Gacek brunatny (*Plecotus auritus*) i Gacek szary (*Plecotus austriacus*)]. Obiekt zasiedlany przez nietoperze także w okresie letnim. W okresie poza hibernacyjnym na terenie obszaru Natura 2000 występują, co najmniej trzy dodatkowe gatunki: borowiec wielki (*Nyctalus noctula*), karlik malutki (*Pipistrellus pipistrellus*) i karlik większy (*Pipistrellus nathusii*). Populacja zimujących nietoperzy szacowana jest na 550 osobników. Obszar PLH240003 jest największym miejscem zimowania nietoperzy na Górnym Śląsku.

Na terenie Podziemi Tarnogórsko Bytomskich występuje nadpoziomowa hałda, powstała w wyniku działalności górniczej cynku i ołowiu. Materiał budujący

zwałowisko jest bogaty w metale ciężkie (do 5% Zn, do 2,5% Pb i do 0,05% Cd), dodatkowym limitującym czynnikiem działającym na rośliny jest zasadowy odczyn podłoża. Na obszarze tym wykształciła się murawa galmanowa (6130) (WZS 2008). W strefach przyotworowych występują mszaki i paprotniki, głębsze partie podziemi zasiedlane są przez mikroflorę rozwijającą się na resztkach organicznych. Występuje tu, charakterystyczna dla naturalnych jaskiń, szata naciekowa zbudowana z krystalicznego kalcytu, żelaza i mleka wapiennego (Cichocki, Łupicki, Ważna 2012).

Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie od lat cieszą się zainteresowaniem speleologów. Brak jest jednak źródeł pisanych na temat historii występowania nietoperzy na tym obszarze. Informacje pochodzące z lat 50. ubiegłego wieku mogą wskazywać na występowanie nietoperzy w podziemiach (prof. Norbert Pospieszny informacja ustna) już 60 lat temu. Brak przy tym danych liczbowych. Tym niemniej wydaje się prawdopodobne, że nietoperzy hibernujących mogło być więcej niż obecnie. Wynika to z bardzo znaczących zmian zasięgu oraz liczebności populacji nietoperzy. Od lat 60 zauważalny był znaczny spadek populacji nietoperzy w Europie, najpierw podkowców, a następnie w latach 70. pozostałych gatunków nietoperzy (Dietz i inni 2009). Wpływ na to miała chemizacja rolnictwa szczególnie wykorzystanie DDT. W przypadku gatunków mających swoje kolonie na strychach zagrożeniem było stosowanie środków do konserwacji drewna to wpłynęło na zanikanie takich gatunków nietoperzy jak podkowiec mały, nocek duży, gacek szary i nocek łydkowłosy (Dietz i inni 2009). Nie bez znaczenia są również zmiany środowiskowe rozwój przemysłu, urbanizacja (Lesiński 2006, Dietz i inni 2009). Wszystkie wymienione czynniki szczególnie intensywnie oddziaływały na przyrodę Górnego Śląska. Również same podziemia ulegały przekształceniom. Część wlotów była zamykana, a spore fragmenty podziemi zniknęły wraz z wydobyciem dolomitu. Przykładem jest odsłonięcie chodnika w kamieniołomie Bobrowniki (Cichocki, Łupicki, Ważna 2012).

Wszystkie siedliska przyrodnicze stwierdzone w granicach obszaru Natura 2000 znajdują się na terenie leśnictwa Stolarzowice (Kulpiński, Tyc, Salasa-Orpych 2012).

Przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003 są: siedlisko leśne 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) oraz gatunek nietoperza 1324 Nocek duży (*Myotis myotis*).

Korytarze ekologiczne

Na podstawie danych Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska „Korytarze ekologiczne w województwie śląskim - koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego. Etap I.” J. B. Parusel, K. Skowrońska, A. Wower, Obszar Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie znajduje się w zasięgu następujących korytarzy:

1. Od północy obszar Natura 2000 graniczy z obszarem węzłowym dla dużych ssaków kopytnych i drapieżnych: Lasy Lublinieckie (podgrupa kopytne).
2. Północna część obszaru Natura 2000 znajduje się w zasięgu korytarza ekologicznego o znaczeniu ponadregionalnym: Lasy Lublinieckie.
3. Od zachodu w części usytuowanej w granicach gminy Zbrosławice obszar Natura 2000 sąsiaduje z korytarzem spójności obszarów chronionych o randze międzynarodowej: Drama.

Formy ochrony przyrody

Na terenie Obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie znajdują się:

- rezerwat przyrody „Segiet” - [MP 1953,42,511], Rozp. Woj. Śl. z 2007r - Dz. Urz. nr 130, poz 2574; rezerwat leśny, posiada aktualny plan ochrony: Rozporządzenie Wojewody Śląskiego nr 63/06 z 30 listopada 2006r. Dz. Urz. nr 142, poz. 3981,
- stanowisko dokumentacyjne „Kamieniołom Blachówka” - Rozporządzenie Wojewody Śląskiego nr 19/2002 z 15 maja 2002r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z 27 maja 2002r. nr 36 poz.1320),
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy: „Doły Piekarskie” - Uchwała nr LXVI/581/2006 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z 4 października 2006 (Dz. Urz. Woj. Śl. Z 2006 roku Nr 136, poz. 3865),
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy: „Suchogórski Labirynt Skalny” - Uchwała nr XXVIII/385/08 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27.05.2008r.,

- zespół przyrodniczo-krajobrazowy: „Park w Reptach i Dolina Dramy” - Rozporządzenie Wojewody Śląskiego nr 46/02 z dnia 11 lipca 2002 (Dz. U. Woj. Śl nr 53 poz. 11730 z dnia 29 lipca 2002 r.) [dane pochodzą z Geoportalu RDOŚ Katowice).

2.3. Struktura własności i użytkowania gruntów

Typy użytków gruntowych	Typ własności	Powierzchnia użytków [ha]	Udział powierzchni w obszarze [%]
Lasy	Skarb Państwa	1187	34
	Własność komunalna	0	0
	Własność prywatna	0	0
	Inne	0	0
Grunty orne	Skarb Państwa	0	0
	Własność komunalna	0	0
	Własność prywatna	0	0
	Inne	0	0
Łąki trwałe	Skarb Państwa	0	0
	Własność komunalna	0	0
	Własność prywatna	0	0
	Inne	0	0
Pastwiska trwałe	Skarb Państwa	0	0
	Własność komunalna	0	0
	Własność prywatna	0	0
	Inne	0	0
Sady	Skarb Państwa	0	0
	Własność komunalna	0	0
	Własność prywatna	0	0
	Inne	0	0

Grunty pod stawami	Skarb Państwa	0	0
	Własność komunalna	0	0
	Własność prywatna	0	0
	Inne	0	0
Nieużytki	Skarb Państwa	0	0
	Własność komunalna	0	0
	Własność prywatna	0	0
	Inne	0	0
Wody stojące	Skarb Państwa	0	0
	Własność komunalna	0	0
	Własność prywatna	0	0
	Inne	0	0
Wody płynące	Skarb Państwa	0	0
	Własność komunalna	0	0
	Własność prywatna	0	0
	Inne	0	0
Grunty zabudowane	Skarb Państwa	0	0
	Własność komunalna	0	0
	Własność prywatna	0	0
	Inne	0	0
Inne	Skarb Państwa	0	0
	Własność komunalna	0	0
	Własność prywatna	0	0
	Inne	0	0

2.4. Zagospodarowanie terenów i działalność człowieka

Typy użytków	Typ własności	Powierzchnia objęta dopłatami UE [ha]	Rodzaj dopłaty/działania/priorytetu/programu
--------------	---------------	---------------------------------------	--

Lasy	Skarb Państwa	0	
	Własność komunalna	0	
	Własność prywatna	0	
	Inne	0	-
Sady	Skarb Państwa	0	
	Własność komunalna	0	
	Własność prywatna	0	
	Inne	0	-
Trwałe użytki zielone	Skarb Państwa	0	
	Własność komunalna	0	
	Własność prywatna	0	
	Inne	0	-
Wody	Skarb Państwa	0	
	Własność komunalna	0	
	Własność prywatna	0	
	Inne	0	-
Tereny zadrzewione lub zakrzewione	Skarb Państwa	0	
	Własność komunalna	0	
	Własność prywatna	0	
	Inne	0	-
Inne	Skarb Państwa	0	
	Własność komunalna	0	
	Własność prywatna	0	
	Inne	0	-

2.5. Istniejące i projektowane plany/programy/projekty dotyczące zagospodarowania przestrzennego

L.p.	Tytuł opracowania	Instytucja odpowiedzialna za przygotowanie planu/programu/wdrażanie projektu	Ustalenia planu/programu/projektu mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Przedmioty ochrony objęte wpływem opracowania	Ustalenia dot. działań minimalizujących lub kompensujących
------	-------------------	--	---	---	--

1	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjętym uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r.	Urząd Miejski w Bytomiu	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Dla Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjętego uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. została przeprowadzona procedura strategicznej oceny oddziaływania ustaleń dokumentu na środowisko, w wyniku której stwierdzono, iż ich realizacja nie wpłynie negatywnie na przedmioty ochrony w przedmiotowym obszarze.
2	Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północno - zachodniej części miasta Bytomia, obejmującego tereny dzielnic Stolarzowice i Górniki (sporządzanego na podstawie uchwały nr XXXIX/511/08 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 listopada 2008r.)	Urząd Miejski w Bytomiu	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Przeprowadzono procedurę strategicznej oceny oddziaływania ustaleń dokumentu na środowisko, w wyniku której stwierdzono iż ich realizacja nie wpłynie negatywnie na przedmioty ochrony w przedmiotowym obszarze.
3	Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północnej części miasta Bytomia, zwanego planem „Blachówka” (sporządzanego na podstawie uchwały nr XXXIX/512/08 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 listopada 2008r.).	Urząd Miejski w Bytomiu	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Przeprowadzono procedurę strategicznej oceny oddziaływania ustaleń dokumentu na środowisko. RDOŚ w Katowicach uzgodnił projekt dokumentu „pod warunkiem wprowadzenia zapisu o skomplikowanych warunkach gruntowych, wynikających z historycznej strefy eksploatacji złóż dolomitu, dla terenu oznaczonego na rysunku planu jako 01US1”.
4	Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzionków przyjęty Uchwałą Nr LVI/471/2010 Rady Miasta Radzionków z dnia 30.09.2010 r.	Urząd Miasta Radzionków	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Przeprowadzono procedurę strategicznej oceny oddziaływania ustaleń dokumentu na środowisko, w wyniku której stwierdzono, iż ich realizacja nie wpłynie negatywnie na przedmioty ochrony w przedmiotowym obszarze.

5	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego północnych dzielnic miasta Tarnowskie Góry - Opatowice, Rybna, Strzybnica, Pniowiec, Sowice, części Lasowic na północ od ulicy Częstochowskiej i terenów leśnych. Uchwała nr XXXVIII/424/2013 z dnia 27 lutego 2013r. opubl. Dz.Urz.Woj.Śląsk. z 2013r. , poz. 2361.	Urząd Miasta Tarnowskie Góry	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Przeprowadzono procedurę strategicznej oceny oddziaływania ustaleń dokumentu na środowisko, w wyniku której stwierdzono, iż ich realizacja nie wpłynie negatywnie na przedmioty ochrony w przedmiotowym obszarze.
6	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dzielnic: Śródmieście - Centrum, Lasowice, Osada Jana w Tarnowskich Górach. Uchwała nr XXVI/314/2012 z dnia 27 czerwca 2012r. opubl. Dz.Urz.Woj.Śląsk. z 2 sierpnia 2012r. , poz. 3156.	Urząd Miasta Tarnowskie Góry	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Przeprowadzono procedurę strategicznej oceny oddziaływania ustaleń dokumentu na środowisko, w wyniku której stwierdzono, iż ich realizacja nie wpłynie negatywnie na przedmioty ochrony w przedmiotowym obszarze.
7	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry, Uchwała nr XIX/188/20-7 z 19 grudnia 2007r.	Urząd Miasta Tarnowskie Góry	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Nie dotyczy. Nie przeprowadzono strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy ocenowej.
8	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry, Uchwała nr XXVI/315/2012 z dnia 27.06.2012r.	Urząd Miasta Tarnowskie Góry	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Nie dotyczy. Nie przeprowadzono strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy ocenowej.
9	Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry w rejonie dzielnic: Śródmieście - Centrum, Lasowice, Osada Jana. Uchwała Nr XXII/269/2012 z dnia 28.03.2012 r.	Urząd Miasta Tarnowskie Góry	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Przeprowadzono procedurę strategicznej oceny oddziaływania ustaleń dokumentu na środowisko, w wyniku której stwierdzono, iż ich realizacja nie wpłynie negatywnie na przedmioty ochrony w przedmiotowym obszarze.
10	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla dzielnic południowych miasta Tarnowskie Góry - Bobrowniki Zachód, Repty Śląskie, Stare Tarnowice i osiedle „Przyjaźń”. Uchwała Nr XLVIII/551/2009 z dnia 28.10.2009r. opubl. Dz.Urz.Woj. Śląsk. z 2010r. nr 14, poz.232.	Urząd Miasta Tarnowskie Góry	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Przeprowadzono procedurę strategicznej oceny oddziaływania ustaleń dokumentu na środowisko, w wyniku której stwierdzono, iż ich realizacja nie wpłynie negatywnie na przedmioty ochrony w przedmiotowym obszarze.

11	Zmiana fragmentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dzielnicy Bobrowniki Śląskie-Wschód w Tarnowskich Górach, w zakresie rozszerzenia funkcji terenu zabudowy usługowej o funkcję sportu i rekreacji. Uchwała nr XLIX/576/2009 z dnia 25.11.2009r, opubl. Dz.Urz.Woj.Śląsk. z 2010r, nr 26, poz. 381.	Urząd Miasta Tarnowskie Góry	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Nie dotyczy. Nie przeprowadzono strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy ocenowej.
12	Zmiana fragmentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dzielnicy Bobrowniki Śląskie - Wschód w Tarnowskich Górach, w zakresie zmiany przebiegu drogi w rejonie ulicy Radzionkowskiej. Uchwała nr XLIX/575/2009 z dnia 25.11.2009r, opubl. Dz.Urz.Woj.Śląsk. z 2010r, nr 26, poz. 380.	Urząd Miasta Tarnowskie Góry	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Nie dotyczy. Nie przeprowadzono strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy ocenowej.
13	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Dzielnicy Bobrowniki Śl. - Wschód w Tarnowskich Górach. Uchwała nr LXV/549/2006 z dnia 06.09.2006r., opubl. Dz.Urz.Woj.Śląsk. z 2006r. nr 118, poz. 3352.	Urząd Miasta Tarnowskie Góry	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Nie dotyczy. Nie przeprowadzono strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy ocenowej.
14	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego byłego terenu górniczego Górnich Zakładów Dolomitowych S.A. w Siewierzu Kopalni Dolomitu Bobrowniki-Błachówka, w granicach administracyjnych miasta Tarnowskie Góry. Uchwała nr LVI/494/2006 z dnia 02.03.2006r, opubl. Dz.Urz.Woj.Śląsk. z 2006r. nr 49, poz. 1404.	Urząd Miasta Tarnowskie Góry	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Nie dotyczy. Nie przeprowadzono strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy ocenowej.
15	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry w obrębie terenów oznaczonych w planie symbolem A50MW położonych w rejonie ulicy Zagórskiej. Uchwała nr LI/558/2002 z dnia 09.10.2002r. opubl. Dz.Urz.Woj.Śląsk. z 2002r. nr 71, poz. 2568.	Urząd Miasta Tarnowskie Góry	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Nie dotyczy. Nie przeprowadzono strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy ocenowej.
16	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zbroslawice dla obszaru sołectwa Zbroslawice przyjęty Uchwałą Nr XXXI/523/06 Rady Gminy Zbroslawice z dnia 06.04.2006 r.	Urząd Gminy Zbroslawice	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Nie dotyczy. Nie przeprowadzono strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy ocenowej.

17	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zbroslawice dla obszaru sołectwa Ptakowice przyjęty Uchwałą Nr XXXVI/596/06 Rady Gminy Zbroslawice z dnia 4.10.2006 r.	Urząd Gminy Zbroslawice	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Nie dotyczy. Nie przeprowadzono strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy ocenowej.
18	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zbroslawice dla części południowej i wschodniej obszaru sołectwa Wieszowa przyjęty Uchwałą nr XXIV/ 416 /05 Rady Gminy Zbroslawice z dnia 23 czerwca 2005r.	Urząd Gminy Zbroslawice	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Nie dotyczy. Nie przeprowadzono strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy ocenowej.
19	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zbroslawice dla części północnej i zachodniej obszaru sołectwa Wieszowa przyjęty Uchwałą Nr XXIV / 415 /05 Rady Gminy Zbroslawice z dnia 23 czerwca 2005r.	Urząd Gminy Zbroslawice	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Nie dotyczy. Nie przeprowadzono strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy ocenowej.
20	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego, Marszałek Województwa, Katowice, czerwiec 2004	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego http://www.slaskie.pl/przest_plan/pzpws.pdf	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.	Brak przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie objętych wpływem ustaleń dokumentu.	Nie dotyczy. Nie przeprowadzono strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy ocenowej.

2.6. Informacja o przedmiotach ochrony objętych Planem wraz z zakresem prac terenowych - dane zweryfikowane

L.p.	Przedmiot ochrony	Ocena ogólna	Powierzchnia (w ha)	Liczba stanowisk	Rozmieszczenie w obszarze	Stopień rozpoznania	Zakres prac terenowych uzupełniających/Uzasadnienie do wyłączenie z prac terenowych
Rośliny naczyniowe							
1	1902 Obuwik pospolity	C		3	Zobacz na mapie	Wystarczający	Podjęto także próbę oceny aktualnego stanu i zagrożeń dla populacji obuwika, jednak w związku z nieodnalezieniem tego gatunku, ocenę stanu populacji i jej zagrożeń oparto przede wszystkim na najdokładniejszych dostępnych danych literaturowych- Mierczyk-Sawicka 2008 (Kulpiński, Tyc, Salasa-Orpych 2012). Podczas badań terenowych w 2012r. podjęto kilkukrotną próbę odnalezienia i oceny stanu populacji obuwika, zarówno na obszarze Dąbrowy Miejskiej, jak i w rezerwacie „Segiet”.
Siedliska przyrodnicze							
1	9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe	B	48.58		Zobacz na mapie	Wystarczający	Siedlisko zweryfikowano w sezonie wegetacyjnym 2012r. w wyniku badań terenowych w oparciu o 14 płatów pod kątem rozmieszczenia, zagrożeń, oceny stanu w tym określenia działań ochronnych, ustalenia metodyki prowadzenia monitoringu.

2	6130 Murawy galmanowe Violetalia calaminariae	B	3.62		Zobacz na mapie	Wystarczający	Siedlisko zweryfikowano w sezonie wegetacyjnym 2012r. w wyniku badań terenowych w oparciu o 1 płat pod kątem rozmieszczenia, zagrożeń, oceny stanu w tym określenia działań ochronnych, ustalenia metodyki prowadzenia monitoringu.
3	9130 Żyzne buczyny	C	14.19		Zobacz na mapie	Wystarczający	Siedlisko zweryfikowano w sezonie wegetacyjnym 2012r. w wyniku badań terenowych w oparciu o 9 płatów pod kątem rozmieszczenia, zagrożeń, oceny stanu w tym określenia działań ochronnych, ustalenia metodyki prowadzenia monitoringu.
Ssaki							
1	1323 Nocek Bechsteina	B		1	Zobacz na mapie	Wystarczający	Badania gatunku w 2012 i 2013r. potwierdziły jego występowanie na tym obszarze.
2	1324 Nocek duży	C		1	Zobacz na mapie	Wystarczający	Badania gatunku w 2012 i 2013r. potwierdziły jego występowanie na tym obszarze.

2.6.1. Typy siedlisk przyrodniczych

9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*)

Krótką charakterystyka

Ten typ siedliska przyrodniczego obejmuje bukowe, a w górach bukowo-jodłowe i bukowo-jodłowo-świerkowe lasy rosnące na żyznych siedliskach, z reguły na glebach o neutralnym lub tylko słabo kwaśnym odczynie, z próchnicą typu mull (czasem przejście do moder) i z dominacją gatunków typowych dla lasów liściastych w runie. Lasy te występują w Polsce w granicach zasięgu buka, mając jednak zasięg wyspowy i miejscami porozrywany (Herbich 2004).

Do siedliska 9130 zaliczane są świeże i wilgotne lasy bukowe, z niewielkimi domieszkami innych drzew. Jedynym wyjątkiem są odmiany górskie, gdzie nieco większy jest udział jodły *Abies alba*. Gleby, na których występuje omawiane siedlisko są żyzne, a w runie dominują dwuliścienne byliny. Siedlisko jest rozpowszechnione w południowej Polsce, gdzie między innymi jest jednym z głównych siedlisk górskiego piętra regla dolnego. Jest też stosunkowo częste w północno-zachodniej części niżu. W związku z tak szerokim rozprzestrzenieniem siedlisko jest zróżnicowane. Najbardziej podstawowy jest podział na żyzne buczyny niżowe *Galio odorati-Fagetum*, czyli siedlisko 9130-1 oraz żyzne buczyny górskie *Dentario glandulosae-Fagenion* oznaczane kodem 9130-3. Do tego ostatniego zaliczane są zespoły *Dentario enneaphylli-Fagetum* i *Dentario glandulosae-Fagetum* występujące odpowiednio w Sudetach i Karpatach. Odrębnym wariantem jest wilgotna buczyna niżowa ze szczyrem (kod 9130-2), czyli zbiorowisko *Fagus sylvatica - Mercurialis perennis*. Wariant ten znany jest z nielicznych stanowisk na Pomorzu (Kulpiński, Tyc, Salasa-Orpych 2012).

Charakteryzują się one stosunkowo bujnym i bogatym runem, budowanym przez typowe dla eutroficznych siedlisk gatunki lasowe. Znamienny jest udział w runie gatunków z rodzaju żywiec (*Dentaria*); różne gatunki żywców są związane z odmiennymi podtypami żyznych buczyn. Występowanie lasów tego typu jest limitowane

geograficznym zasięgiem buka. Jednak lokalnie może to być dominujący typ lasu. W związku z dość dużym arealem, jaki zajmują żyzne buczyny, są one typem lasu istotnym gospodarczo. Wiele potencjalnych siedlisk żyznych buczyn zajętych jest przez sztuczne zbiorowiska zastępcze, np. drzewostany z dominującą sosną (na nizinach) lub świerkiem (w górach). Na nizinach mogą występować postaci przejściowe między buczynami, a grądami bądź zbiorowiska te mogą przekształcać się jedno w drugie (Herbich 2004).

Stan zachowania siedliska w sieci Natura 2000

Na podstawie wniosków z Seminarium Biogeograficznego:

Zgodnie z wynikami bilateralnego seminarium biogeograficznego, które odbyło się w Warszawie w dniach 24-26 marca 2010r. siedlisko jest obecne w regionie biogeograficznym kontynentalnym na terytorium Polski. Zgodnie z konkluzją z seminarium odnośnie do kompletności obszarów Natura 2000 zaproponowanych przez Polskę w kontekście tego nie ma potrzeby wyznaczania większej ilości obszarów.

Na podstawie wyników monitoringu typów siedlisk przyrodniczych w latach 2006 -2008 oraz 2009-2011 dane GIOŚ: obecnie BRAK danych na stronie <http://www.gios.gov.pl/siedliska/default.asp?nazwa=wyniki&je=pl>

Na podstawie projektów raportów do Komisji Europejskiej - Ocena stanu zachowania typów siedlisk przyrodniczych w regionie biogeograficznym kontynentalnym:

Siedlisko oceniono (ogólna ocena U1) pod względem:

- zasięgu na FV,
- powierzchni na U1,
- specyficznej struktury i funkcji U1,
- perspektyw ochrony na U1.

Stanowiska występowania w obszarze/Stan zachowania stanowisk i siedlisk gatunku w obszarze

Powierzchnia (% pokrycia) – 1% (dane z SDF); 0,4 % (po weryfikacji w ramach planu zadań ochronnych)

Stan zachowania w obszarze – B (dane z SDF); B (po weryfikacji w ramach planu zadań ochronnych)

Z obszaru Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003 podawane były zarówno żyzne buczyny górskie (9130-3), jak i niżowe (9130-1). Buczyny górskie po raz pierwszy wzmiankowane są w pracy „Flora i fenologia Lasu Segieckiego” (Kobierski 1965). Podawanie z tego obszaru żyznej buczyny górskiej wydaje się błędne. Podstawową przesłanką jest brak gatunków charakterystycznych dla zespołów górskich. Paprotnik Brauna (*Polystichum brauni*) nie był na tym terenie notowany. Żywce gruczołowaty (*Dentaria glandulosa*) i dziewięciolistny *D. enneaphyllos* oraz wilczomlec migdałolistny (*Euphorbia amygdaloides*) były podawane z regionu, jednak w latach 60 XX wieku i później nie były już notowane (Kobierski 1974). Nie ma pewności, czy nawet przed stu laty gatunki te rozprzestrzenione były wystarczająco szeroko, żeby pozwolić na zaliczenie wszystkich buczyn żyznych na tym obszarze do żyznych buczyn górskich. W związku z wyginięciem tych gatunków oraz znacznymi antropogenicznymi zmianami w środowisku, nie ma przesłanek do kwalifikacji siedliska 9130 na terenie obszaru Natura 2000 do wariantu 9130-3, a tym bardziej do karpackiego zespołu *Dentario glandulosae-Fagetum*. Znaczniej bardziej uprawnione jest zaliczenie przynajmniej części płatów siedliska do wariantu 9130-1, czyli żyznej buczyny niżowej *Galio odorati-Fagetum*. W trakcie badań terenowych wykonanych w 2012r. stosunkowo dobrze wykształcony płat tego zbiorowiska został zidentyfikowany na terenie rezerwatu „Segiet” w wydzieleniach 1k, 1l, 2h oraz w skrajnie północnej części wydzielenia 8b. Runo jest tu bogatsze niż w innych płatach siedliska 9130 w obszarze, duży udział ma w nim przytulia wonna (*Galium odoratum*). Opisany fragment jest jednak odmienny od większości buczyn żyznych w granicach obszaru. Obecny stan większości płatów siedliska jest wynikiem znacznych zmian, które wynikają z długotrwałej i intensywnej działalności człowieka na tym terenie. W świetle badań terenowych stwierdzono, że buczyny żyzne występują przede wszystkim na terenie tak zwanych warpi, czyli dawnych wyrobisk po eksploatacji rud ołowiu, cynku i srebra. Drzewostan jest zdominowany przez buka, natomiast w runie całkowicie panuje szczyr trwały (*Mercurialis perennis*), czasem z niewielką tylko domieszką innych gatunków roślin. Bez wątplenia zbiorowisko to zaliczyć należy do buczyn żyznych, na co wskazują warunki glebowe – stosunkowo duża żyzność i dostępność wody. Nie ma jednak możliwości przyporządkowania ich do konkretnego zespołu, czy wariantu siedliska. Występują w nich pewne nawiązania do wilgotnej buczyny ze szczyrem (kod 9130-2), która występuje na Pomorzu. Są nimi przede wszystkim bujny rozwój runa zdominowanego przez szczyr trwały, wysoka wilgotność podłoża i występująca miejscami w drzewostanie domieszka jesionu. Można się również dopatrywać pewnych podobieństw do klonowo-lipowych lasów stokowych Sudetów, ich Pogórza i Przedgórze (kod 9180-1). Dotyczy to zwłaszcza płatu w południowo-wschodniej części wydzielenia 19f i południowej 19c. Drzewostan jest tu złożony z jawora (*Acer pseudoplatanus*) i lipy drobnolistnej (*Tilia cordata*), a runo jest bardzo wilgotne i całkowicie zdominowane przez szczyr trwały. Podobnie jak na większości obszaru zajętego przez warpie, gleby są tu płytkie, szkieletowe, z dużą zawartością węglanu wapnia. Występują też stosunkowo strome stoki. Jednak żadne z tych nawiązań nie jest wystarczające do dokładnego określenia lub zmiany kwalifikacji siedliska – należy pozostać przy ogólnym zaliczeniu wszystkich płatów z dominacją szczyru trwałego do siedliska 9130. Ponadto, czasem siedlisko wykazuje cechy pośrednie między buczynami żyznymi 9130, a ciepłolubnymi 9150, zwłaszcza w częstych w obszarze miejscach, gdzie siedliska te sąsiadują. Kwalifikacja konkretnych płatów do jednego z siedlisk może być znacznie utrudniona i obciążona dużą szansą błędu. Należy zaznaczyć, że stwierdzone podczas badań terenowych w 2012r. rozmieszczenie buczyn żyznych jest szersze niż dotychczas podawane. Obejmuje między innymi oddziały 30, 31 i niewielki fragment oddziału 39, skąd nie był dotąd podawany żaden typ buczyn (Kulpiński, Tyc, Salasa-Orpych 2012).

Ocena ogólna stanu ochrony siedliska w obszarze Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie – U1.

Stopień reprezentatywności jest dobry (ocena B) - dobra reprezentatywność, mimo że siedlisko specyficznie wykształcone; średnia liczba gatunków typowych.

Względna powierzchnia siedliska 9130 w obszarze została określona na C, ponieważ powierzchnia siedliska w obszarze bardzo mała, śladowy udział procentowy w całkowitej powierzchni siedliska w Polsce.

Stan zachowania siedliska przyrodniczego wykazano jako dobry (ocena B) - dobrze zachowana struktura i średnie perspektywy oraz łatwe odtworzenie przy średnim

nakładzie wysiłków.

Ocena ogólna wartości obszaru dla zachowania danego typu siedliska, która jest wypadkową ww. kryteriów, dla siedliska 9130 w obszarze PTB przyjmuje wartość C - znacząca wartość siedliska w obszarze dla zachowania siedliska jako całości (Kulpiński, Tyc, Salasa-Orpach 2012).

Zagrożenia

Część płatów siedliska, pomimo nietypowego wykształcenia, cechuje się różnowiekowym drzewostanem o dużym zwarciu. Występują w nim między innymi stare, rozłożyste buki. Są one łatwe do zauważenia nawet na ortofotomapie. Również runo, choć nietypowe, jest w nich zachowane w dobrym stanie. Wszelkie zmiany drzewostanu, zwłaszcza wycinanie najstarszych drzew lub wprowadzanie gatunków obcych ekologicznie, ma bardzo negatywne skutki dla siedliska. Prowadzi przede wszystkim do znacznych zmian w runie oraz nadmiernego rozrostu krzewów. Może też ułatwiać wnikanie gatunków inwazyjnych. Należy zatem unikać ingerencji w najlepiej zachowane płaty i zdecydowanie pozostawić najstarsze drzewa, zwłaszcza że w związku z typem ich wzrostu, wartość gospodarcza takich drzew jest często znikoma. W pewnym stopniu zagrożeniem dla buczyn żyznych, szczególnie na terenie rezerwatu „Segiet”, jest także nadmierna penetracja siedliska, w tym przez pojazdy zmotoryzowane, w związku z biegnącymi w jego sąsiedztwie ścieżkami. Z zagrożeniem tym wiążą się także kolejne - zaśmiecenie i niszczenie roślin runa oraz grzybów. Ponadto w płacie buczyny żyznej na terenie rezerwatu „Segiet” stwierdzono obecność obcego dla rodzimej flory krzewu jaśminowca *Philadelphus* sp. (Kulpiński, Tyc, Salasa-Orpach 2012).

9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe (*Cephalanthero-Fagenion*)

Krótką charakterystyka

Ciepłolubne lasy bukowe o runie bogatym w storczyki, związane z bogatymi w węglan wapnia siedliskami. W typowych postaciach drzewostan jest bukowy, w górach niekiedy także bukowo-jodłowy lub nawet jodłowy. Charakterystyczny jest stały udział w runie kilku gatunków storczyków, a także gatunków ciepłolubnych, wiążących ten typ buczyn z ciepłolubnymi dąbrowami (Herbich 2004).

Jest to siedlisko leśne związane z glebami alkalicznymi i specyficznym ciepłym mikroklimatem. W drzewostanie dominuje buk (*Fagus sylvatica*), w górach często

z mniejszym lub większym udziałem jodły (*Abies alba*). Dodatkowo mogą występować dąb bezszypułkowy (*Quercus petraea*) i klon jawor (*Acer pseudoplatanus*). Skład gatunkowy runa zmienia się w zależności od odmiany zbiorowiska, ale generalnie jest bardzo bogaty. Duży udział mają gatunki ciepłolubne i wapieniolubne, występuje też wiele gatunków chronionych i rzadkich. Należą do nich między innymi liczne gatunki storczyków, przede wszystkim z rodzajów buławnik (*Cephalanthera*) i kruszczyk (*Epipactis*). Centrum występowania zbiorowisk tego typu w Europie są Alpy, w Polsce występują one na skraju zasięgu. W związku z wymaganiami budujących je gatunków, ciepłolubne buczyny storczykowe zajmują najcieplejsze dostępne miejsca. Często, zwłaszcza w górach, są to strome południowe stoki. Preferują również płytkie gleby wytworzone na skałach o dużej zawartości wapnia, czasem na ustabilizowanych piargach wapiennych. Tradycyjnie buczyny storczykowe na terenie Polski zaliczano do zespołu *Carici-Fagetum*. Jego podstawowy gatunek charakterystyczny, czyli turzyca biała (*Carex alba*), występuje jednak w Polsce tylko w Pieninach oraz na jednym odizolowanym stanowisku w Tatrach. Drugi gatunek, czyli wiechlina styryjska (*Poa striaca*), występuje tylko w Pieninach. Podawanie zbiorowiska *Carici-Fagetum* z innych regionów Polski jest zatem nieprawidłowe, tym bardziej, że ich charakter jest inny niż charakter zbiorowisk górskich. W zależności od regionu Polski, warunków środowiska i gatunków charakterystycznych wyróżnia się obecnie 5 różnych odmian ciepłolubnych buczyn storczykowych. Są to często izolowane, bardzo odmienne zbiorowiska (Kulpiński, Tyc, Salasa-Orpynch 2012).

Herbich wyróżnia następujące jednostki: 9150-1 Pienińska buczyna storczykowa (*Carici albae-Fagetum*), 9150-2 Małopolska buczyna storczykowa (zbiorowisko *Fagus sylvatica-Crucjata glabra*), 9150-3 Sudecka buczyna storczykowa (zbiorowisko *Fagus sylvatica-Hypericum maculatum*), 9150-4 Kaszubska buczyna storczykowa (zbiorowisko *Fagus sylvatica-Cypripedium calceolus*), 9150-5 Nadbałtycka buczyna storczykowa (*Cephalanthero-Fagetum*) (Herbich 2004).

Stan zachowania siedliska w sieci Natura 2000

Na podstawie wniosków z Seminarium Biogeograficznego:

Zgodnie z wynikami bilateralnego seminarium biogeograficznego, które odbyło się w Warszawie w dniach 24-26 marca 2010r. siedlisko jest obecne w regionie biogeograficznym kontynentalnym na terytorium Polski. Zgodnie z konkluzją z seminarium odnośnie do kompletności obszarów Natura 2000 zaproponowanych przez Polskę w kontekście tego nie ma potrzeby wyznaczania większej ilości obszarów.

Na podstawie wyników monitoringu typów siedlisk przyrodniczych w latach 2009-2011 dane GIOŚ:

Region kontynentalny:

Badania monitoringowe prowadzono w roku 2011. Monitoringiem objęto siedlisko przede wszystkim w regionie kontynentalnym, tylko 8 z 56 stanowisk monitoringowych przypada na region alpejski.

W regionie kontynentalnym objęto badaniami 48 stanowisk, w tym 37 w 18 ostojach siedliskowych Natura 2000 oraz 11 poza obszarami Natura 2000. Jedno stanowisko znajdowało się na obszarze Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003 w rezerwacie Segiet.

Powierzchnia siedliska - większość stanowisk uzyskała ocenę FV, co oznacza występowanie dużych płatów siedliska i stosunkowo duży jego udział w całości zbiorowisk na stanowisku. Najlepiej pod tym względem prezentują się stanowiska wolińskie, z których wszystkie uzyskały dobrą ocenę. W pozostałych obszarach zaznacza się pewna liczba stanowisk o mniejszym udziale siedliska lub o bardziej rozdrobnionych płatach (ocena U1). Szczególnie źle sytuacja wygląda w wariacie kaszubskim, gdzie oprócz oceny U1, aż w dwóch z pięciu przypadków stanowisko uzyskało ocenę U2. Oznacza ona bardzo małe płaty, rozproszone wśród innych siedlisk. Wiąże się to z budową geologiczną i ukształtowaniem powierzchni, które może sprzyjać takiemu fragmentarycznemu wykształceniu. Jedno stanowisko ocenione na U2 wystąpiło również na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej. Podłoże wapienne jest w tym miejscu pokryte warstwą lessów, co sprzyja innym typom buczyn.

Specyficzna struktura i funkcje - ocenę dobrą pod względem tego parametru uzyskała mniej niż połowa stanowisk (16), dominowała ocena U1 (27). Jest to efektem kombinacji wielu czynników. Najczęstsze wiążą się z nieprawidłową strukturą i składem gatunkowym drzewostanu, które wpływały też na udział nalotu drzew w runie (buczyny sudeckie, a także do pewnego stopnia małopolskie). Drzewostan najlepiej wykształcony był w wariacie wolińskim, tu też obserwowano najlepsze wartości parametru (połowa ocen FV). Dla buczyn małopolskich dodatkowym elementem wpływającym na ten parametr były zróżnicowane gleby (nieco gorsze bogactwo gatunkowe występowało na głębszych glebach). W tym też rejonie największą penetrację wykazywały gatunki inwazyjne. Ponownie najgorszą ocenę (choć tylko nieco gorszą od małopolskiego) uzyskał wariant kaszubski, na który oprócz powyższych czynników wpływały skutki fragmentacji siedliska, a więc duży

udział płatów nie w pełni wykształconych, przejściowych do innych typów buczyn.

Perspektywy ochrony - parametr ten jest bardzo zależny od istniejących obszarowych form ochrony. Najlepiej przedstawia się w przypadku wariantu nadmorskiego, którego wszystkie stanowiska znajdują się na terenie Wolińskiego Parku Narodowego. Podobnie ochrona w ramach Ojcowskiego Parku Narodowego i dużej sieci rezerwatów wpływa na dobre perspektywy wariantu małopolskiego. Przykładem może być stanowisko Segiet, zlokalizowane w rezerwacie o tej samej nazwie. Co prawda został oceniony na U1, jednak jest to stanowisko położone w obrębie Aglomeracji Katowickiej (w dzielnicy Bytomia). W przypadku braku ochrony rezerwatowej perspektywy zachowania tego stanowiska byłyby bardzo złe. Z drugiej strony, stanowiska nie objęte takimi formami ochrony są silnie zagrożone, co negatywnie wpływa na ocenę perspektyw zachowania wielu pozostałych stanowisk wariantu małopolskiego. Podobna sytuacja występuje w Sudetach . Najgorzej przedstawia się sytuacja wariantu kaszubskiego.

Ocena ogólna odzwierciedla oceny poszczególnych parametrów. Najlepiej przedstawia się sytuacja wariantu nadmorskiego, najgorzej natomiast kaszubskiego. Pomimo wystąpienia pewnej liczby ocen złych (U2) oraz dużej liczby nieodpowiednich (U1), w związku z dużą liczbą ocen dobrych, stan wariantu małopolskiego można uznać za względnie dobry. Występuje tu jednak dość dużo zagrożeń. Co najwyżej średnio można natomiast ocenić stan wariantu sudeckiego.

Stanowisko (Obszar Natura 2000)	Ocena stanu zachowania			
	Powierzchnia	Specyficzna struktura i funkcje	Perspektywy ochrony	Ocena ogólna
Segiet (PTB PLH240003)	FV	U1	FV	U1

Zestawienie ocen na wszystkich 48 stanowiskach:

Kod	Typ siedliska przyrodniczego	Ocena stanu zachowania			
		Powierzchnia	Specyficzna struktura i funkcje	Perspektywy ochrony	Ocena ogólna
9150	Ciepolubne buczyny storczykowe (<i>Cephalanthero-Fagenion</i>)	FV - 36 U1 - 9 U2 - 3	FV - 16 U1 - 27 U2 - 5	FV - 25 U1 - 23	FV - 20 U1 - 22 U2 - 6

Oceny parametrów stanu ochrony typów siedlisk przyrodniczych w 18 obszarach Natura 2000 w regionie kontynentalnym:

Kod	Typ siedliska przyrodniczego	Ocena stanu zachowania			
		Powierzchnia	Specyficzna struktura i funkcje	Perspektywy ochrony	Ocena ogólna
9150	Ciepolubne buczyny storczykowe (<i>Cephalanthero-Fagenion</i>)	FV - 13 U1 - 4 U2 - 1	FV - 5 U1 - 11 U2 - 2	FV - 10 U1 - 8	FV - 6 U1 - 10 U2 - 2

Zestawienie ocen na poziomie 18 obszarów Natura 2000 (takie same oceny uzyskano na poziomie regionu biogeograficznego kontynentalnego dla wszystkich 48

badanych stanowisk):

Kod	Typ siedliska przyrodniczego	Ocena stanu zachowania			
		Powierzchnia	Specyficzna struktura i funkcje	Perspektywy ochrony	Ocena ogólna
9150	Ciepłolubne buczyny storczykowe (<i>Cephalanthero-Fagenion</i>)	FV	U1	U1	U1

Na podstawie projektów raportów do Komisji Europejskiej - Ocena stanu zachowania typów siedlisk przyrodniczych w regionie biogeograficznym kontynentalnym:

Siedlisko oceniono (ogólna ocena FV) pod względem:

- zasięgu na FV,
- powierzchni na FV,
- specyficznej struktury i funkcji FV,
- perspektyw ochrony na FV.

Stanowiska występowania w obszarze/Stan zachowania stanowisk i siedlisk gatunku w obszarze

Powierzchnia (% pokrycia) – BRAK (siedlisko nie wykazane w SDF); 1,37 % siedliska w obszarze (po weryfikacji w ramach planu zadań ochronnych)

Stan zachowania w obszarze – BRAK (siedlisko nie wykazane w SDF); B (po weryfikacji w ramach planu zadań ochronnych)

Zgodnie z planem ochrony rezerwatu „Segiet” (ROZPORZĄDZENIE ... 2006), zbiorowisko *Carici-Fagetum* jako reprezentujące ciepłolubne buczyny występowało na zdecydowanej większości powierzchni rezerwatu, mianowicie w wydzieleniach 8b, 8d oraz 9a. W oddziale 8d było jedynym stwierdzonym. Z kolei w Planie Urządzenia Lasu, ciepłolubne buczyny storczykowe są określane ogólną nazwą *Cephalanthero-Fagenion*, zatem nie są przyporządkowane do wariantu. Nie są też podawane jako dominujące dla żadnego z wydzieleń na terenie rezerwatu (choć są wymieniane jako występujące w Rezerwacie), w tym nawet dla wydzielenia 8d, co jest sprzeczne z danymi zawartymi w Planie Ochrony Rezerwatu. Siedlisko 9150 nie jest podawane w wydzieleniach leśnych ani w otulinie rezerwatu, ani nawet w nieco dalszym sąsiedztwie. Jedyne miejsce z dominacją buczyny storczykowej według Planu Urządzenia Lasu to wydzielenia 47b oraz 55a położone w skrajnie południowej części obszaru „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie”.

Podczas badań terenowych wykonanych na potrzeby planu zadań ochronnych w 2012r. stwierdzono występowanie siedliska 9150 na terenie wydzialeń: 8a, b, d, f, 9 a, b, f, 18a, b, c, 19a, g, 20d, 30h, 31b, c, 38a, 39a, b, d, f, 47b, d, 48h, 55a, b, c, 56c. Dane te potwierdzają informacje z planu ochrony rezerwatu „Segiet” (ROZPORZĄDZENIE... 2006) oraz występowanie siedliska 9150 w skrajnie południowej części obszaru, zgodnie z danymi z Planu Urządzenia Lasu. Siedlisko jest jednak znacznie szerzej rozprzestrzenione. W świetle danych uzyskanych podczas badań terenowych, ciepłolubne buczyny storczykowe są najczęstszym typem siedliska przyrodniczego na terenie obszaru „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie”. Jeden z płątów (nr 10) położony jest częściowo poza obszarem ostoi. Jest on niezbyt dobrze zachowany, jednak występują w nim, także poza obszarem ostoi, duże stare buki. Płąt ten przy prowadzeniu odpowiedniej gospodarki leśnej prawdopodobnie osiągnie znacznie lepszy stan zachowania i reprezentatywność. Można zatem rozważyć drobną korektę granic ostoi w celu objęcia nią całego płątu i zapewnienia mu odpowiedniej ochrony.

Skład gatunkowy runa wszystkich płątów siedliska na tym obszarze wyraźnie wskazuje, że występujące tu buczyny ciepłolubne należy zaliczyć do odmiany

małopolskiej. Jest to wariant oznaczany kodem 9150-2 i określany jako ciepłolubna buczyna małopolska, czyli zbiorowisko *Fagus sylvatica-Crucjata glabra* lub *Carici-Fagetum convallarietosum*. Wariant ten występuje na całym obszarze Wyżyny Śląskiej i Jury Krakowsko-Częstochowskiej oraz w ich sąsiedztwie. Do najbardziej charakterystycznych cech runa tego typu zbiorowisk należy liczne występowanie konwalii majowej (*Convallaria majalis*) oraz przytulinki wiosennej (*Crucjata gabra*). Oba wymienione gatunki, a szczególnie konwalia, występują licznie na terenie objętym opracowaniem. Właśnie liczne występowanie konwalii w lasach bukowych należy na tym terenie do podstawowych cech diagnostycznych buczyn ciepłolubnych. Bardzo ważną cechą jest również obecność storczyków z rodzaju buławnik *Cephalanthera*. Kruszczyki *Epipactis* sp. div. w związku ze swoim szerszym rozprzestrzenieniem znacznie słabiej przemawiają za występowaniem siedliska.

W związku z występowaniem w pobliżu zachodniego skraju zasięgu wariantu 9150-2 siedliska oraz dużych antropogenicznych przemian, którym uległ ten obszar, siedlisko jest w obszarze niezbyt typowo wykształcone. Zachowuje podstawowe cechy wariantu, jednak jest dość ubogie w gatunki. Na przykład groszek czerniejący (*Lathyrus Niger*) oraz miodownik melisowaty (*Melittis melissophyllum*), częste w płatach siedliska na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej, są w tym regionie bardzo rzadkie (KOBIEŃSKI 1974). Gatunki te nie zostały w ogóle stwierdzone podczas badań terenowych na potrzeby niniejszego opracowania. Runo często wykazuje też pewne cechy przejściowe do buczyny żyźnej (kod 9130) zdominowanej przez szczyr, zwłaszcza przy granicy z tym siedliskiem lub w sąsiedztwie warpi. W związku z tym klasyfikacja konkretnych płatów do jednego z wymienionych siedlisk może być znacznie utrudniona (Kulpiński, Tyc, Salasa-Orpach 2012).

Ocena ogólna stanu ochrony siedliska w obszarze Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie - U1.

Stopień reprezentatywności jest dobry (ocena B) - dobra reprezentatywność, siedlisko niezbyt bogate w gatunki typowe, jednak generalnie ich udział jest odpowiedni.

Względna powierzchnia siedliska 9150 w obszarze została określona na B - łączna powierzchnia siedliska w obszarze to 4,9% siedliska w Polsce.

Stan zachowania siedliska przyrodniczego wykazano jako dobry (ocena B) - dobrze zachowana struktura i średnie perspektywy oraz łatwe odtworzenie przy średnim nakładzie wysiłków.

Ocena ogólna wartości obszaru dla zachowania danego typu siedliska, która jest wypadkową ww. kryteriów, dla siedliska 9150 w obszarze PTB przyjmuje wartość B

- dobra wartość siedliska w obszarze dla zachowania siedliska jako całości (Kulpiński, Tyc, Salasa-Orpach 2012).

Zagrożenia

Należy unikać ingerencji w najlepiej zachowane płyty, w tym znacznego ich prześwietlania. Prowadzą one do rozrostu podszytu oraz niekorzystnych zmian w runie, w tym zwiększania w nim udziału gatunków ekspansywnych. Zdecydowanie należy pozostawić najstarsze drzewa, zwłaszcza że w związku z typem ich wzrostu, wartość gospodarcza takich osobników jest często znikoma. Bardzo dużym zagrożeniem dla stanu siedliska jest wprowadzanie do drzewostanu gatunków obcych ekologicznie, przede wszystkim iglastych. Zakwaszają one glebę, co bardzo negatywnie wpływa na stan runa ciepłolubnych buczyn, w którym występuje bardzo wiele gatunków wapieniolubnych. Zagrożeniem dla buczyn ciepłolubnych, szczególnie na terenie rezerwatu „Segiet”, jest także nadmierna penetracja siedliska, w tym przez pojazdy zmotoryzowane, w związku z biegnącymi w jego sąsiedztwie ścieżkami. Z zagrożeniem tym wiążą się także kolejne - zaśmiecenie i niszczenie roślin runa oraz grzybów. Duże zagrożenie stanowi ponadto obecność kompleksu rekreacyjno-sportowego oraz presja urbanizacyjna - powstające i zaplanowane osiedle domów. Osiedla te generują lub będą w przyszłości generowały niekorzystne oddziaływania związane z obcymi inwazyjnymi gatunkami roślin, zwiększonym poziomem hałasu i stopniem zaśmiecenia oraz powstaniem nowych, dzikich ścieżek w rezerwacie „Segiet” i w jego otulinie (Kulpiński, Tyc, Salasa-Orpach 2012).

6130 Murawy galmanowe (*Violetalia calaminariae*)

Krótką charakterystyka

Murawy galmanowe to zbiorowiska niskich muraw wykształconych na glebach o ponadnormalnej zawartości metali ciężkich takich jak Zn, Pb i Cd. Ich występowanie związane jest zarówno z siedliskami naturalnymi, jak i wtórnymi - hałdami i wyrobiskami. Charakterystycznymi cechami roślin występujących w takich murawach, wynikającymi ze specyficznych warunków siedliskowych, są wygląd suchoroślowy (kseromorfizm) i skarlenie (nanizm). Wśród taksonów charakterystycznych dla omawianego siedliska są głównie odporne na metale ciężkie odmiany i formy szeroko rozprzestrzenionych roślin, np. lepnicy rozdętej *Silene vulgaris*. Bardzo mało

jest natomiast specjalnych gatunków właściwych tylko murawom galmanowym. W Polsce murawy galmanowe występują w Polsce południowej, w okolicach Bolesławia i Olkusza, Jaworzna i Chrzanowa oraz Bytomia i Tarnowskich Gór. We wszystkich tych miejscach ich obecność związana jest z dawnym kopalnictwem rud srebra, cynku i ołowiu (Kulpiński, Tyc, Salasa-Orpynch 2012).

Stan zachowania siedliska w sieci Natura 2000

Na podstawie wniosków z Seminarium Biogeograficznego:

Zgodnie z wynikami bilateralnego seminarium biogeograficznego, które odbyło się w Warszawie w dniach 24-26 marca 2010r. siedlisko jest obecne w regionie biogeograficznym kontynentalnym na terytorium Polski. Zgodnie z konkluzją z seminarium odnośnie do kompletności obszarów Natura 2000 zaproponowanych przez Polskę w kontekście tego siedliska istnieje potrzeba większej ilości obszarów, jednak gatunek/siedlisko jest obecne w innych wyznaczonych obszarach. W praktyce oznacza to dopisanie gatunku/siedliska do SDF wyznaczonych obszarów (wskazano obszar PLH020011 Rudawy Janowickie).

Na podstawie wyników monitoringu typów siedlisk przyrodniczych w latach 2006 -2008 oraz 2009-2011 dane GIOŚ: obecnie BRAK danych na stronie <http://www.gios.gov.pl/siedliska/default.asp?nazwa=wyniki&je=pl>

Na podstawie projektów raportów do Komisji Europejskiej - Ocena stanu zachowania typów siedlisk przyrodniczych w regionie biogeograficznym kontynentalnym:

Siedlisko oceniono (ogólna ocena U2) pod względem:

- zasięgu na FV,
- powierzchni na U1,
- specyficznej struktury i funkcji U1,
- perspektyw ochrony na U2.

Stanowiska występowania w obszarze/Stan zachowania stanowisk i siedlisk gatunku w obszarze

Powierzchnia (% pokrycia) - BRAK (siedlisko nie wykazane w SDF); 0,1 % (po weryfikacji w ramach planu zadań ochronnych)

Stan zachowania w obszarze - BRAK (siedlisko nie wykazane w SDF); B (po weryfikacji w ramach planu zadań ochronnych)

Na terenie ostoi Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie murawa galmanowa występuje na dolomitowej hałdzie na terenie osady Segiet, która administracyjnie należy do Tarnowskich Gór. Hałda powstawała przez około 120 lat, w miejscu, gdzie niegdyś stała płuczka kopalni „Fryderyk”. Składowanie materiału zakończono tam w 1926 roku. Materiał budujący zwałowisko jest bogaty w metale ciężkie, a podłoże ma odczyn zasadowy. Ze względu na to, że hałda jest najwyższym punktem w okolicy i tylko częściowo porośnięta jest sosnami, jej roślinność poddana jest silnej insolacji (JĘDRZEJCZYK-KORYCIŃSKA 2008). W trakcie badań terenowych do niniejszej ekspertyzy w murawach galmanowych na hałdzie dolomitowej stwierdzono gatunki właściwe różnym typom siedlisk, m. in. łąkom, murawom ciepłolubnym, zaroślom czy zbiorowiskom ruderalnym. Wśród nich są m. in.: biedrzyca mniejsza (*Pimpinella saxifraga*), brodawnik zwyczajny (*Leontodon hispidus*), lepnica rozdęta,

rzeżusznik piaskowy (*Cardaminopsis arenosa*), tymotka Boehmera (*Phleum phleoides*) i żmijowiec zwyczajny (*Echium vulgare*). Podobnie wygląda skład gatunkowy innych muraw galmanowych w Polsce (JĘDRZEJCZYK-KORYCIŃSKA 2006, 2009). Łącznie w siedlisku 6130 na hałdzie dolomitowej w Tarnowskich Górach stwierdzono ponad 100 gatunków roślin. Należy zatem do ubogich gatunkowo muraw galmanowych, jednak jej reprezentatywność jest oceniana jako dobra (JĘDRZEJCZYK-KORYCIŃSKA 2006, 2008, 2009). Murawa galmanowa występuje zarówno na stokach hałdy, jak i na jej płaskim wierzchołku, jednak na stokach jest mniej zwarta (Kulpiński, Tyc, Salasa-Orpich 2012).

Na terenie Tarnowskich Gór, w miejscu gdzie niegdyś stała płuczka do sortowania rudy kopalni „Fryderyk”, znajduje się hałda, na której w wyniku spontanicznej kolonizacji wykształciła się murawa galmanowa. Mimo, że jest tworem sztucznym, obecnie kształtują ją procesy naturalne. Materiał budujący zwałowisko jest bogaty w metale ciężkie (do 5% Zn, do 2,5% Pb i do 0,05% Cd), dodatkowym limitującym czynnikiem działającym na rośliny jest zasadowy odczyn podłoża oraz silna insolacja (Jędrzejczyk-Korycińska - WZS 2008).

Ocena ogólna stanu ochrony siedliska w obszarze Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie - U1.

Stopień reprezentatywności jest dobry (ocena B) - dobra reprezentatywność (JĘDRZEJCZYK-KORYCIŃSKA 2008).

Względna powierzchnia siedliska 6130 w obszarze została określona na B - powierzchnia murawy na terenie SOO „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie” stanowi ponad 2% ogółu powierzchni muraw galmanowych w Polsce.

Stan zachowania siedliska przyrodniczego wykazano jako dobry (ocena B) - stopień zachowania struktury i funkcji jest dobry (JĘDRZEJCZYK-KORYCIŃSKA 2008); dobrze zachowana struktura i niekorzystne perspektywy oraz możliwe odtworzenie przy średnim nakładzie wysiłków.

Ocena ogólna wartości obszaru dla zachowania danego typu siedliska, która jest wypadkową ww. kryteriów, dla siedliska 6130 w obszarze PTB przyjmuje wartość B

- dobra wartość siedliska w obszarze dla zachowania siedliska (Kulpiński, Tyc, Salasa-Orpach 2012).

Zagrożenia

Hałda jest często odwiedzana przez ludzi, czemu sprzyja ułatwiony do niej dostęp, w tym utworzenie punktu widokowego. Przyczyniło się to do powstania licznych ścieżek używanych zarówno przez pieszych, jak i rowerzystów. Ponadto palone są na wierzchołku hałdy ogniska. Miejscami stwierdzono także dużo śmieci z pobliskich gospodarstw domowych i tych wyrzucanych przez odwiedzających hałdę w celach turystycznych i rekreacyjnych. Bardzo dużym zagrożeniem nie tylko dla muraw, ale i samej hałdy, są pojazdy zmotoryzowane, w szczególności typu quad i motocykl crossowy. Powodują one zniszczenie muraw w północnej części hałdy i przyczyniają się do nasilenia erozji jej stoków, która zachodzi także z przyczyn naturalnych (Kulpiński, Tyc, Salasa-Orpach 2012).

2.6.2. Gatunki roślin i ich siedliska występujące na terenie obszaru

Pierwotnie dużym zagrożeniem dla obuwika było zbieranie kwiatów ze stanu naturalnego. Jednak w związku z długotrwałą edukacją społeczeństwa i charakterystycznym wyglądem obuwika obecnie zagrożenie to jest znacznie mniejsze niż w przeszłości. Dodatkowo, egzemplarze wegetatywne, a tylko takie występują w obszarze, nie są atrakcyjne do zbierania. Dużym i rosnącym zagrożeniem są natomiast negatywne zmiany zachodzące w siedliskach, w których gatunek rośnie. Największe znaczenie ma rosnące zwarcie drzewostanów, a przez to wzrost zacienienia. Jest to podstawowe zagrożenie podawane w wielu opracowaniach, na przykład przez Mierczyk-Sawicką (2008). W monitoringu stanowiska obuwika położonego w oddziale 55 (<http://www.iop.krakow.pl/cn2000/Monitoring/ZestawienieWynikow.aspx>), przeprowadzonym w 2008 roku, wskaźnik „ocienienie” uzyskał ocenę U2. Jest to najgorsza ze wszystkich ocen wskaźników bezpośrednio odzwierciedlających stan siedliska. Wskaźniki „gatunki ekspansywne” oraz „warstwa nierozłożonej materii organicznej” uzyskały ocenę U1, czyli stanowią znacznie mniejszy problem niż ocienienie. Wskaźniki takie jak „fragmentacja siedliska” i „potencjalne miejsca do kiełkowania” uzyskały ocenę FV, co wskazuje, że potencjalne miejsca wzrostu dla obuwika występują. Zatem należy ocenić, że zły stan populacji tego gatunku jest spowodowany głównie nadmiernym ocienieniem. Należy wspomnieć o jeszcze jednym negatywnym oddziaływaniu drzew. W przypadku gatunków iglastych, zwłaszcza sosny i świerka, opadające igły przyczyniają się do znacznego zakwaszania siedliska. Obuwik jest gatunkiem preferującym gleby o dużej zawartości węgla wapnia. Zmiany właściwości podłoża pod wpływem drzew iglastych niekorzystnie odbijają się zatem na możliwościach wzrostu tego gatunku. Częściowo, choć w mniejszym natężeniu, zmiana chemizmu gleby może się też wiązać z emisją tlenków siarki i azotu oraz powstających w efekcie tzw. kwaśnych deszczy (Kulpiński, Tyc, Salasa-Orpach 2012).

2.6.3. Gatunki zwierząt i ich siedliska występujące na terenie obszaru

1324 Nocek duży (*Myotis myotis*)

Krótką charakterystyka

Nocek duży jest największym gatunkiem nietoperza, należącym do stałych elementów naszej fauny. Długość ciała osobników wyrosniętych (lotnych) wynosi 67–80 mm, ogona 40–60 mm, ucha 23–29 mm, rozpiętość skrzydeł około 45 cm. Futro na grzbiecie jest szarobrazowe z jaśniejszymi końcówkami, na brzuchu białawe. Błony lotne są ciemne, ucho i pyszczek jaśniejsze. Latem samice nocka dużego grupują się w tzw. koloniach rozrodczych, zlokalizowanych na strychach, a sporadycznie w jaskiniach lub dużych podziemiach. Samica rodzi raz do roku (najczęściej w czerwcu) jedno młode, całkowicie nagie i ślepe. Młode nocki duże uzyskują samodzielność po dwóch– trzech miesiącach. Późnym latem, po uzyskaniu przez młode nietoperze samodzielności, ma miejsce okres godowy. Miejscami zimowania są duże podziemia (forty, jaskinie, sztolnie). Pojedyncze osobniki, najczęściej samce, przebywają w nich wiosną i latem, ale nietoperze rozpoczynające hibernację pojawiają się dopiero w październiku. Późnym latem i jesienią w otworach niektórych jaskiń lub sztolni obserwować można wzmożoną aktywność osobników nocka dużego latających w otworach tych obiektów. Zimowanie trwa do końca marca lub początku kwietnia. W miejscach zimowania nocki duże przebywają pojedynczo lub gromadnie. Jak wszystkie nietoperze w okresie hibernacji jest wrażliwy na niepokojenie. Zbyt częste budzenie powoduje wyczerpywanie się zapasów pokarmu

zgromadzonych w postaci tłuszczu, co może doprowadzić do śmierci zwierzęcia. Prowadzi nocny tryb życia, wylatując na żer ze swych dziennych schronień dość późno po zachodzie słońca. Zimą (podobnie jak wszystkie nietoperze) nocek duży przesypia w podziemiach. Jest gatunkiem wykonującym średniodystansowe wędrówki między miejscami letniego i zimowego pobytu. Nocek duży odżywia się drobnymi bezkręgowcami, a podstawą jego pożywienia są duże chrząszcze z rodziny biegaczowatych *Carabidae*, których wiele gatunków jest nietlotnych. Wskazuje to na nieco odmienny sposób polowania - nocki duże chwytają większość ofiar na ziemi, nie zaś w locie. Polują głównie w lasach, rzadziej na terenach otwartych. W Polsce północna granica zwartego zasięgu przebiega ukośnie wzdłuż linii Przemyśl - Koszalin (Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) 2004).

Gatunek uznawany jest w Polsce za niezagrożony. Często związany z osiedlami ludzkimi. W Polsce kolonie nocków dużych spotyka się prawie zawsze na strychach budynków. Miejsca żerowisk zlokalizowane są zazwyczaj w świetlistych lasach, parkach i nad łąkami. Nocki duże żerują latając nisko nad poziomem gruntu, nawet 25 km od miejsca schronienia dziennego. Gatunek podejmuje migracje na średnie odległości - nawet do ok. 400 km. Dla ochrony gatunku zagrożeniem jest stosowanie pestycydów, niszczenie miejsc żerowiskowych, zubożenie struktury wiekowej i gatunkowej lasów (Cichocki, Łupicki, Ważna 2012).

Stan zachowania siedlisk gatunku w sieci Natura 2000

Na podstawie wniosków z Seminarium Biogeograficznego:

Zgodnie z wynikami bilateralnego seminarium biogeograficznego, które odbyło się w Warszawie w dniach 24-26 marca 2010r. gatunek jest obecny w regionie biogeograficznym kontynentalnym na terytorium Polski. Zgodnie z konkluzją z seminarium odnośnie do kompletności obszarów Natura 2000 zaproponowanych przez Polskę w kontekście tego gatunku istnieje konieczność dodania jednego lub kilku nowych obszarów (lub powiększenia granic obszarów już wyznaczonych) tj. poszerzenie 3 obszarów: PLH320046 Uroczyska Puszczy Drawskiej, PLH260019 Dolina Kamiennej, PLH260018 Dolina Górnej Pilicy oraz konieczność poprawienia/usunięcia/uzupełnienia danych dla obszaru PLH160008.

Na podstawie wyników monitoringu typów siedlisk przyrodniczych w latach 2006 -2008 dane GIOŚ:

Region kontynentalny:

W sumie pracami objęto 20 gatunków zwierząt.

W latach 2007 i 2008 w ramach monitoringu przeprowadzono kontrole 12 zimowisk i 24 kolonii rozrodczych nocka dużego *Myotis myotis*.

Dla nocka dużego w 2007r. wybrano 23 stanowiska monitoringowe, a w 2008r. wybrano ich 21.

Oceny stanu zachowania nocka dużego na badanych 12 stanowiskach-zimowiskach:

Kod	Gatunek	Wstępna ocena	Ocena stanu zachowania			
			Populacja	Siedlisko	Perspektywy	Ocena ogólna
1324	Nocek duży (<i>Myotis myotis</i>)	FV	FV - 8 U1 - 3 XX - 1	FV - 4 U1 - 8	FV - 4 U1 - 4 XX - 4	FV - 1 U1 - 11

Oceny stanu zachowania nocka dużego na badanych stanowiskach - kolonie letnie:

Kod	Gatunek	Wstępna ocena	Ocena stanu zachowania			
			Populacja	Siedlisko	Perspektywy	Ocena ogólna
1324	Nocek duży (<i>Myotis myotis</i>)	U1	FV - 15 U1 - 3 U2 - 3 XX - 2	FV - 20 U1 - 3	FV - 11 U1 - 5 U2 - 1 XX - 6	FV - 10 U1 - 8 U2 - 5

Za wyjątkiem 1 stanowiska, na pozostałych badanych zimowiskach w regionie CON stan zachowania gatunku oceniono jako właściwy (FV) z uwagi zarówno na stabilną (a nawet wzrastającą w niektórych przypadkach) liczebność, a także właściwy stan siedlisk. W kilku jednak schronieniach wskazano na niewłaściwe ich zabezpieczenie.

6 stanowisk odpowiada obszarom Natura 2000. We wszystkich stan zachowania gatunku jest właściwy (FV).

Monitoringiem (zarówno letnim, jak i zimowym) objęto większość znanych, ważnych zimowisk i kolonii rozrodczych nocka dużego w Polsce. W chwili rozpoczęcia monitoringu GIOŚ znane były tylko 2 kolonie rozrodcze na terenie woj. lubuskiego, w którym zimuje kilkanaście tysięcy nocków dużych (w MRU). W związku z tym trudno jednoznacznie określić, jaką część populacji tych zwierząt w Polsce objęto monitoringiem. Dla umożliwienia szacowania rzeczywistej liczebności populacji nietoperzy w Polsce konieczne byłoby lepsze rozpoznanie chiropterologiczne niektórych regionów kraju oraz przeprowadzenie masowego obrączkowania nietoperzy w koloniach rozrodczych i kontrola udziału znakowanych osobników w zimowiskach.

Na podstawie monitoringu liczebności nietoperzy w wybranych schronieniach letnich i zimowych można wnioskować o trendach w liczebności populacji. Populacja nietoperzy zimujących w Polsce nie jest tożsama z populacją rozrodczą. Na zimowiska nocki duże przylatują do Polski z odległości nawet ok. 400 km – przede wszystkim z Niemiec. Co prawda w wielu obiektach obserwuje się wzrost ich liczebności, jednak dla jednoznacznego potwierdzenia, że jest to trend populacyjny, a nie np. wynik uczenia się przez nietoperze nowych zimowisk, konieczna jest łączna analiza statystyczna wyników z możliwie wszystkich znanych zimowisk tego gatunku (a co najmniej z wszystkich zimowisk objętych niniejszym monitoringiem), obejmująca okres co najmniej 5 lat. Można jednak stwierdzić, że większość badanych zimowisk jest stabilna i perspektywy ich ochrony są dobre. Należałoby jednak na większą skalę zabezpieczać zimowiska przed penetracją w okresie hibernacji i dbać o trwałość tych zabezpieczeń.

Z zebranych informacji wynika, że kolonie rozrodcze nocka dużego są w gorszej sytuacji niż zimowiska, co może skutkować zmniejszeniem się krajowej populacji rozrodczej tego gatunku. Są one narażone na zagrożenia (nie zawsze zidentyfikowane) powodujące silne fluktuacje liczebności lub ginięcie kolonii. Wskazane byłoby więc podjęcie co najmniej następujących działań:

- zintensyfikowanie działań w celu identyfikacji ważnych kolonii rozrodczych tego gatunku w całej Polsce;
- bezwzględne niedopuszczanie do nocnej iluminacji w okresie wiosenno-letnim budynków zajmowanych przez kolonie rozrodcze nocka dużego;
- zapoczątkowanie i realizacja ogólnopolskiego programu ochrony nocka dużego, w którym ważnym elementem powinno być ograniczanie konfliktów między letnimi koloniami tych nietoperzami a użytkownikami budynków (m.in. budowa platform pod guano);
- stały monitoring kolonii i taka modyfikacja działań związanych z remontami czy modernizacją strychów, by nie odbywało się to kosztem nietoperzy;
- identyfikacja ważnych żerowisk i uwzględnienie nietoperzy w gospodarce leśnej na tych terenach.

Na podstawie projektów raportów do Komisji Europejskiej - Ocena stanu zachowania gatunków zwierząt w regionie biogeograficznym kontynentalnym:

Gatunek oceniono (ogólna ocena U1) pod względem:

- zasięgu na FV,
- populacji na FV,
- siedliska gatunku U1,
- perspektyw na FV.

Stanowiska występowania w obszarze/Stan zachowania stanowisk i siedlisk gatunku w obszarze

Populacja - B (dane z SDF); C (po weryfikacji w ramach planu zadań ochronnych)

Stan zachowania - B (dane z SDF); B (po weryfikacji w ramach planu zadań ochronnych)

Izolacja - C (dane z SDF); C (po weryfikacji w ramach planu zadań ochronnych)

Ogólnie - B (dane z SDF); C (po weryfikacji w ramach planu zadań ochronnych)

Głównym miejscem żerowiskowym zarówno dla nocka dużego jak i nocka Bechsteina jest Park w Reptach i Dolina Dramy o powierzchni ponad 450 ha będący Zespołem Przyrodniczo – Krajobrazowym. Rezerwat Segiet wraz z przyległymi drzewostanami do Parku im. Edmunda Osmańczyka. Duża część korytarzy wchodzących w skład kompleksu podziemi jest niedostępna dla człowieka. Rodzą się zatem uzasadnione obawy co do nieoszacowywania liczebności nietoperzy w okresie zimowym. Wszystkie obserwacje dotyczą bowiem liczeń zimowych, obejmujących transekt liczący w przypadku sztolni Blachówka około 2,5 km. Prowadzone obserwacje wskazują, że okresowo nietoperze mogą przebywać w bardzo głębokich i niedostępnych partiach podziemi (A. Stępień inf. ustna). Nietoperze obserwowane były między innymi na odcinku łączącym Sztolnię w Blachówce z wylotem w Zbrosławicach (Brama Gwarków). Tego typu pojedyncze obserwacje, mogą wskazywać na większe liczebności, niż wynika to z dotychczasowych obserwacji. Podstawową wartość mają jednak obserwacje bezpośrednie (te utrzymują się na poziomie około 130 osobników, w całych podziemiach). Populację zimujących nietoperzy można ostrożnie szacować na maksymalnie około 550 osobników wszystkich gatunków. Jednak nawet ta liczba może być znacznie zawyżona (Cichocki, Łupicki, Ważna 2012).

Monitoring podziemi prowadzony był od 1991 roku (Kłys 1994, Kłys 2007). Różnice liczebności nietoperzy w tym nocka dużego w poszczególnych latach wynikają głównie z różnic w długości tuneli objętych obserwacjami. Najniższe liczebności wykazywane były w zimie 1995/96 – 25 osobników najwyższe liczebności 2001/02 - 124 osobniki. Kłys (2007) wyznaczył pięć stref które według autora mają znaczenie dla nietoperzy:

Strefa I „Boże dopomóż” opisana przez nas dalej jako „Stara sztolnia Kopalni Bobrowniki” obejmuje około 2000km korytarz (Kłys 1994). Według tego autora hibernuje tam do 8 osobników (brak dokładnych informacji jakich gatunków).

Strefa II Rejon kopalni zabytkowej kopalni Srebra. Stwierdzono tu od 2 do 6 nietoperzy

Strefa III Brama Gwarków liczebność stwierdzanych nietoperzy wynosi od 2 do 85

Strefa IV Rejon Srebrnej Góry „rezerwat Segiet”

Strefa V Rejon Suchej Góry „Blachówka” stwierdzono tu od 70 do 265 nietoperzy.

Kłys i współpracownicy w swoim opracowaniu z 2007r. „Badanie liczebności i składu gatunkowego zimujących nietoperzy. Rozpoznanie miejsc wlotu. Analiza mikroklimatyczna. Metody zabezpieczeń i ochrony” podają wykaz trzydziestu jeden „zidentyfikowanych miejsc ważnych dla ochrony nietoperzy w ostoi Natura 2000 „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie”. Wszystkie przeanalizowano pod kątem dostępności dla nietoperzy. W okresie obserwacji rzeczywiście dostępnymi dla nietoperzy były tylko trzy miejsca, którymi mogą wlatywać i wylatywać z Podziemi Tarnogórsko-Bytomskich: Brama Gwarków, sztolnia Blachówka Zachodnia i sztolnia w kopalni Bobrowniki. Pozostałe są dla nietoperzy niedostępne (zamurowane, zasypane, szczelnie zamknięte). Szyby Bohr i Glik są dla nietoperzy potencjalnie dostępne jednak forma zamknięcia tych szybów (patrz fotografie) wyklucza dużą aktywność nietoperzy w ich rejonie. W okolicy szybów Staszic, Żmija, Anioł i Bohr na okolicznych polach znajdują się małe schrony, które okresowo mogą być wykorzystywane przez nietoperze, jako kwatery przejściowe lub tymczasowe schronienia nocne.

Z powyższego zestawienia tylko cztery wloty są tak naprawdę ważne w okresie hibernacji dla nietoperzy. Choć wydaje się, że zdecydowanie większe znaczenie mają w okresie rojenia.

1. Stanowisko „Blachówka” najcenniejsze i główne miejsce hibernacji nietoperzy także jedno z głównych miejsc rojenia nietoperzy.
2. Stanowisko „W Kamieniołomie Bobrowniki”.
3. Stanowisko „ Brama Gwarków”.
4. Stanowisko Boże Wspomagaj.

Badania Kłysa (2007) wskazują również, na stanowisko „Szyb Sylwester”, jako cenne miejsce hibernacji. Nieprecyzyjny opis nie pozwala jednak wykluczyć, że autor miał na myśli jakąś część stanowiska „Brama Gwarków”, gdyż mogą one stanowić jeden połączony system. Szyb Sylwester połączony jest również podziemną trasą turystyczną z szybem Ewa. Wszystkie z wymienionych wlotów są zabezpieczone w sposób utrudniający wlot nietoperzom. Dotyczy to również wlotu na stanowisku Blachówka. W miarę swobodny dostęp jest do sztolni „W Kamieniołomie Bobrowniki”. Brama Gwarków ma kratę o zbyt małych prześwitach. Zabezpieczenia na stanowiskach w szybie Sylwester i Ewa mają głównie na celu uniemożliwienie dostania się niepowołanych osób, a nie zabezpieczenia wlotu nietoperzom. Krata zamontowana w sztolni Boże Wspomagaj budzi najmniejsze zastrzeżenia. Najlepiej przystosowany dla nietoperzy jest otwór sztolni w Suchej Dolinie „Blachówka Zachodnia”. Proste zabezpieczenie w postaci zadaszenia zapobiega zasypywaniu otworu przez obsypujące się zwietrzałe fragmenty skalne. Duże zastrzeżenia budzi jednak konstrukcja kraty wewnątrz otworu w znacznej mierze utrudniająca nietoperzom komunikację z podziemiami i narażając je na kontuzje spowodowane kolizjami z kratą (zbyt dużo elementów pionowych - odległość między nimi powinna wynosić co najmniej 45 cm) (Cichocki, Łupicki, Ważna 2012).

Status ochronny nocka dużego stwierdzonego w Podziemiach Tarnogórsko-Bytomskich:

- Dyrektywa 92/43/EWG - Załącznik II i IV.
- Konwencja Bońska - Załącznik II
- Konwencja Berneńska - Załącznik II
- Status Ochronny IUCN - LC

Zagrożenia

Weryfikacja stanu obecnego zagrożeń wskazuje, że najistotniejszy problem dla chiropterofauny zasiedlającej podziemia stanowią:

1. zasypywanie otworów wlotowych,
2. zawały i osuwiska,
3. imprezy masowe odbywające się w Sportowej Dolinie (hałas, światło),
4. podjeżdżanie pojazdami silnikowymi (motocykle, quady itp.) w pobliże wlotu do podziemi Blachówka,
5. eksploracja podziemi w okresie zimowym i swarmingu,
6. próba zabudowy najbliższego obszaru najważniejszego wlotu do podziemi,
7. wymiana kraty wlotowej do sztolni Blachówka należy rozważyć wymianę kraty w Bramie Gwarków.

Zagrożenia (przyszłe przewidywalne oddziaływania) antropogenne na terenie Podziemi Tarnogórsko-Bytomskich:

1. Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak (G05.07)
2. Infrastruktura sportowa i rekreacyjna (G.02)

3. Pojazdy zmotoryzowane (G01.03)

4. Erozja (K01.01) (Cichocki, Łupicki, Ważna 2012).

1323 Nocek Bechsteina (*Myotis Bechsteinii*)

Krótką charakterystyka

Nietoperz średniej wielkości. Ciało: długość dorosłego osobnika (bez ogona) wynosi 43-55 mm, a ciężar waha się w granicach 7-13 g. Skrzydła szerokie, o rozpiętości 250-300 mm. Gody nocka Bechsteina odbywają się od jesieni do wiosny, w tym w miejscach zimowania. Od końca kwietnia do maja ciężarne samice pojawiają się w koloniach rozrodczych. Rodzą tam zaledwie jedno młode w roku, od połowy czerwca do połowy lipca. Z końcem sierpnia młode zdolne do lotu opuszczają kolonie rozrodcze. Zwierzę aktywne nocą, przy odpowiednich warunkach poluje całą noc, robiąc krótkie przerwy i odpoczywając w dziuplach drzew. W okresach niesprzyjających popada w stan przejściowego odrętwienia, zaś zimą - w stan hibernacji. Sen zimowy trwa od października do marca lub kwietnia. W okresie tym nocki Bechsteina przebywają pojedynczo, nie tworząc większych skupień. Nocek Bechsteina jest gatunkiem powszechnie uważanym za osiadły, nie odbywa dalekich wędrówek. Pokarm nocka Bechsteina stanowiąc niemal wyłącznie owady i inne stawonogi zbierane z roślinności (najczęściej liści drzew), gruntu lub w locie (w pobliżu koron drzew). W sezonie letnim nocek Bechsteina jest gatunkiem typowo leśnym, preferującym lasy liściaste, zwłaszcza starsze. Żeruje najczęściej w lukach drzewostanu i na jego skrajach, oraz na przesiekach i drogach leśnych. Jako wodopój nocek Bechsteina wykorzystuje przede wszystkim małe, śródleśne stawy, rzadziej - cieki wodne. Jego kryjówkami dziennymi (w tym kolonii rozrodczych) są dziuple drzew, położone zwykle nisko nad ziemią (0,75-5 m), zarówno wewnątrz lasu, jak i na jego skrajach. Nocek Bechsteina zimuje w jaskiniach, sztolniach oraz starych fortyfikacjach. W okresie hibernacji preferuje miejsca o wysokiej wilgotności względnej powietrza - 80-100% oraz wyższych temperaturach (3,6-10,5°C), sporadycznie spotykany jest w miejscach chłodniejszych, minimalnie do 1°C. Omawiany gatunek nie jest wrażliwy na obecność człowieka w pobliżu kryjówek dziennych (letnich) i miejsc żerowania, jest natomiast wrażliwy na tę obecność w kryjówkach zimowych. W Polsce występowanie nocka Bechsteina ograniczone jest do centralnej i południowej Polski, na terenie naszego kraju osiąga on więc północno-wschodnią granicę zasięgu (Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) 2004)..

W Polsce ma status gatunku bliskiego zagrożenia (NT). Związany jest z lasami liściastymi, najczęściej występuje w buczynach. Nocki bechsteina polują w starych lasach blisko podłoża lub w koronach drzew. Kolonie rozrodcze zakładane są najczęściej w dziuplach drzew lub budkach dla ptaków i nietoperzy. Gatunek osiadły. Dla ochrony gatunku zagrożeniem jest zanikanie miejsc rozrodu (lasów o bogatej strukturze ze starym drzewostanem) oraz fragmentacja siedlisk (np. przez drogi). Gatunek osiadły, jego środowiskiem żerowania są brzegi lasów, zadrzewienia (Cichocki, Łupicki, Ważna 2012).

Stan zachowania siedlisk gatunku w sieci Natura 2000

Na podstawie wniosków z Seminarium Biogeograficznego:

Zgodnie z wynikami bilateralnego seminarium biogeograficznego, które odbyło się w Warszawie w dniach 24-26 marca 2010r. gatunek jest obecny w regionie biogeograficznym kontynentalnym na terytorium Polski. Zgodnie z konkluzją z seminarium odnośnie do kompletności obszarów Natura 2000 zaproponowanych przez Polskę w kontekście tego nie ma potrzeby wyznaczania większej ilości obszarów oraz konieczność poprawienia/usunięcia/uzupełnienia danych.

Na podstawie wyników monitoringu typów siedlisk przyrodniczych w latach 2009 -2011 dane GIOŚ:

Region kontynentalny:

Monitoringiem objęto 3 stanowiska letnie, wyłącznie w obszarze biogeograficznym kontynentalnym. Na jednym z nich (rezerwat „Bukowa Góra”/Leśnictwo Parzymiechy) stwierdzono rozród nocka Bechsteina w roku 2008 (M. Ignaczak, dane niepubl.), na drugim - w Lasach Janowskich - stwierdzono jego rozród w latach 2005-2007 (Piskorski 2007), zaś na trzecim - w Lasach Strzeleckich - wykazano rozród w latach 2001-2002 (Piskorski 2009) i potwierdzono jego występowanie w roku 2007 (M. Piskorski, dane niepubl.).

Oceny stanu zachowania nocka dużego na badanych 3 stanowiskach letnich:

Kod	Gatunek	Ocena stanu zachowania				Oceny stanu ochrony dla regionu			
		Populacja	Siedlisko	Perspektywy	Ocena ogólna	Populacja	Siedlisko	Perspektywy	Ocena ogólna
1323	Nocek Bechsteina (<i>Myotis Bechsteinii</i>)	U1 - 1 XX - 2	U1 - 2 XX - 1	FV - 3	U1 - 2 U2 - 1	XX	XX	XX	XX

W oparciu o wyniki monitoringu 3 stanowisk nocka Bechsteina w okresie lata nie można ocenić stanu gatunku na poziomie regionu biogeograficznego.

Monitoringiem objęto 11 stanowisk (10 w regionie kontynentalnym i 1 w regionie alpejskim) - na 10 z nich stwierdzono nocka Bechsteina w bieżącym sezonie monitoringowym w 2011r.

Oceny stanu zachowania nocka dużego na badanych 10 stanowiskach - zimowiska:

Kod	Gatunek	Ocena stanu zachowania				Oceny stanu ochrony dla regionu			
		Populacja	Siedlisko	Perspektywy	Ocena ogólna	Populacja	Siedlisko	Perspektywy	Ocena ogólna
1323	Nocek Bechsteina (<i>Myotis</i> <i>Bechsteinii</i>)	FV - 7	FV - 2	FV - 5	FV - 1	FV	U1	XX	U1
		U1 - 2	U1 - 6	U1 - 4	U1 - 5				
		U2 - 1	U2 - 2	U2 - 1	U2 - 4				

Na podstawie projektów raportów do Komisji Europejskiej - Ocena stanu zachowania gatunków zwierząt w regionie biogeograficznym kontynentalnym:

Gatunek oceniono (ogólna ocena U1) pod względem:

- zasięgu na XX,
- populacji na XX,
- siedliska gatunku U1,
- perspektyw na XX.

Stanowiska występowania w obszarze/Stan zachowania stanowisk i siedlisk gatunku w obszarze

Populacja - BRAK (gatunek nie wykazany w SDF); B (po weryfikacji w ramach planu zadań ochronnych)

Stan zachowania - BRAK (gatunek nie wykazany w SDF); B (po weryfikacji w ramach planu zadań ochronnych)

Izolacja - BRAK (gatunek nie wykazany w SDF); C (po weryfikacji w ramach planu zadań ochronnych)

Ogólnie - BRAK (gatunek nie wykazany w SDF); B (po weryfikacji w ramach planu zadań ochronnych)

Głównym miejscem żerowiskowym zarówno dla nocka dużego jak i nocka Bechsteina jest Park w Reptach i Dolinie Dramy o powierzchni ponad 450 ha będący Zespołem Przyrodniczo - Krajobrazowym. Rezerwat Segiet wraz z przyległymi drzewostanami do Parku im. Edmunda Osmańczyka.

Status ochronny nocka dużego stwierdzonego w Podziemiach Tarnogórsko-Bytomskich:

- Dyrektywa 92/43/EWG - Załącznik II i IV.
- Konwencja Bońska - Załącznik II
- Konwencja Berneńska - Załącznik II
- Status Ochronny IUCN - NT
- Polska Czerwona Księga Zwierząt - NT

Zagrożenia

Weryfikacja stanu obecnego zagrożeń wskazuje, że najistotniejszy problem dla chiropterofauny zasiedlającej podziemia stanowią:

1. zasypywanie otworów wlotowych,
2. zawały i osuwiska,
3. imprezy masowe odbywające się w Sportowej Dolinie (hałas, światło),
4. podjeżdżanie pojazdami silnikowymi (motocykle, quady itp.) w pobliże wlotu do podziemi Blachówka,
5. eksploracja podziemi w okresie zimowym i swarmingu,
6. próba zabudowy najbliższego obszaru najważniejszego wlotu do podziemi,
7. wymiana kraty wlotowej do sztolni Blachówka należy rozważyć wymianę kraty w Bramie Gwarków.

Zagrożenia (przyszłe przewidywalne oddziaływania) antropogenne na terenie Podziemi Tarnogórsko-Bytomskich:

1. Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak (G05.07)

2. Infrastruktura sportowa i rekreacyjna (G.02)

3. Pojazdy zmotoryzowane (G01.03) (Cichocki, Łupicki, Ważna 2012) (Cichocki, Łupicki, Ważna 2012).

Moduł B

3. Stan ochrony przedmiotów ochrony objętych Planem

Przedmioty ochrony objęte Planem										
L.p.	Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV,U1,U2,XX	Ocena stanu ochrony po weryfikacji wg skali FV,U1,U2,XX	Ocena stanu ochrony stanowiska wg skali FV,U1,U2,XX	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV,U1,U2,XX	Uwagi
1	Cieptolubne buczyny storczykowe	9150	1345	Powierzchnia siedliska: FV Struktura i funkcje: U2 Perspektywy ochrony: U1	Cenne składniki flory (h104)	XX	XX	U2	U1	
				Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	U2				
				Struktura drzewostanu na stanowisku (h163)	XX	U1				
				Gatunki cieptolubne (h18)	XX	XX				
				Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	U1				
				Gatunki nawapienne (h23)	XX	XX				
				Naturalne odnowienie (h31)	XX	FV				
				Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	FV				
				Pokrycie traw (h50)	XX	FV				
				Struktura przestrzenna płatów siedliska (h58)	XX	FV				
				Gatunki dominujące (h85)	XX	U1				

2	Cieptolubne buczyny storczykowe	9150	2B4E	Powierzchnia siedliska: FV	Cenne składniki flory (h104)	XX	XX	U2	U1	
				Struktura i funkcje: U2	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	U2			
					Perspektywy ochrony: U1	Struktura drzewostanu na stanowisku (h163)	XX			
				Gatunki cieptolubne (h18)		XX	XX			
				Gatunki charakterystyczne (h1)		XX	U2			
				Gatunki nawapienne (h23)		XX	XX			
				Naturalne odnowienie (h31)		XX	U1			
				Obce gatunki inwazyjne (h38)		XX	FV			
				Pokrycie traw (h50)		XX	FV			
				Struktura przestrzenna płatów siedliska (h58)		XX	FV			
				Gatunki dominujące (h85)		XX	FV			

3	Ciepolubne buczyny storczykowe	9150	3D18	Powierzchnia siedliska: FV	Cenne składniki flory (h104)	XX	XX	FV	U1	
				Struktura i funkcje: FV Perspektywy ochrony: FV	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	FV			
					Struktura drzewostanu na stanowisku (h163)	XX	FV			
					Gatunki ciepolubne (h18)	XX	XX			
					Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	FV			
					Gatunki nawapienne (h23)	XX	XX			
					Naturalne odnowienie (h31)	XX	FV			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	FV			
					Pokrycie traw (h50)	XX	FV			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (h58)	XX	FV			
					Gatunki dominujące (h85)	XX	FV			

4	Ciepolubne buczyny storczykowe	9150	402B	Powierzchnia siedliska: FV	Cenne składniki flory (h104)	FV	FV	U1	U1	
				Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: FV	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	FV	FV			
					Struktura drzewostanu na stanowisku (h163)	FV	FV			
					Gatunki ciepolubne (h18)	U2	U2			
					Gatunki charakterystyczne (h1)	FV	FV			
					Gatunki nawapienne (h23)	U1	U1			
					Naturalne odnowienie (h31)	FV	FV			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	FV	FV			
					Pokrycie traw (h50)	FV	FV			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (h58)	FV	FV			
					Gatunki dominujące (h85)	FV	FV			

5	Cieptolubne buczyny storczykowe	9150	4182	Powierzchnia siedliska: FV	Cenne składniki flory (h104)	XX	XX	U2	U1	
				Struktura i funkcje: U2 Perspektywy ochrony: U1	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	U1			
					Struktura drzewostanu na stanowisku (h163)	XX	U2			
					Gatunki cieptolubne (h18)	XX	XX			
					Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	U1			
					Gatunki nawapienne (h23)	XX	XX			
					Naturalne odnowienie (h31)	XX	FV			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	FV			
					Pokrycie traw (h50)	XX	FV			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (h58)	XX	FV			
					Gatunki dominujące (h85)	XX	U1			
					6	Cieptolubne buczyny storczykowe	9150			

7	Cieptolubne buczyny storczykowe	9150	73C9	Powierzchnia siedliska: FV	Cenne składniki flory (h104)	XX	XX	U1	U1	
				Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: FV	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	U1			
					Struktura drzewostanu na stanowisku (h163)	XX	FV			
					Gatunki cieptolubne (h18)	XX	XX			
					Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	U1			
					Gatunki nawapienne (h23)	XX	XX			
					Naturalne odnowienie (h31)	XX	FV			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	U1			
					Pokrycie traw (h50)	XX	FV			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (h58)	XX	FV			
					Gatunki dominujące (h85)	XX	FV			

8	Ciepolubne buczyny storczykowe	9150	8678	Powierzchnia siedliska: FV	Cenne składniki flory (h104)	XX	XX	U2	U1	
				Struktura i funkcje: U2 Perspektywy ochrony: U1	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	U1			
					Struktura drzewostanu na stanowisku (h163)	XX	U1			
					Gatunki ciepolubne (h18)	XX	XX			
					Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	FV			
					Gatunki nawapienne (h23)	XX	XX			
					Naturalne odnowienie (h31)	XX	FV			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	U1			
					Pokrycie traw (h50)	XX	U1			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (h58)	XX	FV			
					Gatunki dominujące (h85)	XX	U2			

9	Cieptolubne buczyny storczykowe	9150	9EC8	Powierzchnia siedliska: FV	Cenne składniki flory (h104)	XX	XX	FV	U1	
				Struktura i funkcje: FV Perspektywy ochrony: FV	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	FV			
					Struktura drzewostanu na stanowisku (h163)	XX	FV			
					Gatunki cieptolubne (h18)	XX	XX			
					Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	FV			
					Gatunki nawapienne (h23)	XX	XX			
					Naturalne odnowienie (h31)	XX	FV			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	FV			
					Pokrycie traw (h50)	XX	FV			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (h58)	XX	FV			
					Gatunki dominujące (h85)	XX	FV			

10	Ciepolubne buczyny storczykowe	9150	CA15	Powierzchnia siedliska: U1	Cenne składniki flory (h104)	XX	XX	U1	U1	
				Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	U1			
					Struktura drzewostanu na stanowisku (h163)	XX	U2			
					Gatunki ciepolubne (h18)	XX	XX			
					Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	FV			
					Gatunki nawapienne (h23)	XX	XX			
					Naturalne odnowienie (h31)	XX	FV			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	U2			
					Pokrycie traw (h50)	XX	FV			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (h58)	XX	U1			
					Gatunki dominujące (h85)	XX	U1			

11	Cieptolubne buczyny storczykowe	9150	D370	Powierzchnia siedliska: U1	Cenne składniki flory (h104)	XX	XX	U1	U1	
				Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: FV	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	U1			
					Struktura drzewostanu na stanowisku (h163)	XX	FV			
					Gatunki cieptolubne (h18)	XX	XX			
					Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	U1			
					Gatunki nawapienne (h23)	XX	XX			
					Naturalne odnowienie (h31)	XX	FV			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	FV			
					Pokrycie traw (h50)	XX	FV			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (h58)	XX	U1			
					Gatunki dominujące (h85)	XX	FV			

12	Cieptolubne buczyny storczykowe	9150	D95A	Powierzchnia siedliska: FV	Cenne składniki flory (h104)	XX	XX	U2	U1	
				Struktura i funkcje: U2 Perspektywy ochrony: U2	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	U1			
					Struktura drzewostanu na stanowisku (h163)	XX	U1			
					Gatunki cieptolubne (h18)	XX	XX			
					Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	U2			
					Gatunki nawapienne (h23)	XX	XX			
					Naturalne odnowienie (h31)	XX	FV			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	U2			
					Pokrycie traw (h50)	XX	FV			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (h58)	XX	FV			
					Gatunki dominujące (h85)	XX	U1			

13	Cieptolubne buczyny storczykowe	9150	E9B2	Powierzchnia siedliska: U1	Cenne składniki flory (h104)	XX	XX	U2	U1	
				Struktura i funkcje: U2 Perspektywy ochrony: U1	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	U2			
					Struktura drzewostanu na stanowisku (h163)	XX	U1			
					Gatunki cieptolubne (h18)	XX	XX			
					Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	U1			
					Gatunki nawapienne (h23)	XX	XX			
					Naturalne odnowienie (h31)	XX	FV			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	FV			
					Pokrycie traw (h50)	XX	FV			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (h58)	XX	FV			
					Gatunki dominujące (h85)	XX	U1			

14	Cieptolubne buczyny storczykowe	9150	F50B	Powierzchnia siedliska: FV	Cenne składniki flory (h104)	XX	XX	FV	U1	
				Struktura i funkcje: FV Perspektywy ochrony: FV	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	FV			
					Struktura drzewostanu na stanowisku (h163)	XX	FV			
					Gatunki cieptolubne (h18)	XX	XX			
					Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	FV			
					Gatunki nawapienne (h23)	XX	XX			
					Naturalne odnowienie (h31)	XX	FV			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	FV			
					Pokrycie traw (h50)	XX	FV			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (h58)	XX	FV			
					Gatunki dominujące (h85)	XX	FV			

15	Murawy galmanowe <i>Violetalia calaminariae</i>	6130	9A63	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U2	Ekspansja krzewów i podrostu drzew (h12)	XX	U2	U2	U2	
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (h147)	XX	U2			
					Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (h21)	XX	FV			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	FV			
					Bogactwo gatunkowe (h6)	XX	U1			
					Gatunki dominujące (h85)	XX	FV			
16	Żyzne buczyny	9130	0E87	Powierzchnia siedliska: FV Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: FV	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	FV	U1	U1	
					Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	U1			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	FV			
					Pozyskanie drewna i inne przekształcenia związane z użytkowaniem (h52)	XX	FV			
					Wiek drzewostanu (h5)	XX	FV			
					Gatunki dominujące (h85)	XX	FV			

17	Żyzne buczyny	9130	11AE	Powierzchnia siedliska: FV Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: FV	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	FV	U1	U1	
					Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	U1			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	U1			
					Pozyskanie drewna i inne przekształcenia związane z użytkowaniem (h52)	XX	FV			
					Wiek drzewostanu (h5)	XX	FV			
					Gatunki dominujące (h85)	XX	FV			
18	Żyzne buczyny	9130	1A8D	Powierzchnia siedliska: FV Struktura i funkcje: U2 Perspektywy ochrony: U1	brak	brak	brak	U2	U1	Płat siedliska jest skrajnie mały o powierzchni nie pozwalającej na ocenę wskaźników. Dokonano jedynie oceny parametrów.
19	Żyzne buczyny	9130	3035	Powierzchnia siedliska: FV Struktura i funkcje: U2 Perspektywy ochrony: U1	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	U2	U2	U1	
					Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	U1			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	FV			
					Pozyskanie drewna i inne przekształcenia związane z użytkowaniem (h52)	XX	FV			
					Wiek drzewostanu (h5)	XX	U1			
					Gatunki dominujące (h85)	XX	FV			

20	Żyzne buczyny	9130	3D53	Powierzchnia siedliska: FV Struktura i funkcje: U2 Perspektywy ochrony: U1	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	U1	U2	U1	
					Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	U2			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	FV			
					Pozyskanie drewna i inne przekształcenia związane z użytkowaniem (h52)	XX	FV			
					Wiek drzewostanu (h5)	XX	U2			
					Gatunki dominujące (h85)	XX	U1			
21	Żyzne buczyny	9130	4553	Powierzchnia siedliska: FV Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	U1	U1	U1	
					Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	U1			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	FV			
					Pozyskanie drewna i inne przekształcenia związane z użytkowaniem (h52)	XX	FV			
					Wiek drzewostanu (h5)	XX	FV			
					Gatunki dominujące (h85)	XX	FV			

22	Żyzne buczyny	9130	7C83	Powierzchnia siedliska: FV Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: FV	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	FV	U1	U1	
					Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	U1			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	U1			
					Pozyskanie drewna i inne przekształcenia związane z użytkowaniem (h52)	XX	U1			
					Wiek drzewostanu (h5)	XX	FV			
					Gatunki dominujące (h85)	XX	FV			
					23	Żyzne buczyny	9130			
Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	U1								
Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	FV								
Pozyskanie drewna i inne przekształcenia związane z użytkowaniem (h52)	XX	U1								
Wiek drzewostanu (h5)	XX	U2								
Gatunki dominujące (h85)	XX	U1								

24	Żyzne buczyny	9130	D073	Powierzchnia siedliska: FV	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (h131)	XX	FV	U1	U1	
				Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Gatunki charakterystyczne (h1)	XX	U1			
					Obce gatunki inwazyjne (h38)	XX	FV			
					Pozyskanie drewna i inne przekształcenia związane z użytkowaniem (h52)	XX	FV			
					Wiek drzewostanu (h5)	XX	U1			
					Gatunki dominujące (h85)	XX	FV			
					Gatunki					
1	Obuwik pospolity	1902	38D5	Stan populacji: U2 Stan siedliska: U1 Perspektywy ochrony/zachowania: U2	brak	brak	brak	U2		Ocena ogólna U2 dla wszystkich stanowisk obuwika. W związku z błędem systemu i brakiem możliwości wprowadzenia ocenę podano w komentarzu). Na podstawie tych ocen parametrów i informacji zawartych w opracowaniu MIERCZYK-SAWICKIEJ (2008), podjęto na potrzeby planu zadań ochronnych w 2012r. próbę oszacowania ocen parametrów dla dwóch pozostałych stanowisk na terenie obszaru „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie” dla 2008 roku (st. oddz. 9 i 47). Większość wartości przyjęto zgodnie z ocenami stanowiska z oddziału 55, gorzej oceniające przede wszystkim perspektywy ochrony w związku z niższą liczebnością populacji gatunku w oddz 47 i 9, a w tym ostatnim przypadku również brakiem osobników generatywnych. W oddziale 9 lepiej z kolei oceniono powierzchnię siedliska - jest to duży płat ciepłolubnej buczyny. Wartości te należy traktować jednak z dużą dozą ostrożności, pamiętając, że to jedynie oceny szacunkowe.
2	Obuwik pospolity	1902	6C3C	Stan populacji: U2 Stan siedliska: Fv Perspektywy ochrony/zachowania: U2	brak	brak	brak	U2		Ocena ogólna U2 dla wszystkich stanowisk obuwika. W związku z błędem systemu i brakiem możliwości wprowadzenia ocenę podano w komentarzu). Na podstawie tych ocen parametrów i informacji zawartych w opracowaniu MIERCZYK-SAWICKIEJ (2008), podjęto na potrzeby planu zadań ochronnych w 2012r. próbę oszacowania ocen parametrów dla dwóch pozostałych stanowisk na terenie obszaru „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie” dla 2008 roku (st. oddz. 9 i 47). Większość wartości przyjęto zgodnie z ocenami stanowiska z oddziału 55, gorzej oceniające przede wszystkim perspektywy ochrony w związku z niższą liczebnością populacji gatunku w oddz 47 i 9, a w tym ostatnim przypadku również brakiem osobników generatywnych. W oddziale 9 lepiej z kolei oceniono powierzchnię siedliska - jest to duży płat ciepłolubnej buczyny. Wartości te należy traktować jednak z dużą dozą ostrożności, pamiętając, że to jedynie oceny szacunkowe.

3	Obuwik pospolity	1902	9E10	Stan populacji: U2	Ocienienie (p11)	U2	U2	U2	Ocena ogólna U2 dla wszystkich stanowisk obuwika. W związku z błędem systemu i brakiem możliwości wprowadzenia ocenę podano w komentarzu). Stanowisko na terenie oddziału 55 w Dąbrowie Miejskiej było w 2008 r. przedmiotem szczegółowego monitoringu przyrodniczego przeprowadzonego przez dr Mirosławę Mierczyk-Sawicką. Jego wyniki dostępne są na stronie http://www.iop.krakow.pl/cn2000/Monitoring/ZestawienieWynikow.aspx . W poniższej tabeli zestawiono oceny wskaźników i parametrów dla tego stanowiska.
				Stan siedliska: U1	Warstwa nierozłożonej materii organicznej (p12)	U1	U1		
				Perspektywy ochrony/zachowania: U1	Powierzchnia potencjalnego siedliska (p22)	XX	XX		
					Powierzchnia zajętego siedliska (p23)	XX	XX		
					Stan zdrowotny (chlorozy, nekrozy, pokrój) (p25)	FV	FV		
					Liczba (%) osobników generatywnych (p30)	U2	U2		
					Liczba osobników (p31)	U2	U2		
					Liczba osobników wegetatywnych (p32)	U2	U2		
					Obecność siewek (p33)	XX	XX		
					Gatunki ekspansywne (p3)	U1	U1		
					Miejsca do kiełkowania (p9)	FV	FV		

4	Nocek Bechsteina	1323	75B6	Stan populacji: FV	temperatura (a107)	XX	FV	U2	U1	
				Stan siedliska: U2	stopień wilgotności (a128)	XX	FV			
				Perspektywy ochrony/zachowania: U1	dostępność wylotów dla nietoperzy (a129)	XX	U1			
					udział terenów zalesionych w otoczeniu schronienia (a130)	XX	U2			
					Powierzchnia zimowiska dogodna dla nietoperzy (a168)	XX	XX			
					Łączność schronienia z żerowiskami (a287)	XX	U1			
					Zabezpieczenie przed niepokojeniem nietoperzy (a88)	XX	U1			
					liczebność (a9)	XX	FV			
5	Nocek duży	1324	2BE1	Stan populacji: Fv	dostępność wylotów dla nietoperzy (a129)	XX	U1	U1	U1	
				Stan siedliska: U1	Powierzchnia zimowiska dogodna dla nietoperzy (a168)	XX	FV			
				Perspektywy ochrony/zachowania: U1	warunki mikroklimatyczne (a169)	XX	FV			
					Zabezpieczenie przed niepokojeniem nietoperzy (a88)	XX	U1			
					liczebność (a9)	XX	FV			

4. Analiza zagrożeń

L.p.	Przedmiot ochrony	Numer stanowiska	Zagrożenia		Opis zagrożenia
			istniejące	potencjalne	
1	Obuwik pospolity 1902	38D5	1. inne lub mieszane formy międzygatunkowej konkurencji wśród roślin;	2. drogi, autostrady;	1. Nadmierne ocienienie jest głównym czynnikiem wpływającym na pogorszenie stanu populacji obuwika; 2. Kilkaset metrów na północ autostrada A1, potencjalny wpływ na populację gatunku nie jest znany;
2	Obuwik pospolity 1902	6C3C	1. inne lub mieszane formy międzygatunkowej konkurencji wśród roślin;		1. Nadmierne ocienienie jest głównym czynnikiem wpływającym na pogorszenie stanu populacji obuwika;
3	Obuwik pospolity 1902	9E10	1. inne lub mieszane formy międzygatunkowej konkurencji wśród roślin;	2. drogi, autostrady;	1. Nadmierne ocienienie jest głównym czynnikiem wpływającym na pogorszenie stanu populacji obuwika; 2. Kilkaset metrów na północ autostrada A1, potencjalny wpływ na populację gatunku nie jest znany;
4	Ciepłolubne buczyny storczykowe 9150	1345	1. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej; 2. przerzedzenie warstwy drzew;		1. Duży udział drzew obcych ekologicznie powoduje bardzo niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł); 2. Prześwietlenie powoduje nadmierny rozrost podszytu i gatunków ekspansywnych;
5	Ciepłolubne buczyny storczykowe 9150	2B4E	1. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;	2. przerzedzenie warstwy drzew;	1. Duży udział drzew obcych ekologicznie powoduje bardzo niekorzystne zmiany chemizmu gleby; 2. Prześwietlenie przez wycinkę drzew liściastych spowoduje poważne pogorszenie stanu siedliska - nadmierny rozrost podszytu i gatunków ekspansywnych;
6	Ciepłolubne buczyny storczykowe 9150	3D18	1. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;	2. przerzedzenie warstwy drzew;	1. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł); 2. Prześwietlenie przez wycinkę drzew liściastych spowoduje poważne pogorszenie stanu siedliska - nadmierny rozrost podszytu i gatunków ekspansywnych;
7	Ciepłolubne buczyny storczykowe 9150	402B	1. Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe; 2. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej; 3. obce gatunki inwazyjne;	4. ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; 5. przerzedzenie warstwy drzew;	1. Rozwój zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie grozi intensyfikacją penetracji siedliska, wkraczania gatunków inwazyjnych oraz zaśmiecenia; 2. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł); 3. Niecierpek drobnokwiatowy Impatiens parviflora w pobliżu ścieżek; 4. W przypadku braku drożności szlaku, dojdzie do wydeptywania siedliska w sąsiedztwie; 5. Prześwietlenie przez wycinkę drzew liściastych spowoduje poważne pogorszenie stanu siedliska - nadmierny rozrost podszytu i gatunków ekspansywnych;
8	Ciepłolubne buczyny storczykowe 9150	4182	1. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;	2. przerzedzenie warstwy drzew;	1. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł); 2. Prześwietlenie przez wycinkę drzew liściastych spowoduje poważne pogorszenie stanu siedliska - nadmierny rozrost podszytu i gatunków ekspansywnych;
9	Ciepłolubne buczyny storczykowe 9150	6731	1. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;	2. przerzedzenie warstwy drzew;	1. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł); 2. Prześwietlenie przez wycinkę drzew liściastych spowoduje poważne pogorszenie stanu siedliska - nadmierny rozrost podszytu i gatunków ekspansywnych;
10	Ciepłolubne buczyny storczykowe 9150	73C9	1. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;	2. przerzedzenie warstwy drzew;	1. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł); 2. Prześwietlenie przez wycinkę drzew liściastych spowoduje poważne pogorszenie stanu siedliska - nadmierny rozrost podszytu i gatunków ekspansywnych;

11	Ciepolubne buczyny storczykowe 9150	8678	1. Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane; 2. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;		1. Rozwój zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie grozi intensyfikacją penetracji siedliska, wkraczania gatunków inwazyjnych oraz zaśmiecenia; 2. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł);
12	Ciepolubne buczyny storczykowe 9150	9EC8	1. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;	2. ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe;	1. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł); 2. W przypadku braku drożności szlaku, dojdzie do wydeptywania siedliska w sąsiedztwie;
13	Ciepolubne buczyny storczykowe 9150	CA15	1. Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane; 2. przerzedzenie warstwy drzew; 3. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;	4. Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane;	1. Rozwój zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie grozi intensyfikacją penetracji siedliska, wkraczania gatunków inwazyjnych oraz zaśmiecenia; 2. Bardzo duże prześwietlenie powoduje nadmierny rozrost podszytu i bardzo intensywny rozrost gatunków ekspansywnych; 3. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł); 4. W pobliżu teren przeznaczony na budownictwo jednorodzinne, co może się wiązać z większą penetracją siedliska, ekspansją gatunków i zaśmieceniem;
14	Ciepolubne buczyny storczykowe 9150	D370	1. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;	2. przerzedzenie warstwy drzew;	1. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł); 2. Prześwietlenie przez wycinkę drzew liściastych spowoduje poważne pogorszenie stanu siedliska - nadmierny rozrost podszytu i gatunków ekspansywnych;
15	Ciepolubne buczyny storczykowe 9150	D95A	1. przerzedzenie warstwy drzew; 2. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;		1. Prześwietlenie związane z pracami leśnymi w 2012 r. może spowodować nadmierny rozrost podszytu i bardzo intensywny rozrost gatunków ekspansywnych; 2. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł);
16	Ciepolubne buczyny storczykowe 9150	E9B2	1. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej; 2. przerzedzenie warstwy drzew;		1. Duży udział drzew obcych ekologicznie powoduje bardzo niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł); 2. Prześwietlenie powoduje nadmierny rozrost podszytu i gatunków ekspansywnych;
17	Murawy galmanowe Violetalia calaminariae 6130	9A63	1. Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka; 2. pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych; 3. Inne odpady; 4. ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; 5. Usprawniony dostęp do obszaru; 6. pojazdy zmotoryzowane; 7. Erozja; 8. Ewolucja biocenotyczna, sukcesja;	9. zakwaszenie (naturalne);	1. Palenie ognisk powoduje miejscowo całkowite zniszczenie murawy; 2. Śmieci ograniczają wzrost roślin i zmieniają chemizm gleby; 3. Odpady pozostawiane przez osoby odwiedzające hałdę - ograniczają wzrost roślin i zmieniają chemizm gleb; 4. Duża ilość wydeptanych ścieżek wykorzystywanych przez pieszych i rowerzystów, co ogranicza powierzchnię siedliska; 5. Na szczycie zorganizowany punkt widokowy, do którego prowadzi jednogłówna, szeroka i kilka mniejszych dzikich ścieżek; 6. Ruch pojazdów typu quad i motocykli crossowych, prowadzący do niszczenia płatów murawy i wzmagający erozję stoków; 7. Strome stoki rozmywane są na skutek intensywnej erozji; 8. Intensywne zarastanie drzewami i krzewami, czego skutkiem jest ustępowanie murawy; 9. Opadające igły sosen mogą zakwaszać glebę, co pogarsza warunki dla roślin typowych dla siedliska;
18	Żyzne buczyny 9130	0E87	1. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;	2. Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie;	1. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł); 2. Przypadkowe mechaniczne zniszczenia związane z ewentualnym zbaczaniem turystów z wytyczonych szlaków;
19	Żyzne buczyny 9130	11AE	1. obce gatunki inwazyjne;	2. Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie;	1. Obecny jaśminowiec Philadelphus sp, jednak w niewielkiej ilości; 2. Przypadkowe mechaniczne zniszczenia związane z ewentualnym zbaczaniem turystów z wytyczonych szlaków;
20	Żyzne buczyny 9130	1A8D	1. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;	2. Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie;	1. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł); 2. Przypadkowe mechaniczne zniszczenia związane z ewentualnym zbaczaniem turystów z wytyczonych szlaków;
21	Żyzne buczyny 9130	3035	1. przerzedzenie warstwy drzew; 2. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;	3. Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie;	1. Prześwietlenie powoduje nadmierny rozrost podszytu i gatunków ekspansywnych; 2. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł); 3. Przypadkowe mechaniczne zniszczenia związane z ewentualnym zbaczaniem turystów z wytyczonych szlaków;
22	Żyzne buczyny 9130	3D53	1. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;	2. Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie;	1. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł); 2. Przypadkowe mechaniczne zniszczenia związane z ewentualnym zbaczaniem turystów z wytyczonych szlaków;

23	Żyzne buczyny 9130	4553	1. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej; 2. przerzedzenie warstwy drzew;	3. Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie;	1. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł); 2. Prześwietlenie powoduje nadmierny rozrost podszytu i gatunków ekspansywnych; 3. Przypadkowe mechaniczne zniszczenia związane z ewentualnym zbaczaniem turystów z wytyczonych szlaków;
24	Żyzne buczyny 9130	7C83	1. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;	2. Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie;	1. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł); 2. Przypadkowe mechaniczne zniszczenia związane z ewentualnym zbaczaniem turystów z wytyczonych szlaków;
25	Żyzne buczyny 9130	9FC2	1. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej; 2. przerzedzenie warstwy drzew;	3. Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie;	1. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł); 2. Prześwietlenie powoduje nadmierny rozrost podszytu i gatunków ekspansywnych; 3. Przypadkowe mechaniczne zniszczenia związane z ewentualnym zbaczaniem turystów z wytyczonych szlaków;
26	Żyzne buczyny 9130	D073	1. Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;	2. Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; 3. Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane;	1. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł); 2. Przypadkowe mechaniczne zniszczenia związane z ewentualnym zbaczaniem turystów z wytyczonych szlaków; 3. W pobliżu teren przeznaczony na budownictwo jednorodzinne; co może się wiązać z większą penetracją siedliska; ekspansją niepożądanych gatunków i zaśmiecieniem;
27	Nocek Bechsteina 1323	75B6	1. niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; 2. Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; 3. pojazdy zmotoryzowane;	4. usuwanie martwych i umierających drzew; 5. speleologia; 6. zabudowa rozproszona; 7. Erozja; 8. ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; 9. Zatopienie; 10. wycinka lasu;	1. Nieodpowiednie zabezpieczenie otworu prowadzącego do podziemi - nieodpowiednio zbudowana krata w Błachówce Zachodniej.; 2. Światło i hałas generowane przez imprezy masowe w rejonie Sportowej Doliny powodują płoszenie nietoperzy. Negatywny wpływ wywołują w okresie rojenia. Podobny efekt wywołuje podjeżdżanie pojazdami (motocykle, quady) w pobliże wlotu do podziemi Błachówka; 3. Ruch motocyklowy w rejonie wlotu do sztolni na stanowisku Błachówka Zachodnia powoduje płoszenie i wybudzanie nietoperzy oraz osypywanie się materiału skalnego.; 4. ograniczenie schronień; 5. Eksploracja podziemi w okresie zimowym i swarmingu (rojenia) niepokoi hibernujące nietoperze.; 6. Próba zabudowy rejonu wlotu do podziemi Błachówka Zachodnia oraz projekty bud osiedli w pobliżu rez Segiet oraz wlotu do sztolni Błachówka grożą zawałem otworów i utratą siedlisk; 7. Tworzenie się osuwisk może utrudniać dostęp do miejsc hibernacji w rejonie wlotu Błachówka Zachodnia.; 8. Wytyczanie szlaków i ścieżek może sprzyjać osypywaniu się dolomitu w rejonie wlotów w Błachówce Zachodniej.; 9. Spiętrzanie się mas wody w chodnikach odwadniających, podtapianie komór, odcinanie fragmentów systemu. Spiętrzanie się wody między sztolnią Błachówka i Bramą Gwarków może prowadzić do braku możł. Swobodn. przemieszczania się nietoperzy między otworami.; 10. ograniczenie schronień;

28	Nocek duży 1324	2BE1	1. Erozja; 2. niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; 3. Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; 4. pojazdy zmotoryzowane;	5. Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; 6. speleologia; 7. zabudowa rozproszona; 8. Erozja; 9. ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; 10. odpadki i odpady stałe; 11. Zatopienie;	1. Zасыpywanie otworów wlotowych - w wyniku erozji dolomit osypuje się zasypując miejsce wlotu w kamieniołomie Bobrowniki oraz przy szybie za głównym wejściem przy Bramie Gwarków.; 2. Nieodpowiednio zbudowana krata w Blachówce Zachodniej. Brak zabezpieczenia otworów prowadzących do podziemi - za głównym wejściem Bramy Gwarków do podziemi znajduje się miejsce wlotu niezabezpieczone kratą.; 3. Światło i hałas generowane przez imprezy masowe w rejonie Sportowej Doliny powodują płoszenie nietoperzy. Negatywny wpływ wywołują w okresie rojenia. Podobny efekt wywołuje podjeżdżanie pojazdami (motocykle, quady) w pobliże wlotu do podziemi Blachówka; 4. Ruch motocyklowy w rejonie wlotu do sztolni na stanowisku Blachówka Zachodnia i w Kamieniołomie Bobrowniki powoduje płoszenie i wybudzanie nietoperzy oraz osypywanie się materiału skalnego.; 5. Podjeżdżanie pojazdami silnikowymi (motocykle, quady itp.) w pobliże wlotu do podziemi w kamieniołomie Bobrowniki generujące hałas może powodować płoszenie nietoperzy w okresie rojenia. Wykorzystywanie terenu do uprawiania sportów motorowych; 6. Eksploracja podziemi w okresie zimowym i swarmingu (rojenia) niepokoi hibernujące nietoperze.; 7. Próba zabudowy rejonu wlotu do podziemi Blachówka Zachodnia oraz projekty bud osiedli w pobliżu rez Segiet oraz wlotu do sztolni Blachówka grożą zawałem otworów i utratą siedlisk; 8. Tworzenie się osuwisk może utrudniać dostęp do miejsc hibernacji w rejonie wlotu Blachówka Zachodnia.; 9. Wytyczenie szlaków i ścieżek może sprzyjać osypywaniu się dolomitu w rejonie wlotów w Blachówce Zachodniej i w kamieniołomie Bobrowniki.; 10. Nielegalne składowanie w rejonie kamieniołomu Bobrowniki różnego typu odpadów może mieć negatywny wpływ na siedliska żerowe.; 11. Spiętrzanie się mas wody w chodnikach odwadniających, podtapianie komór, odcinanie fragmentów systemu. Spiętrzanie się wody między sztolnią Blachówka i Bramą Gwarków może prowadzić do braku możl. Swobodn. przemieszczania się nietoperzy między otworami.;
----	-----------------	------	---	---	--

5. Cele zadań ochronnych

L.p.	Przedmiot ochrony	Stan ochrony	Cele działań ochronnych	Perspektywa osiągnięcia właściwego stanu ochrony
1	Ciepielubne buczyny storczykowe 9150	U1	Utrzymanie siedliska w obszarze w stanie niepogorszonym tj. na poziomie minimum U1	10 lat
2	Murawy galmanowe Violetalia calaminariae 6130	U2	Utrzymanie siedliska w obszarze oraz poprawa stanu ochrony siedliska w obszarze	10 lat
3	Nocek Bechsteina 1323	U1	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze w stanie niepogorszonym tj. na poziomie minimum U1	10 lat
4	Nocek duży 1324	U1	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze w stanie niepogorszonym tj. na poziomie minimum U1	10 lat
5	Obuwik pospolity 1902		- utrzymanie populacji gatunku w obszarze na poziomie minimum U2; - rozpoznanie faktycznego stanu ochrony gatunku i jego siedliska w obszarze tj. jednoznaczna ocena parametrów stanu ochrony. Ocena ogólna U2 dla wszystkich stanowisk obuwika. W związku z błędem systemu nie wyświetla się w kolumnie 'stan ochrony'.	10 lat
6	Żyzne buczyny 9130	U1	Utrzymanie siedliska w obszarze w stanie niepogorszonym tj. na poziomie minimum U1 - poprawa oceny wskaźnika „Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie”	10 lat

Moduł C

6. Ustalenie działań ochronnych

L.p.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr	Nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	1902 - Obuwik pospolity - 38D5	Działania związane z ochroną czynną						
		1	Prześwietlenie drzewostanu	Prześwietlenia drzewostanu, mające na celu osiągnięcie zacielenia runa w granicach 20-60%; w pierwszej kolejności należy usunąć ewentualne gatunki drzew obce ekologicznie (sosna, świerk, modrzew), które mają negatywny wpływ na glebę. Zabieg należy przeprowadzić zimą, bez użycia ciężkiego sprzętu i z zachowaniem szczególnej ostrożności aby uniknąć zniszczenia osobników obuwika.	Stanowisko obuwika (np. okrąg o średnicy ok. 10 m.)	co 5-10 lat	1	RDOŚ w Katowicach/Nadleśnictwo Brynek
		Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
		1	Monitoring	Ocena stanu populacji obuwika na stanowisku, w tym określenie efektywności i konieczności modyfikacji działania A1. Optymalny termin: od końca maja do połowy czerwca	Stanowisko obuwika	co 1-2 lata	0,3	RDOŚ w Katowicach
		Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony						
1	Inwentaryzacja stanowiska	Określenie dokładnego (do kilku metrów) położenia i aktualnej liczebności populacji obuwika na stanowisku. Optymalny termin: od końca maja do połowy czerwca	Oddział leśny 47, wydzielenia b i d	W okresie obowiązywania planu	0,1	RDOŚ w Katowicach		

2	1902 - Obuwik pospolity - 6C3C	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Prześwietlenie drzewostanu	Prześwietlenia drzewostanu, mające na celu osiągnięcie zacielenia runa w granicach 20-60%; w pierwszej kolejności należy usunąć ewentualne gatunki drzew obce ekologicznie (sosna, świerk, modrzew), które mają negatywny wpływ na glebę. Zabieg należy przeprowadzić zimą, bez użycia ciężkiego sprzętu i z zachowaniem szczególnej ostrożności aby uniknąć zniszczenia osobników obuwika.	Stanowisko obuwika (np. okrąg o średnicy ok. 10 m.)	co 5-10 lat	1	RDOŚ w Katowicach/Nadleśnictwo Brynek
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
1	Monitoring	Ocena stanu populacji obuwika na stanowisku, w tym określenie efektywności i konieczności modyfikacji działania A1. Optymalny termin: od końca maja do połowy czerwca	Stanowisko obuwika	co 5-10 lat	0,3	RDOŚ w Katowicach		
Nr Uzupelnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony								
1	Inwentaryzacja stanowiska	Określenie dokładnego (do kilku metrów) położenia i aktualnej liczebności populacji obuwika na stanowisku. Optymalny termin: od końca maja do połowy czerwca	Wydzielenie leśne 9a (rezerwat „Segiet”), część południowa	W okresie obowiązywania planu	0,1	RDOŚ w Katowicach		
3	1902 - Obuwik pospolity - 9E10	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Prześwietlenie drzewostanu	Prześwietlenia drzewostanu, mające na celu osiągnięcie zacielenia runa w granicach 20-60%; w pierwszej kolejności należy usunąć ewentualne gatunki drzew obce ekologicznie (sosna, świerk, modrzew), które mają negatywny wpływ na glebę. Zabieg należy przeprowadzić zimą, bez użycia ciężkiego sprzętu i z zachowaniem szczególnej ostrożności aby uniknąć zniszczenia osobników obuwika.	Stanowisko obuwika (np. okrąg o średnicy ok. 10 m.)	co 5-10 lat	1	RDOŚ w Katowicach/Nadleśnictwo Brynek
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
1	Monitoring	Ocena stanu populacji obuwika na stanowisku, w tym określenie efektywności i konieczności modyfikacji działania A1. Optymalny termin: od końca maja do połowy czerwca	Stanowisko obuwika	co 1-2 lata	0,3	RDOŚ w Katowicach		
Nr Uzupelnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony								
1	Inwentaryzacja stanowiska	Określenie dokładnego (do kilku metrów) położenia i aktualnej liczebności populacji obuwika na stanowisku. Optymalny termin: od końca maja do połowy czerwca	Oddział leśny 55, wydzielenia a i b	W okresie obowiązywania planu	0,1	RDOŚ w Katowicach		

4	9150 - Cieptolubne buczyny storczykowe - 1345	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew	Usun. św. posp. sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodz. runo i drz. liściaste	oddział: 655 a, b, c, leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	3	Nadleśnictwo Brynek
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
		1						
		Nr Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony						
1								
5	9150 - Cieptolubne buczyny storczykowe - 2B4E	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew	Usun. św. posp. sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodz. runo i drz. liściaste	oddział: 639 c, d, g, leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	2	Nadleśnictwo Brynek
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
		1						
		Nr Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony						
1								
6	9150 - Cieptolubne buczyny storczykowe - 3D18	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew	Usun. św. posp. sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodz. runo i drz. liściaste	oddział: 631 b, c, leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	2	Nadleśnictwo Brynek
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
		1						
		Nr Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony						
1								

7	9150 - Cieplolubne buczyny storczykowe - 4182	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew	Usun. św. posp. sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodz. runo i drz. liściaste	oddział: 609 b, d, oddział: 619 a leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	3	Nadleśnictwo Brynek
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
		1						
		Nr Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony						
1								
8	9150 - Cieplolubne buczyny storczykowe - 6731	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew	Usun. św. posp. sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodz. runo i drz. liściaste	oddział: 620 c, oddział: 619 f, leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	0,2	Nadleśnictwo Brynek
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
		1						
		Nr Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony						
1								
9	9150 - Cieplolubne buczyny storczykowe - 73C9	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew	Usun. św. posp. sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodz. runo i drz. liściaste	oddział: 630 k, oddział: 638 a, oddział: 639 a, b, f, leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek	W okresie obowiązywania planu	5	Nadleśnictwo Brynek
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
		1						
		Nr Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony						
1								

10	9150 - Cieplolubne buczyny storczykowe - 8678	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew	Usun. św. posp, sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodz. runo i drz. liściaste	oddział: 618 a,b, leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	1	Nadleśnictwo Brynek
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
		1						
		Nr Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony						
1								
11	9150 - Cieplolubne buczyny storczykowe - CA15	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew	Usun. św. posp, sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodz. runo i drz. liściaste	Oddział: 609 d, oddział: 608 g, oddział: 618 a, b, oddział: 619 a, leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	2	Nadleśnictwo Brynek
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
		1						
		Nr Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony						
1								
12	9150 - Cieplolubne buczyny storczykowe - D370	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew	Usun. św. posp, sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodz. runo i drz. liściaste	oddział: 648 d, oddział: 647 d, oddział: 655 a, oddział: 656 c, leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	2	Nadleśnictwo Brynek
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
		1						
		Nr Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony						
1								

13	9150 - Ciepłolubne buczyny storczykowe - D95A	Nr	Działania związane z ochroną czynną					
		1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew	Usun. św. posp, sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodzić runo i drz. liściaste	oddział: 630 g leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	1	Nadleśnictwo Brynek
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania					
		1						
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych					
		1						
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony					
1								
14	9150 - Ciepłolubne buczyny storczykowe - E9B2	Nr	Działania związane z ochroną czynną					
		1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew	Usun. św. posp, sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodzić runo i drz. liściaste	oddział: 647 d, f, leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	2	Nadleśnictwo Brynek
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania					
		1						
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych					
		1						
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony					
1								

15	6130 - Murawy galmanowe Violetalia calaminariae - 9A63	Nr	Działania związane z ochroną czynną					
		1	usuwanie sosen	Usunięcie wszystkich lub prawie wszystkich sosen zarastających murawę. Usunięcie wyciętych sosen wraz z gałęziami, najlepiej również z zebraniem warstwy igieł. Działania najlepiej wykonywać jesienią, po sezonie wegetacyjnym	Część powierzchni siedliska zarośnięta przez sosny Działki nr: 85/29, 188/47, 186/47, 2199/49.	W okresie obowiązywania planu, prawdopodobnie jednorazowo, powtarzane co 5-10 lat	10	RDOŚ w Katowicach
		2	zagrodzenie części ścieżek	Zagrodzenie części miejsc, którymi można dostać się na szczyt hałdy zajętej przez murawę oraz ścieżek odchodzących od głównej ścieżki prowadzącej do punktu widokowego	część stoków hałdy, okolice głównej ścieżki	Rozpoczęcie jak najszybciej, później konieczna jedynie kontrola stanu ogrodzeń i ewentualne naprawy	5	RDOŚ w Katowicach
		3	wypas lub koszenie	Wypas lub koszenie murawy; jeden pokos (np. w sierpniu) z usunięciem siana	całość murawy	przynajmniej raz na 2-3 lata	10	RDOŚ w Katowicach
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania					
		1						
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych					
		1						
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony					
		1						
16	9130 - Żyzne buczyny - 0E87	Nr	Działania związane z ochroną czynną					
		1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew	Usun. św. posp. sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodz. runo i drz. liściaste	Obrzeża płatu siedliska Pododdziały: 619f, c, g, leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	0,5	Nadleśnictwo Brynek
		2	Dążenie do uzyskania docelowego składu gatunkowego	Dążenie do uzyskania docelowego składu gatunkowego: 7Bk 3Db,Wz,Lp,Gb	Pododdział: 619g leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	Brak możliwości określenia poziomu cen we wskazanej perspektywie czasowej	Nadleśnictwo Brynek
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania					
		1						
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych					
		1						
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony					
		1						

17	9130 - Żyzne buczyny - 11AE	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Usunięcie krzewu jaśminowca	Usunięcie krzewu jaśminowca Dodatkowo należy usunąć krzew jaśminowca	Współrzędne krzewu jaśminowca: N50 24 28.0 E18 50 58.0 Pododdziały: 608b, leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu, prawdopodobnie jednorazowo	Nadleśnictwo Brynek	
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
		1						
		Nr Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony						
1								
18	9130 - Żyzne buczyny - 1A8D	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew	Usun. św. posp. sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodzić runo i drz. liściaste	Pododdział: 631 c, leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	0,1	Nadleśnictwo Brynek
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
		1						
		Nr Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony						
1								
19	9130 - Żyzne buczyny - 3035	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew	Usun. św. posp. sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodzić runo i drz. liściaste	Pododdziały: 631 c, j, leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	5	Nadleśnictwo Brynek
		2	Dążenie do uzyskania docelowego składu gatunkowego	Dążenie do uzyskania docelowego składu gatunkowego: 7Bk 3Db,Wz,Lp,Gb	Pododdział: 631c leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek	W okresie obowiązywania planu	Brak możliwości określenia poziomu cen we wskazanej perspektywie czasowej	Nadleśnictwo Brynek
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
		1						
Nr Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony								
1								

20	9130 - Żyzne buczyny - 3D53	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew	Usun. św. posp. sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodz. runo i drz. liściaste	Pododdziały: 609b, c, leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	1	Nadleśnictwo Brynek
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
		1						
		Nr Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony						
1								
21	9130 - Żyzne buczyny - 4553	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew	Usun. św. posp. sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodz. runo i drz. liściaste	Pododdziały: 631b, c, j, leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	1	Nadleśnictwo Brynek
		2	Dążenie do uzyskania docelowego składu gatunkowego	Dążenie do uzyskania docelowego składu gatunkowego: 7Bk 3Db,Wz,Lp,Gb	Pododdział: 631c leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	Brak możliwości określenia poziomu cen we wskazanej perspektywie czasowej	Nadleśnictwo Brynek
		3	Dążenie do uzyskania docelowego składu gatunkowego	Dążenie do uzyskania docelowego składu gatunkowego: 8Bk 2Db,Wz,Lp,Gb	Pododdział: 631b leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	Brak możliwości określenia poziomu cen we wskazanej perspektywie czasowej	Nadleśnictwo Brynek
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
1								
Nr Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony								
1								

22	9130 - Żyzne buczyny - 7C83	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew	Usun. św. posp. sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodzić runo i drz. liściaste	Przed wszystkim na obrzeżach płatu siedliska Pododdziały: 630 g, k Pododdział: 639 b. leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	0,5	Nadleśnictwo Brynek
		2	Dążenie do uzyskania docelowego składu gatunkowego	Dążenie do uzyskania docelowego składu gatunkowego: 7Bk 3Db,Wz,Lp,Gb	Pododdział: 639b leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	Brak możliwości określenia poziomu cen we wskazanej perspektywie czasowej	Nadleśnictwo Brynek
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
		1						
		Nr Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony						
		1						
		23	9130 - Żyzne buczyny - 9FC2	Nr Działania związane z ochroną czynną				
1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew			Usun. św. posp. sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodzić runo i drz. liściaste	Pododdział: 631b. leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	2	Nadleśnictwo Brynek
2	Dążenie do uzyskania docelowego składu gatunkowego			Dążenie do uzyskania docelowego składu gatunkowego: 8Bk 2Db,Wz,Lp,Gb	Pododdział: 631b leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	Brak możliwości określenia poziomu cen we wskazanej perspektywie czasowej	Nadleśnictwo Brynek
Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania								
1								
Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych								
1								
Nr Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony								
1								

24	9130 - Żyzne buczyny - D073	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Usuwanie obcych ekologicznie gatunków drzew	Usun. św. posp. sosny zw i modrz. euro z drzewos. z usun uzyskanych pni, sukcesywnie w miarę osiągnięcia przez nie wieku rębn. lub w ramach cięć piel i san. Prace należy prow. poza sez. weg. (np. zimą) i tak, aby jak najmniej uszkodzić runo i drz. liściaste	Obrzeża płatu siedliska Pododdziały: 619f, c, leśn. Stolarzowice, obręb Brynek, nadl. Brynek.	W okresie obowiązywania planu	0,5	Nadleśnictwo Brynek
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
		1						
		Nr Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony						
1								
25	1323 - Nocek Bechsteina - 75B6	Nr Działania związane z ochroną czynną						
		1	Odstąpienie od stosowania nagłośnienia i oświetlenia	Odstąpienie od stosowania nagłośnienia i oświetlenia w okresie od 1 sierpnia do 30 października, od 1 godziny przed zachodem słońca - do świtu.	Okolice sztolni w Blachówce tzw. Sportowa Dolina.	corocznie		Nadzorujący RDOŚ w Katowicach / właściciele i użytkownicy terenu / organizatorzy imprez
		2	Odstąpienie od poruszania się pojazdami mechanicznymi	Odstąpienie od poruszania się pojazdami mechanicznymi w okresie od 1 sierpnia do 30 października, od 1 godziny przed zachodem słońca - do świtu.	Okolice sztolni w Blachówce tzw. Sportowa Dolina.	corocznie		Nadzorujący RDOŚ w Katowicach / właściciele i użytkownicy terenu / organizatorzy imprez
		3	Wymiana kraty	Wymiana kraty. Przy zastosowaniu elementów pozbawionych ostrych krawędzi i końcówek. Odległość między elementami pionowymi nie może być mniejsza niż 40-45 cm. Odległość pomiędzy elementami poziomymi nie powinna być mniejsza niż 15-17 cm.	Wlot do sztolni Blachówka Zachodnia N 50° 24' 20.0'' E 18° 51' 10.5''	W czwartym roku obowiązywania planu.		Nadzorujący RDOŚ w Katowicach
		Nr Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Nr Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
1	kontrola	Coroczna kontrola drożności szybu/wlotu, stanu technicznego, stanu zabezpieczeń i konserwacja zamknięcia i samej kraty (np. wymiana zamka / kłódki, zabezpieczenie przed korozją, malowanie).	Wlot do sztolni Blachówka Zachodnia N 50° 24' 20.0'' E 18° 51' 10.5''	Corocznie, raz w roku.		Nadzorujący RDOŚ w Katowicach		
Nr Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony								
1								

26	1324 - Nocek duży - 2BE1	Działania związane z ochroną czynną						
		1	Odstąpienie od stosowania nagłośnienia i oświetlenia	Odstąpienie od stosowania nagłośnienia i oświetlenia w okresie od 1 sierpnia do 30 października, od 1 godziny przed zachodem słońca - do świtu.	Okolice sztolni w Blachówce tzw. Sportowa Dolina.	corocznie		Nadzorujący RDOŚ w Katowicach / właściciele i użytkownicy terenu / organizatorzy imprez
		2	Odstąpienie od poruszania się pojazdami mechanicznymi	Odstąpienie od poruszania się pojazdami mechanicznymi w okresie od 1 sierpnia do 30 października, od 1 godziny przed zachodem słońca - do świtu.	Okolice sztolni w Blachówce tzw. Sportowa Dolina oraz Kamieniołom Bobrowniki.	corocznie		Nadzorujący RDOŚ w Katowicach / właściciele i użytkownicy terenu / organizatorzy imprez
		3	Opracowanie założeń udostępnienia turystycznego Kamieniołomu Bobrowniki.	Opracowanie założeń udostępnienia turystycznego Kamieniołomu Bobrowniki.	Kamieniołom Bobrowniki	W okresie obowiązywania planu.		Nadzorujący RDOŚ w Katowicach / właściciele i użytkownicy terenu
		4	Wymiana kraty	Wymiana kraty. Przy zastosowaniu elementów pozbawionych ostrych krawędzi i końcówek. Odległość między elementami pionowymi nie może być mniejsza niż 40-45 cm. Odległość pomiędzy elementami poziomymi nie powinna być mniejsza niż 15-17 cm.	Wlot do sztolni Blachówka Zachodnia N 50° 24' 20.0" E 18° 51' 10.5"	W czwartym roku obowiązywania planu.		Nadzorujący RDOŚ w Katowicach
		Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		1						
		Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych						
		1	kontrola	Coroczna kontrola drożności szybu/wlotu, stanu technicznego, stanu zabezpieczeń i konserwacja zamknięcia i samej kraty (np. wymiana zamka / kłódki, zabezpieczenie przed korozją, malowanie).	Wlot sztolni „W Kamieniołomie Bobrowniki” N50° 24' 40.3" E18° 51' 55.9" Szyb przy Bramie Gwarków N50° 25' 46,55" E18° 46' 57,89" Wlot do sztolni Blachówka Zachodnia N50° 24' 20.0" E18° 51' 10.5" Boże Wspomagaj N50° 28' 12, 6" E18° 48' 41,8"	Corocznie, raz w roku.		Nadzorujący RDOŚ w Katowicach
		Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony						
		1	Rozpoznanie możliwości metod zabezpieczenia szybu przy Bramie Gwarków.	Rozpoznanie możliwości metod zabezpieczenia szybu przy Bramie Gwarków.	Szyb przy Bramie Gwarków N 50° 25' 46,55" E 18° 46' 57,89"	W pierwszym sześcioleciu obowiązywania planu.		Gmina Zbrosławice/ Nadzorujący RDOŚ w Katowicach
		2	Rozpoznanie możliwości metod zabezpieczenia miejsca wlotu nietoperzy przed osuwającymi się odłamkami skalnymi oraz zabezpieczenia kratą wejścia do podziemi w kamieniołomie Bobrowniki	Rozpoznanie możliwości metod zabezpieczenia miejsca wlotu nietoperzy przed osuwającymi się odłamkami skalnymi oraz zabezpieczenia kratą wejścia do podziemi w kamieniołomie Bobrowniki	Wlot sztolni „W Kamieniołomie Bobrowniki” N 50° 24' 40.3" E 18° 51' 55.9"	W pierwszym sześcioleciu obowiązywania planu.		Nadzorujący RDOŚ w Katowicach

7. Ustalenie działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony

L.p.	Przedmiot ochrony	Cel	Parametr	Wskaźnik	Zakres prac monitoringowych	Terminy/częstotliwość	Miejsce	Podmiot odpowiedzialny	Szacowany koszt (w tys. zł)
1	Ciepolubne buczyny storczykowe 9150	Utrzymanie siedliska w obszarze w stanie niepogorszonym tj. na poziomie minimum U1	struktura i funkcje	— gatunki charakterystyczne, - gatunki ciepolubne, - gatunki nawapienne, - naturalne odnowienie, - obce gatunki inwazyjne, - pokrycie przez gatunki traw, - struktura przestrzenna płatów siedliska, - gatunki dominujące, - cenne składniki flory, - gatunki obce ekologicznie w drzewostanie, - struktura drzewostanu na stanowisku	Monitoring powinien polegać na wykonaniu zdjęcia fitosocjologicznego oraz odnotowaniu informacji potrzebnych do eksperckiej oceny wskaźników.	Obserwacja raz na 5 lat w okresie obowiązywania planu.	Współrzędne miejsc wykonania zdjęć fitosocjologicznych: 50 23 46.8" N 18 50 56.9" E 50 23 28.7" N 18 50 55.5" E 50 23 06.3" N 18 50 45.0" E	Nadzorujący RDOŚ w Katowicach	Brak możliwości określenia poziomu cen we wskazanej perspektywie czasowej
2	Murawy galmanowe Violetalia calaminariae 6130	Utrzymanie siedliska w obszarze oraz poprawa stanu ochrony siedliska w obszarze	struktura i funkcje	- gatunki charakterystyczne, - gatunki dominujące, - bogactwo gatunkowe, - obce gatunki inwazyjne, - gatunki ekspansywne (zielne), - ekspansja krzewów i podrostu drzew, -inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie).	Monitoring powinien polegać na wykonaniu zdjęcia fitosocjologicznego oraz odnotowaniu informacji potrzebnych do eksperckiej oceny wskaźników.	Obserwacja raz na 5 lat w okresie obowiązywania planu.	Współrzędne miejsc wykonania zdjęć fitosocjologicznych: 50°24'56.3" N 18°51'16.5" E	Nadzorujący RDOŚ w Katowicach	Brak możliwości określenia poziomu cen we wskazanej perspektywie czasowej

3	Nocek Bechsteina 1323	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze w stanie niepogorszonym tj. na poziomie minimum U1	populacji i siedliska gatunku	Wskaźniki parametru populacji podlegające ocenie: - liczebność. Wskaźniki parametru siedliska gatunku podlegające ocenie: - powierzchnia zimowiska - zabezpieczenie przed niepokojeniem nietoperzy - dostępność wlotów dla nietoperzy - temperatura powietrza - wilgotność powietrza - udział terenów zalesionych w otoczeniu schronienia - łączność schronienia z potencjalnymi biotopami letnimi	Monitoring zimowy oraz kontrola stanu zachowania korytarzy	Nie rzadziej niż co 4 lata. Styczeń.	Błachówka Zachodnia N 50° 24' 20.0'' E 18° 51' 10.5''	Nadzorujący RDOŚ w Katowicach	Brak możliwości określenia poziomu cen we wskazanej perspektywie czasowej
4	Nocek duży 1324	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze w stanie niepogorszonym tj. na poziomie minimum U1	populacji i siedliska gatunku	Wskaźniki parametru populacji podlegające ocenie: - liczebność. Wskaźniki parametru siedliska gatunku podlegające ocenie: - powierzchnia - zabezpieczenie przed niepokojeniem nietoperzy - dostępność wylotów dla nietoperzy - warunki mikroklimatyczne.	Monitoring zimowy oraz kontrola stanu zachowania korytarzy	Nie rzadziej niż co 4 lata. Styczeń.	Błachówka Zachodnia N 50° 24' 20.0'' E 18° 51' 10.5''	Nadzorujący RDOŚ w Katowicach	Brak możliwości określenia poziomu cen we wskazanej perspektywie czasowej
5	Obuwik pospolity 1902	- utrzymanie populacji gatunku w obszarze na poziomie minimum U2; - rozpoznanie faktycznego stanu ochrony gatunku i jego siedliska w obszarze tj. jednoznaczna ocena parametrów stanu ochrony. Ocena ogólna U2 dla wszystkich stanowisk obuwika. W związku z błędem systemu nie wyświetla się w kolumnie 'stan ochrony'.	Do określenia po otrzymaniu wyników badań uzupełniających dotyczących określenia dokładnego (do kilku metrów) położenia i aktualnej liczebności populacji obuwika w obszarze.	Do określenia po otrzymaniu wyników badań uzupełniających dotyczących określenia dokładnego (do kilku metrów) położenia i aktualnej liczebności populacji obuwika w obszarze.	Do określenia po otrzymaniu wyników badań uzupełniających dotyczących określenia dokładnego (do kilku metrów) położenia i aktualnej liczebności populacji obuwika w obszarze.	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nadzorujący RDOŚ w Katowicach	Brak możliwości określenia poziomu cen

6	Żyzne buczyny 9130	Utrzymanie siedliska w obszarze w stanie nie pogorszonym tj. na poziomie minimum U1 - poprawa oceny wskaźnika „Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie”	struktura i funkcje	- charakter. kombinacja florystyczna - ekspansywne gatunki rodzime (apofity) - gatunki dominujące - gatunki obce ekologicznie w drzewostanie - gatunki obce geograficznie w drzewostanie -inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) - inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie - martwe drewno - martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości - naturalne odnowienie drzewostanu - stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska - struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu - udział w drzewostanie gatunków buczynowych - wiek drzewostanu - zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna.	Monitoring powinien polegać na wykonaniu zdjęcia fitosocjologicznego oraz odnotowaniu informacji potrzebnych do eksperckiej oceny wskaźników.	Obserwacja raz na 5 lat tj. w 4 i 9 roku obowiązywania planu.	Współrzędne miejsc wykonania zdjęć fitosocjologicznych: 50 24 30.0" N 18 50 55.3" E 50 23 56.4" N 18 50 47.9" E 50 23 36.5" N 18 50 59.8" E	Nadzorujący RDOŚ w Katowicach	Brak możliwości określenia poziomu cen we wskazanej perspektywie czasowej
---	-----------------------	--	---------------------	--	---	---	---	-------------------------------	---

8. Wskazania do dokumentów planistycznych

L.p.	Dokumentacja planistyczna	Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 (Art. 28 ust 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody)
1	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjętym uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r.	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000
2	Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północno - zachodniej części miasta Bytomia, obejmującego tereny dzielnic Stolarzowice i Górniki (sporządzanego na podstawie uchwały nr XXXIX/511/08 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 listopada 2008r.)	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000
3	Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północnej części miasta Bytomia, zwanego planem „Blachówka” (sporządzanego na podstawie uchwały nr XXXIX/512/08 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 listopada 2008r.).	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000
4	Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzionków przyjęty Uchwałą Nr LVI/471/2010 Rady Miasta Radzionków z dnia 30.09.2010 r.	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000
5	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego północnych dzielnic miasta Tarnowskie Góry - Opatowice, Rybna, Strzybnica, Pniowiec, Sowice, części Lasowic na północ od ulicy Częstochowskiej i terenów leśnych. Uchwała nr XXXVIII/424/2013 z dnia 27 lutego 2013r. opubl. Dz.Urz.Woj.Śląsk. z 2013r. , poz. 2361.	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000
6	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dzielnic: Śródmieście - Centrum, Lasowice, Osada Jana w Tarnowskich Górach. Uchwała nr XXVI/314/2012 z dnia 27 czerwca 2012r. opubl. Dz.Urz.Woj.Śląsk. z 2 sierpnia 2012r. , poz. 3156.	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000
7	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry, Uchwała nr XIX/188/20-7 z 19 grudnia 2007r.	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000
8	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry, Uchwała nr XXVI/315/2012 z dnia 27.06.2012r.	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000
9	Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry w rejonie dzielnic: Śródmieście - Centrum, Lasowice, Osada Jana. Uchwała Nr XXII/269/2012 z dnia 28.03.2012 r.	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000
10	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla dzielnic południowych miasta Tarnowskie Góry - Bobrowniki Zachód, Repty Śląskie, Stare Tarnowice i osiedle „Przyjaźń”. Uchwała Nr XLVIII/551/2009 z dnia 28.10.2009r. opubl. Dz.Urz.Woj. Śląsk. z 2010r. nr 14, poz.232.	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000

11	Zmiana fragmentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dzielnicy Bobrowniki Śląskie-Wschód w Tarnowskich Górach, w zakresie rozszerzenia funkcji terenu zabudowy usługowej o funkcję sportu i rekreacji. Uchwała nr XLIX/576/2009 z dnia 25.11.2009r, opubl. Dz.Urz.Woj.Śląsk. z 2010r, nr 26, poz. 381.	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000
12	Zmiana fragmentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dzielnicy Bobrowniki Śląskie - Wschód w Tarnowskich Górach, w zakresie zmiany przebiegu drogi w rejonie ulicy Radzionkowskiej. Uchwała nr XLIX/575/2009 z dnia 25.11.2009r, opubl. Dz.Urz.Woj.Śląsk. z 2010r, nr 26, poz. 380.	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000
13	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Dzielnicy Bobrowniki Śl. - Wschód w Tarnowskich Górach. Uchwała nr LXV/549/2006 z dnia 06.09.2006r., opubl. Dz.Urz.Woj.Śląsk. z 2006r. nr 118, poz. 3352.	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000
14	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego byłego terenu górniczego Górnich Zakładów Dolomitowych S.A. w Siewierzu Kopalni Dolomitu Bobrowniki-Blachówka, w granicach administracyjnych miasta Tarnowskie Góry. Uchwała nr LVI/494/2006 z dnia 02.03.2006r, opubl. Dz.Urz.Woj.Śląsk. z 2006r. nr 49, poz. 1404.	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000
15	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry w obrębie terenów oznaczonych w planie symbolem A50MW położonych w rejonie ulicy Zagórskiej. Uchwała nr LI/558/2002 z dnia 09.10.2002r. opubl. Dz.Urz.Woj.Śląsk. z 2002r. nr 71, poz. 2568.	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000
16	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zbrosławice dla obszaru sołectwa Zbrosławice przyjęty Uchwałą Nr XXXI/523/06 Rady Gminy Zbrosławice z dnia 06.04.2006 r.	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000
17	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zbrosławice dla obszaru sołectwa Ptakowice przyjęty Uchwałą Nr XXXVI/596/06 Rady Gminy Zbrosławice z dnia 4.10.2006 r.	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000
18	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zbrosławice dla części południowej i wschodniej obszaru sołectwa Wieszowa przyjęty Uchwałą nr XXIV/ 416 /05 Rady Gminy Zbrosławice z dnia 23 czerwca 2005r.	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000
19	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zbrosławice dla części północnej i zachodniej obszaru sołectwa Wieszowa przyjęty Uchwałą Nr XXIV / 415 /05 Rady Gminy Zbrosławice z dnia 23 czerwca 2005r.	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000
20	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego, Marszałek Województwa, Katowice, czerwiec 2004	Brak wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000

9. Przesłanki sporządzenia planu ochrony

Sporządzenie planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie nie jest konieczne. Na potrzeby ekspertyz (botanicznej i chiropterologicznej) do Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie przeprowadzono inwentaryzację

terenową aktualnych i potencjalnych przedmiotów ochrony. Było to spowodowane m.in. koniecznością sporządzenia warstw wektorowych zawierających informacje o rozmieszczeniu przedmiotów ochrony.

W świetle zgromadzonych danych sporządzenie odrębnego Planu Ochrony nie wydaje się konieczne. Postulaty zawarte w ww. ekspertyzach pozwalają na sformułowanie celów ochrony oraz zaplanowanie harmonogramu ich osiągnięcia. Powinny one umożliwić osiągnięcie znacznej poprawy stanu przedmiotów ochrony.

10. Projekt weryfikacji SDF obszaru i jego granic

L.p.	Zapis SDF	Proponowany zapis SDF	Uzasadnienie do zmiany
1	-	Proponuje się dopisanie jako siedliska wymienionego w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG: 6130 Murawy galmanowe (<i>Violetalia calaminariae</i>), Ocena znaczenia obszaru: Reprezentatywność B, powierzchnia względna B, stan zachowania B, ocena ogólna B	Weryfikacja terenowa w 2012r. wykazała obecność siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003. Siedlisko zweryfikowano w sezonie wegetacyjnym 2012r. w wyniku badań terenowych w oparciu o 1 płat pod kątem rozmieszczenia, zagrożeń, oceny stanu w tym określenia działań ochronnych, ustalenia metodyki prowadzenia monitoringu.
2	-	Proponuje się dopisanie jako siedliska wymienionego w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG: 9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe (<i>Cephalanthero-Fagenion</i>) Ocena znaczenia obszaru: Reprezentatywność B, powierzchnia względna B, stan zachowania B, ocena ogólna B	Weryfikacja terenowa w 2012r. wykazała obecność siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003. Siedlisko zweryfikowano w sezonie wegetacyjnym 2012r. w wyniku badań terenowych w oparciu o 14 płatów pod kątem rozmieszczenia, zagrożeń, oceny stanu w tym określenia działań ochronnych, ustalenia metodyki prowadzenia monitoringu.
3	-	Dopisanie gatunku do listy przedmiotów ochrony obszaru: 1323 Nocek Bechsteina (<i>Myotis bechsteini</i>), populacja zimująca 11-50 osobników, Ocena znaczenia obszaru: Populacja B, Stan zachowania B, Izolacja C, Ogólnie B	Badania gatunku w 2012 i 2013r. potwierdziły jego występowanie na obszarze Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003.
4	Nocek duży M. <i>myotis</i> , Populacja zimująca 3000 osobników, Ocena znaczenia obszaru: Populacja B, Stan zachowania B, Izolacja C, Ogólnie B	1324 Nocek duży M. <i>myotis</i> Populacja rozrodcza 350, zimująca 130 osobników, Ocena znaczenia obszaru: Populacja C, Stan zachowania B, Izolacja C, Ogólnie C	Włączenie do obszaru kolonii rozrodczej nocka dużego w Nakle Śląskim. Badania gatunku w 2012 i 2013r. potwierdziły występowanie kolonii rozrodczej nocka dużego na obszarze Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003.
5	-	Dopisanie gatunku do listy przedmiotów ochrony obszaru: 1902 Obuwik pospolity (<i>Cypripedium calceolus</i>) populacja C, Stan zachowania C, Izolacja B, Ogólnie C	Ocena aktualnego stanu i zagrożeń z konieczności została dokonana na podstawie danych literaturowych, przede wszystkim zawierającego najdokładniejsze dane opracowania MIERCZYK-SAWICKIEJ (2008)

Proponowany przebieg granicy na tle istniejących granic obszaru	Uzasadnienie do zmiany
---	------------------------

11. Zestawienie uwag i wniosków

L.p.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Sposób rozpatrzenia / odpowiedź
1	Moduł A		
1	Moduł B		
1	Moduł C		

12. Literatura

Kulpiński K., Tyc A., Salasa-Orpych A. Aerdo Group. 2012. Ekspertyza na potrzeby sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru SOO „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie”. Część 1. Botanika. Czeladź.

J. Cichocki, D. Łupicki, A. Ważna. 2012. Ekspertyza na potrzeby sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000: Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie. Zielona Góra.

Herbich J. (red.). 2004. Lasy i bory. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny: 5., s. 344. Ministerstwo Środowiska,

Warszawa.

Herbich J. (red.). 2004. Wody słodkie i torfowiska. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny: 2., s. 220. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.

Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) 2004. Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. 6., s. 500. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.

Sudnik-Wójcikowskiej B., Werblan-Jakubiec H. (red) 2004. Gatunki roślin. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. To, 9. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, s. 228.

Mróz W. (red.) 2010. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa

Mróz W. (red.) 2012. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część II. GIOŚ, Warszawa

Makomaska-Juchiewicz M. (red.) 2010. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część I. GIOŚ, Warszawa.

Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. (red.). 2012. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa.

Wojewódzki Zespół Specjalistyczny Województwa Śląskiego dr Mirosława Mierczyk-Sawicka. Raport z weryfikacji kompletności Sieci Natura 2000 w województwie śląskim w zakresie następujących gatunków: Obuwik pospolity (kod: 1902), Katowice, październik 2008r.

Wojewódzki Zespół Specjalistyczny Województwa Śląskiego dr Monika Jędrzejczyk - Korycińska. Raport z weryfikacji kompletności sieci Natura 2000 w województwie śląskim w zakresie następujących gatunków (i/lub) siedlisk: Murawy galmanowe (kod: 6130), Katowice, październik 2008r.

G. Kłys, A. Wójcik, A. Polonius, Z. Caputa, B. Adamska, J. Kocot, A. Stępień. „Ochrona i możliwości zagospodarowania unikatowego w skali europejskiej ekosystemu przyrodniczego – Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie. Badanie liczebności i składu gatunkowego zimujących nietoperzy. Rozpoznanie miejsc wlotu. Analiza mikroklimatyczna. Metody zabezpieczeń i ochrony”, Opole, luty 2007

„Korytarze ekologiczne w województwie śląskim - koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego. Etap I.” J. B. Parusel, K. Skowrońska, A. Wower, Katowice, listopad 2007

13. Załączniki

Nazwa

[Ekspertyza na potrzeby sporządzania pzo dla obszaru N2000 PLH240003](#)
[fotorelacja z I spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy ds. pzo dla obszaru Natura 2000 PLH240003](#)
[fotorelacja z II spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy ds. pzo dla obszaru Natura 2000 PLH240003](#)
[Fotorelacja z III spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy ds. pzo obszaru N2000 PLH240003](#)
[Informacja z I spotkania ZLW ds. pzo obszaru N2000 PLH240003](#)
[Informacja z II spotkania ZLW ds. pzo obszaru N2000 PLH240003](#)
[Informacja z III spotkania ZLW ds. pzo obszaru N2000 PLH240003](#)

Data dodania

2014-02-21 09:27:44
2014-02-21 09:27:44
2014-02-21 09:27:44
2014-02-21 09:27:44
2014-02-21 09:27:44
2014-02-21 09:27:44
2014-02-21 09:27:44

[program z I spotkania ZLW ds. obszaru N2000 PLH240003](#)
[program z II spotkania ZLW ds. obszaru N2000 PLH240003](#)
[program z III spotkania ZLW ds. obszaru N2000 PLH240003](#)
[Protokół z I sp. ZLW ds. N2000 PLH240003](#)
[Protokół z II sp. ZLW ds. N2000 PLH240003](#)
[Protokół z III sp. ZLW ds. N2000 PLH240003](#)
[SDF Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003](#)

2014-02-21 09:27:44
2014-02-21 09:27:44
2014-02-21 09:27:44
2014-02-21 09:27:44
2014-02-21 09:27:44
2014-02-21 09:27:44
2014-02-21 09:27:26

1. Etap wstępny pracy nad Planem

1.1. Informacje ogólne

1.2 Ustalenie terenu objętego Planem

1.3. Mapa obszaru Natura 2000

1.4. Opis założeń do sporządzania Planu

1.5. Ustalenie przedmiotów ochrony objętych Planem

1.6. Opis procesu komunikacji z różnymi grupami interesu.

1.7. Kluczowe instytucje/osoby dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności

1.8. Zespół Lokalnej Współpracy

Etap II Opracowanie projektu Planu

Moduł A

2.1. Informacja o obszarze i przedmiotach ochrony

2.2. Ogólna charakterystyka obszaru

2.3. Struktura własności i użytkowania gruntów

2.4. Zagospodarowanie terenów i działalność człowieka

2.5. Istniejące i projektowane plany/programy/projekty dotyczące zagospodarowania przestrzennego

2.6. Informacja o przedmiotach ochrony objętych Planem wraz z zakresem prac terenowych - dane zweryfikowane

2.6.1. Typy siedlisk przyrodniczych

2.6.2. Gatunki roślin i ich siedliska występujące na terenie obszaru

2.6.3. Gatunki zwierząt i ich siedliska występujące na terenie obszaru

Moduł B

3. Stan ochrony przedmiotów ochrony objętych Planem

4. Analiza zagrożeń

5. Cele zadań ochronnych

Moduł C

6. Ustalenie działań ochronnych

7. Ustalenie działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony

8. Wskazania do dokumentów planistycznych

9. Przesłanki sporządzenia planu ochrony

10. Projekt weryfikacji SDF obszaru i jego granic

11. Zestawienie uwag i wniosków

[12. Literatura](#)

[13. Załączniki](#)
